

Suomalaiselle sopivin

Perussuomalaiset r.p:n eduskuntavaaliohjelma
2011

25.2.2011

Sisällysluettelo

<i>1 Perussuomalaiset – suomalaiselle sopivin!</i>	6
1.1 Perussuomalaisten aateperusta.....	6
1.2 Ihmisen puolella.....	6
1.3 Kansan asialla.....	6
1.4 Kansanvallan puolesta.....	7
1.5 Suomalaisuus on voima.....	7
1.6 Arvopohjaista politiikkaa.....	7
<i>2. Suomalaisen kulttuurin puolesta – Perussuomalaisten kulttuuripolitiikka</i>	<i>8</i>
2.1 Suomen kieli ja suomalainen taide ovat arvostettavia.....	9
2.2 Ylen ei pidä kilpailla kaupallisten kanavien kanssa ja Veikkauksen monopoli on turvattava.....	10
2.3 Voimaa paikalliskulttuurista.....	10
<i>3–4 Pohjoismaisen hyvinvointivaltion puolesta – Perussuomalaisten sosiaali- ja terveystalouden politiikka</i>	<i>11</i>
3.1 Perussuomalaisten sosiaali- ja terveystalouden politiikan lähtökohdat.....	11
3.2 Peruspalveluita ei tule merkittävästi ulkoistaa.....	12
3.3 Vaikuttavien palveluiden perustana hyvät arvot ja kansanvaltainen järjestelmä.....	14
3.4 Hyvä hoito kuuluu kaikille hoitoa tarvitseville vanhuksille.....	15
3.5 Sotaveteraanit ovat kunniakansalaisiamme.....	17
3.6 Omaishoidossa yhdistyvät inhimillisuus ja taloudellisuus.....	17
3.7 Vammaiset osana yhteiskuntaa – ei yhteiskunnan ulkopuolella.....	18
3.8 Ennaltaehkäisevä sosiaali- ja terveystalouden politiikka.....	19
3.9 Päihdepolitiikassa alkoholin mainontaan rajoituksia ja huumeet kuriin.....	21
4.0 Tulonsiirtojen tarkoitus on ehkäistä hyvinvointierojen kasvua.....	22
4.1 Perhe on yhteiskunnan perusyksikkö ja lapset kansakunnan tulevaisuus.....	23

4.2 Lastenhoito ja lapsiperheiden palvelut	24
4.3 Eläkeläisten köyhdyttämisen loputtava.....	25
<i>5. Suomen tulevaisuus on lapsissa ja nuorissa – Perussuomalaisten koulutuspolitiikka.....</i>	<i>26</i>
5.1 Kädentaidot ja käytös kunniaan, lisää liikuntaa ja ruotsi valinnaiseksi!	26
5.2 Monimuotoinen opetus turvattava – lähikoulut ja pienet koulutusyksiköt säilytettävä	27
5.3 Korkeakouluopintoihin vauhtia ja koulutus oikeille urille.....	28
<i>6 Vahva peruskunta – Perussuomalaisten kuntapolitiikka .....</i>	<i>29</i>
6.1 Kyllä kuntalainen tietää!	29
6.2 Vahva peruskunta – ei ”hallintohimmeleitä”	29
6.3 Kuntademokratia on kansanvallan henkivakuutus	30
6.4 Arvopohjaisella politiikalla talous kuntoon.....	31
6.5 Demokratiaa tarvitaan joka tasolla	31
<i>7 Missä EU, siellä ongelma – Perussuomalaisten EU-politiikka .....</i>	<i>32</i>
7.1 Vähemmän EU:ta – parempaa EU:ta.....	32
7.2 Demokratia on kansanvaltaa	32
7.3 Ei EU:n itälaajentumiselle ja EU:n pakkopaidalle	33
7.4 Kansan saatava suoraan päättää vallansiirroista EU:lle	33
7.5 Suomalaisuus on kilpailuetu	33
7.6 Oma tupa – oma lupa	34
7.7 Mallioppilaasta EU-kriittiseksi yhteistyökumppaniksi	34
7.8 Missä EU, siellä ongelma	35
7.9 EU:n rakenteita kevennettävä ja EMU kriittiseen tarkasteluun	35
<i>8 Perussuomalaisten ulko- ja turvallisuuspolitiikka .....</i>	<i>36</i>
8.1 Suomen itsenäisyys ei ole kaupan	36
8.2 Presidentin valtaoikeudet säilytettävä	37

8.3 Kansanäänestykset tärkeä osa edustuksellista demokratiaa	37
8.4 Liittoutumattomuus ja yleinen asevelvollisuus ulko- ja turvallisuuspolitiikan kivijalkana ...	37
8.5 EU ei anna turvatakuita	38
8.6 Yhtenäinen kansa – turvallinen Suomi	39
8.7 Ratkaisut kehitysmaiden ongelmiin eivät suomalaisten kukkaroissa.....	39
9 Perussuomalaiset paremman maahanmuuttopolitiikan puolesta.....	40
9.1 Maassa maan tavalla.....	40
9.2 Työperätöntä maahanmuuttoa hillittävä.....	41
9.3 Pakolaiskiintiötä sopeutettava	42
9.4 Maahanmuuttajien asuntopolitiikkaan uusi ote.....	42
9.5 Perheiden yhdistäminen hallintaan.....	42
9.6 Oleskeluluvan edellytysten päättymisen.....	43
9.7 Kansalaisuus on palkinto	43
9.8 Kansainvaellukset eivät ratkaise ongelmia, vaan synnyttävät niitä	43
10 Verot maksukyvyn mukaan – Perussuomalaisen veropolitiikka.....	44
10.1 Verot maksukyvyn mukaan	44
10.2 Pääomatulojen verotusta kiristettävä ja kerskakulutusta hillittävä.....	44
10.3 Taloudellisesti menestyvät yhdistykset pääomaverotuksen piiriin	45
10.4 Ei verokilpailulle	45
10.5 Arvonlisäverotusta ja energiaveroja ei tule kiristää.....	46
10.6 Kiinteistö- ja perintöverotuksessa säilytettävä kohtuus ja varallisuusvero takaisin.....	46
10.7 Yhtenäinen kansa takaa veronmaksuhalukkuuden.....	46
11 Ensin suomalainen työ ja yrittäminen – Perussuomalaisen elinkeinopolitiikka	47
11.1 Nykyinen ilmastopolitiikka uusiin puihin	47
11.2 Teollisuus elintärkeää alihankintayrityksille ja hyvinvointivaltiolle	48

11.3 Ominaispäästöjärjestelmä käyttöön	48
11.4 Ei tuotannon leikkaamiselle – kyllä kilpailukyvyille	48
11.5 Valtio aktiivisena omistajana ja työllistäjänä	49
11.6 Harmaa talous kitkettävä.....	49
11.7 Pienyrityäjyuden työllistävä vaikutus huomioitava verotuksessa	50
11.8 Järki käteen kilpailutuksessa	50
11.9 Kuljetusyhteydet kuntoon	50
<i>12 Monipuolisesti kotimaista energiaa – Perussuomalaisten energiapolitiikka .....</i>	<i>51</i>
<i>13 Oikeuden on toteuduttava – Perussuomalaisten oikeuspolitiikka .....</i>	<i>52</i>
13.1 Rikoslait vastaamaan kansan oikeustajua	52
13.2. Rikoksen tekemisestä kannattamatonta.....	53
13.3 Viharikoslainsäädäntö uudistettava.....	53
13.4 Törkeiden rikoksen valmistelu säädettävä rangaistavaksi	53
13.5 Rikollisten hyysääminen kuriin	54
13.6 Rikoksen uhrin asemaa parannettava	54
13.7 Ei erillislainsäädännölle ja kulttuurisille erilliskäytännöille.....	54
13.8 Suomi tarvitsee riippumattoman perustuslakituomioistuimen.....	55
13.9 Uusi suunta kriminaalipolitiikkaan.....	55
<i>14 Perussuomalaisten maaseutuohjelma.....</i>	<i>56</i>
<i>Maalla on hyvä asua ja kasvaa.....</i>	<i>57</i>
Maaseudun palvelut – keskittämisestä hajauttamiseen	57
Paremmat tiet johtavat korkeampaan elintasoon, auton käytön kustannuksia on alennettava	58
<i>Perheviljelmäpohjainen omavaraisuus on Suomen turvatakuu.....</i>	<i>58</i>
Hajautetulla tuotannolla työtä ja kriisivalmiutta	59
Ennustettavuutta ja oikeudenmukaisuutta on lisättävä.....	60
Tukiviidakkoa on raivattava	60

Liitännäiselinkeinoilla lisätuloja maaseudulle.....	61
<i>Metsästä iloa, tuloa, työtä ja energiaa .....</i>	<i>61</i>
Hoidettu metsä elättää ja virkistää	62
Hajautettu bioenergia: työtä ja kriisivalmiutta	62
Metsäteollisuuden ylösajo	62
<i>Pedot, riista, kalastus ja jokamiehenoikeudet – paikallisuus kunniaan ...</i>	<i>63</i>
<i>Maaseudun yrittäjyyden esteitä on purettava .....</i>	<i>63</i>
Kalaa, poroa ja lähiruokaa kauppoihin.....	64
Turkis- ja turvetuotanto: työtä ja tuloja.....	64
Kaivannaisteollisuus investoi ja työllistää.....	64
<i>Maaseutu on suomalaisen kulttuurin kehto .....</i>	<i>65</i>
<i>Perussuomalaisten 50 askelta parempaan maaseutuun .....</i>	<i>66</i>
Maatalous	66
Metsätalous	66
Riista- ja petopolitiikka.....	67
Maaseudun hallinto, asuminen ja yrittäminen	67

1 Perussuomalaiset – suomalaiselle sopivin!

1.1 Perussuomalaisen aateperusta

Perussuomalaisen toiminnan perustana ovat rehellisyys, oikeudenmukaisuus, inhimillisuus, tasa-arvo, työn ja yrittämisen kunnioittaminen sekä henkinen kasvu. Sukupolvet ylittävänä tavoitteenamme on kestävä kehitys kaikilla hyvinvoinnin mittareilla tarkasteltuna: Maamme tulee jättää uusille sukupolville sosiaalisesti, taloudellisesti, sivistyksellisesti ja ekologisesti sekä moraaliltaan paremmassa kunnossa kuin se on tänä päivänä.

1.2 Ihmisen puolella

Perussuomalaiset on kansallismielinen ja kristillissosiaalinen puolue. Emme usko oikeistolaiseen rahavaltaan emmekä vasemmistolaiseen järjestelmävaltaan. Uskomme ja luomme ensisijaisesti kaikki odotukset ihmiseen.

Kaikkien poliittisten ratkaisujen tulee lähteä ihmisyydestä, johon kuuluu olennaisena osana yhteisöllisyys. Yhteisöllisyys perustuu hyvin pitkälle yhteisiin arvoihin ja normeihin, joiden pohjalta myös yhteisöllisyyden kehittäminen yhteiskunnaksi ja kansanvallaksi on mahdollista. Demokratia on kansanvaltaa, eikä se ole mahdollista ilman kansaa. Kansa ja ihmisuus perustuvat molemmat pohjimmiltaan yhteisöllisyyteen.

Perussuomalaisen mielestä yhteiskuntarakenteiden tulee mahdollistaa ihmisyyden toteuttaminen eli yhteiskunnan tulee perustua ensisijaisesti henkisille arvoille. Materia on edellytys ihmisarvoisen elämän saavuttamiseen, mutta materia ei ole itsetarkoitus. Henkisyys ja totuudentavoittelu ovat keskeinen osa ihmisyyttä. Totuuksia ja näkökulmia on erilaisia, mistä seuraa, että ihmiskunta luontaisesti jakaantuu eri kulttuureihin. Kulttuurit ovat ihmiskunnan rikkaus. Kestävää hyvinvointia ei kyetä rakentamaan tyhjän päälle. Perussuomalaiset haluavat olla itsenäisten kansallisvaltioiden ja suomalaisen kulttuurin puolestapuhujia.

1.3 Kansan asialla

Perussuomalaiset kannattavat populistista eli kansan suosioon perustuvaa demokratiäkäsitystä elitistisen eli byrokraattisen demokratiäkäsityksen sijaan. Populistisen demokratiäkäsityksen mukaan kansalaiset haluavat valita edustajikseen henkilöitä, joiden kanssa heillä on asioista samat näkemykset tai mielipiteet ja jotka kykenevät yhdistämään kansaa erilaisten eturyhmäpyrkimysten paineessa.

Elitistisessä demokratiäkäsityksessä taas painotetaan byrokraattista asiantuntijuutta vallanlähteenä kansan näkemysten ja mielipiteiden sijaan. Koko käsite asiantuntijuus on kuitenkin poliittisessa mielessä ihmisvastainen, koska asiantuntijuutta korostettaessa samalla annetaan ymmärtää, etteivät yksilöt olisi kiinnostuneita muusta kuin materiaalisesta hyvinvoinnistaan. Yksilön henkilökohtainen tarve ja kyky henkiseen kasvuun ja totuudentavoitteluun sekä maailmankuvan ja ihmiskäsityksen muodostamiseen

sivuutetaan. Perussuomalaisten mielestä jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Ajattelua ei voi ulkoistaa. Osaaminen ja kansanläheisyys eivät ole toistensa vastakohtia, joten päätöksentekojärjestelmän on aina mahdollistettava henkilöiden valikoituminen päättäjiksi kansan syvistä riveistä.

1.4 Kansanvallan puolesta

Eurooppalaisten hyvinvointivaltioiden talouskriisi on vastuuttoman poliittisen johtamisen seurausta. Kyseessä on harjoitetun politiikan kriisi. Poliittinen eliitti on ruokkinut kansalaisten materiakeskeisiä tarpeita ja saattanut näin koko Euroopan kuilun partaalle. Talouskasvun lisäämisen varjolla poliittinen eliitti on kaventanut kansanvaltaisia päätöksentekorakenteita, mikä on ollut omiaan lisäämään poliittista vastuuttomuutta. Kansanvallan kaventaminen on suurin uhka tulevaisuuden hyvinvoinnille.

Kaventamalla kansanvaltaista päätöksentekoa poliittinen eliitti on halunnut edistää omia harvainvaltaisia pyrkimyksiään kohti entistäkin elitistisempää ja eriarvoisempaa yhteiskuntaa. Kun kansalaisten kriittisyys ympäri Eurooppaa on kasvanut, on vastaukseksi siihen tarjottu lisää kansanvaltaa kaventavia poliittisia rakenteita ja vallankeskittämistä byrokratialle, kuten EU:lle.

Populismissa kansalainen pystyy paikantamaan politiikan eri tasoilla valtaa käyttävät tahot ja näin saattamaan äänestäjänä poliittiset päättäjät vastuuseen. Populismien perusajatus on, että kansalaisen tulee voida joko palkita tai rangaista päättäjiä suosiolla tai epäsuosiolla. Epäselvät poliittiset järjestelmät ovat omiaan ruokkimaan harvainvaltaa ja byrokratiaa. Mitä monimutkaisempi järjestelmä, sitä epädemokraattisempi se on. Kaikkein pahinta vallankäyttöä on kasvoton valta. Toimivan demokratian edellytys on läpinäkyvä päätöksentekojärjestelmä, jota kansalaisen on helppo ymmärtää ja seurata. Näin vaalituloksen merkitys yhteiskunnallisen kehityksen moottorina korostuu ja demokratia vahvistuu.

1.5 Suomalaisuus on voima

Populismi ei ole yleismaailmallinen aate, kuten sosialismi ja kapitalismi, vaan se on aina sidonnainen kulttuuriin ja kansanluonteeseen. Jo puolueemme nimi Perussuomalaiset kertoo, että politiikkamme perustuu Suomen historiaan ja suomalaiseen kulttuuriin. Perussuomalaiset haluavat puolustaa suomalaisten omaa kansansuvereniteettia, joka merkitsee sitä, että vain ja yksinomaan kansalla, joka muodostaa oman, muista kansoista erillisen kansakunnan, on ikuinen ja rajoittamaton oikeus päättää aina vapaasti ja itsenäisesti kaikista omista asioistaan.

Kulttuuripiirin korostaminen takaa suojan myös heikoimmille kansalaisille, sillä kansallismielisyyteen kuuluu yksilön ainutkertaisuuden tunnustaminen toisin kuin ylikansallisuutta korostavassa politiikassa, jossa yksilöt käytännössä pakotetaan liikkumaan valtioiden rajojen yli. Ylikansallisessa politiikassa valtiot eivät ole olemassa omia kansalaisiaan varten, vaan vahvimpiä, viime kädessä pääomapiirejä, varten. Tällaista politiikkaa, jossa isännät joutuvat talossaan rengeiksi, me Perussuomalaiset emme hyväksy.

1.6 Arvopohjaista politiikkaa

Tältä edellä määritellyltä arvopohjalta hahmotamme ratkaisuja eduskuntavaaliohjelmissamme 2011.

Perussuomalaisen arvomaailma erottuu selvästi muista puolueista ja siksi myös tarjoamamme poliittiset vaihtoehdot ovat erilaisia kuin muilla puolueilla. Perussuomalaisen ohjelma on kokonaisuus, joka rakentuu arvoillemme. Emme väitä, että kaikki tarjoamamme ratkaisut olisivat helppoja toteuttaa, mutta kaiken perustana on se, mikä on ihmiselle hyvä. Ratkaisumme ovat siis ihmisen kokoisia – vauvasta vaariin!

Toivotamme Sinulle antoisia lukuhetkiä ohjelmamme parissa ja vetoamme Sinuun yksilönä, vapaana kansalaisena ja suomalaisena: Valitse suomalaisille sopivin – äänestä Perussuomalaista!

2. Suomalaisen kulttuurin puolesta – Perussuomalaisen kulttuuripolitiikka

Suomalaisuuden arvo tai merkitys ei ole kadonnut 2000-luvun globaalissa maailmassa. Olemme toki nykyään EU:n, YK:n ja monien muiden kansainvälisten järjestöjen jäseniä, osapuolia lukuisissa kansainvälisissä sopimuksissa ja jatkuvasti globaalien muotivirtausten vaikutuksessa. Tämä ei kuitenkaan ole vielä vienyt tai vähentänyt merkitystä itsenäisyydeltämme, omaleimaisuudeltamme tai suomalaiselta identiteetiltämme. Päinvastoin, näitä tarvitaan entistäkin enemmän. Kulttuuristamme on huolehdittava poliittisin keinoin.

Sanotaan, että jokainen sukupolvi kirjoittaa uudelleen historiansa. Samoin jokaisen suomalaisten sukupolven on määriteltävä uudelleen identiteettinsä muuttuvassa maailmassa – kukaan muu ei sitä voi puolestamme tehdä. On tietenkin oltava avoin uusille ajatuksille, mutta samalla myös tietoinen sekä ylpeä omista juuristaan ja perinteistään.

Jokaisen kansan identiteettiin vaikuttavat tietyt omalaatuiset ainekset, kuten kieli, tapakulttuuri, taide, oikeuskäsitykset, luonto, myytit ja uskomukset. Jokaisella kansalla nämä ovat ainutlaatuisia, mikä juuri on maailman monimuotoisuutta ja rikkautta. Vaikka kansainvälistymisen trendi kävisi kuinka vahvaksi, ei kansallisuuksien ja kansallisen identiteetin merkitys koskaan katoa.

Monikulttuurisuudella ei voi korvata kansallista identiteettiä, eikä näitä pidä ajatellakaan toistensa kilpailijoina. Monikulttuurisuus ei ole kansallisen identiteetin vastakohta, vaan erilaisten kansallisten identiteettien – siis tapojen, kielten, kulttuurien jne. – kohtaamista. Ilman kansallisia identiteettejä ei olisi monikulttuurisuuttakaan. Olisi vain yksi ainoa, kaupallisuuden ehdoilla toimiva, ylikansallinen monokulttuuri. Monikulttuurisuuskin on siis kansallisten kulttuurien synnyttämää.

Perussuomalaisen mielestä oma kansallinen kulttuuri on ainoa asia, jonka kukin kansa voi maailman monimuotoisuudelle lahjoittaa. Meidän lahjamme maailmalle on suomalaisuus – se on suomalaisuuden merkitys globaalissa maailmassa. Se on myös kilpailuvalttimme maailmanmarkkinoilla, joilla emme pärjää massatuotannolla, vaan persoonallisuudellamme.

Ollaksemme persoonallisia tarvitsemme omaleimaisuutta ja rohkeutta tuoda se esiin. Terve kansallisylypeys on siksi kansakunnalle yhtä tärkeää kuin terve itsetunto yksittäiselle kansalaiselle. Sen kautta uskallamme olla oma itsemme myös kansainvälisissä yhteyksissä, tuoda esiin omat vahvuutemme ja mielipiteemme, ja kohdata rakentavasti myös erilaisuutta.

Yhteinen kansallinen identiteetti edistää myös kansalaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta, joka on koko yhteiskuntasopimuksen perusta, ja epäitsekkyuden ja lähimmäisenrakkauden turva. Isänmaallisuus ja suomalaisuus yhdistävät ihmisiä yli sosiaalisten rajojen, yli tuloluokkien, yli koulutustason, puolue-erimielisyyksien ja aatteellisten vakaumusten. Isänmaallisuus on epäitsekkyyttä; tämän oivalluksen johdattelemana jo Snellmankin sanoi nimenomaan kansallistunnon olevan todellista sivistystä.

Omaleimaisuuden ja terveen kansallisyllpeyden ylläpito on siis elintärkeää niin nyt kuin tulevaisuudessakin. Tämä on huomioitava esimerkiksi kouluopetuksessa ja ylipäänsä kaikessa opetus- ja valistustoiminnassa. Myös maahanmuuttajien kotoutuksessa kansallinen identiteettimme ja isänmaallisuutemme saakoon sijansa.

Historiantunneilla on korostettava suomalaista ihmettä, kuinka köyhästä ja syrjäisestä maasta nousi koko maailman tunnustama edistyksen ja vaurauden kansakunta – vieläpä ilman suuria luonnonrikkauksia. On myös tuotava esiin, kuinka tärkeää itsenäisyys on ollut suomalaiselle menestystarinalle, ja kuinka se onnistuttiin säilyttämään sodissa, joista selviytyminen oli sekin jo yksistään ihmeellistä. Ilman itsenäisyyttä kansakunta ei saa itse pitää oman työnsä tuloksia. Ilman itsenäisyyttä kulttuurin, yhteiskunnan, omaleimaisen sivistyksen kuin materiaalisen hyvinvoinnin kehittäminen on muissa kuin omassa käsissä.

Perussuomalaiset näkevät, että itsenäinen ja vauras Suomi on globaalistikin tarkastellen koko maapallomme ihmeellisimpiä saavutuksia, josta voimme olla erittäin ylpeitä. Meillä on pienenä kansana aina ollut paljon opittavaa maailmalta, mutta voimme olla varmoja, että myös maailmalla on opittavaa meiltä.

Suomalaisuus on yhtä kuin omaleimaisuutemme. Se on minuutemme ytimessä ja suuri voimavaramme. Suomalaisen identiteettimme rakentaminen ja vaaliminen vaati paljon työtä, vuosisatojen ajan. Sen sijaan omaleimaisuuden ja itsenäisyyden menettäminen sujuu kuin varkain; se ei vaadi kuin välinpitämättömyyttä ja toimettomuutta.

Perussuomalaiset eivät ole välinpitämättömiä eivätkä toimettomia. Me olemme osa suomalaisuusliikettä. Tahdomme vaalia suomalaisuutta ja kehittää sitä edelleen. Me haluamme, että maassamme elää omaperäinen kulttuuri, joka rikastuttaa paitsi kansalaisiaan, myös osaltaan koko maailmaa.

2.1 Suomen kieli ja suomalainen taide ovat arvostettavia

Suomi on itsenäisenä kansakuntana verrattain nuori. Kulttuuriperintömme on pitkä, mutta esimerkiksi suomen kielellinen kulttuuri nousi kukoistukseen vasta 1800-luvulla kansallisaatteen myötä. Perussuomalaiset näkevät tämän suurena vahvuutena alati muuttuvassa maailmassa, sillä suomenkielisessä, verrattain nuorena, kulttuurissa, on modernimpia aineksia kuin useissa muissa, jo aiemmin muodostuneissa kielellisissä kulttuureissa.

Kalevala edustaa suomalaista kansanperinnettä parhaimmillaan. Suomen kieli kuuluu pieneen suomalais-ugrialaisten kielten ryhmään, mikä entisestään alleviivaa suomalaisten velvollisuutta huolehtia oman kielensä elinvoimaisuudesta ja näin omalta osaltaan maailman monimuotoisuudesta. Suomen kielen merkitystä omalle kulttuurillemme ei voi mielestämme liiaksi korostaa.

Niin ikään suomalaisen kuva- ja musiikkitaiteen tärkeimmät teokset ovat syntyneet parin viimeksi kuluneen

vuosisadan aikana. Edelfeltin ja Gallen-Kallelan upeat maalausteokset sekä Sibeliuksen maailmankuuluisat sinfoniat ovat kansainvälisesti arvostettuja, mutta niiden merkitys osana jokaisen suomalaisen yleissivistystä on vähentynyt. Taide on kaikissa muodoissaan yksi kulttuurin peruselementeistä. Suomalainen taide, esittävä ja ei esittävä, on ollut perinteisesti arvostettua. Kirjallisuutemme, arkkitehtuurimme, kuvataiteemme, muotoilumme, säveltaiteemme jne. ponnistavat vankalta pohjalta. Perussuomalaiset kokevat suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämisen olevan ensisijaista postmodernin nykyaikaisen tukemiseen verrattuna. Valtion myöntämiä kulttuuritukirahoja on ohjattava siten, että ne vahvistavat suomalaista identiteettiä. Tekotaiteelliset postmodernit kokeilut sen sijaan olisi syytä jättää taloudellisesti yksittäisten henkilöiden ja markkinoiden vastuulle.

2.2 Ylen ei pidä kilpailla kaupallisten kanavien kanssa ja Veikkauksen monopoli on turvattava

Perussuomalaisten mielestä valtiojohtoisen yleisradion on jatkettava tehtäväänsä, tarjoamalla yleissivistävää ohjelmatarjontaa kaikille kansalaisille kulttuurin saralla. Yleisradio on kuitenkin viime vuosia käyttänyt valtavia summia amerikkalaiseen viihdeohjelmatarjontaan, kilpaillakseen siten kaupallisten tv-kanavien kanssa. Tämä on nostanut tv-lupamaksun hintaa ja ollut ainakin pois kotimaisesta tuotannosta.

Perussuomalaiset eivät koe englanninkielisten populaarikulttuurisarjojen esittämisen kuuluvan yleisradiolle määritelyihin julkisiin tehtäviin. Sen sijaan yleisradion olisi keskityttävä suomalaisen ja laajemmin länsimaisen kulttuurin vaalimiseen tarjoamalla korkealaatuisia kulttuuriohjelmia mm. dokumenttien, teatteriesitysten tai konserttien muodossa. Tällaista ohjelmatarjontaa ei voida jättää markkinaehtoisesti toimivien tv-kanavien vastuulle. Laadukkaita ajankohtaisohjelmia pidämme myös tärkeinä ja kansaa yhdistävinä. Ruotsinkielistä ohjelmatarjontaa voitaisiin mielestämme vastaavasti jonkin verran supistaa.

Perussuomalaiset pitävät tärkeänä, että Suomessa säilytetään Veikkauksen nykyinen yksinoikeus rahapelien tarjoamiseen, koska veikkausvoittovaroilla tuetaan suomalaista kulttuuria, liikuntaa, tiedettä ja nuorisotyötä sadoilla miljoonilla euroilla vuosittain. Perussuomalaisten mielestä Opetusministeriön tulee jatkossakin jakaa Veikkauksen tuotto kokonaisuudessaan näihin kohteisiin.

2.3 Voimaa paikalliskulttuurista

Suomi on harvaanasuttuna, mutta pinta-alaltaan laajana maana kehittynyt monien paikalliskulttuurien maaksi. Maamme on historiallisesti ollut aina idän ja lännen risteyskohta, mikä on myötävaikuttanut varsinkin itäisen ja läntisen Suomen paikalliskulttuurien muotoon. Perussuomalaiset näkevät tämän aluekulttuurien monimuotoisuuden rikkautena, jota on syytä vaalia. Suomen on tarjottava riittävät voimavarat siihen, että niin Savossa, Pohjanmaalla kuin muuallakin on maakuntien asukkaille mahdollisuudet tuottaa paikallisia traditioita seuraavia kulttuuririentoja. Murteet koemme niin ikään kansalliseksi rikkaudeksi eikä niitä pidäkään pyrkiä juurimaan pois, vaan ne on luontevalla tavalla otettava huomioon mm. kouluopetuksessa.

Perussuomalaiset kokevat paikalliskulttuurien säilyttämisen ensisijaisen vastuun olevan yhdistyksillä sekä vapaaehtoistoiminnalla. Yhteiskunnan tulisi tukea erityisesti nuorille suunnattua paikallista kulttuurituotantoa, jonka tekemiseen myös nuoret osallistuisivat talkooperiaatteella. Globalisaation aikakaudella nuoren polvemme on hyvä olla suomalaisuuden lisäksi tietoinen omista paikallisista juuristaan

myös kaupungeissa ja lähiöissä. Paikalliskulttuuri muodostuu monista eri osa-alueista; kansanmusiikki ja erilaiset kotiseutumuseot ovat päällimmäisinä edustamassa eri seutujen kulttuurista omaleimaisuutta. Uudet viestintävälineet tarjoavat hyvät mahdollisuudet koota yhteen kulttuuritoimijoita jo suunnitteluvaiheessa, joka voi olla myös jatkuvaa. Kaiken toiminnan ei tarvitse tapahtua keskitetysti, mutta paikallisia kulttuurikeskuksia on syytä rakentaa. Muuten on pelkona, että toiminta pääsee loppumaan, kun entistä pienemmät ryhmät toimivat toisistaan erillään. Yhteiskunnan on hyvä tarjota tilat vapaaehtoisvoimin tuotetulle toiminnalle.

Vain kulttuurisesti vahvat seudut pystyvät takaamaan virikkeitä asukkailleen ja mahdollistamaan koko maamme tasapainoisen asuttamisen. Yhteisöllisyyttä ei voida rakentaa, jos ihminen jää yksin. Yhteiset perinteet ovat onnen ja elämän ydin.

3–4 Pohjoismaisen hyvinvointivaltion puolesta – Perussuomalaisen sosiaali- ja terveystalouden politiikka

3.1 Perussuomalaisen sosiaali- ja terveystalouden politiikan lähtökohdat

Perussuomalaiset kannattavat perinteistä pohjoismaista hyvinvointivaltiomallia, jossa sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut turvataan yhdenvertaisesti kaikille Suomen kansalaisille. Kansalaisten terveys ja hyvinvointi ovat paitsi itseisarvo, myös edellytys Suomen menestymiselle taloudellisessa kilpailussa. Käsitteemme mukaan yksilö pystyy parhaimpaansa, kun hänellä on olemassa tietty varmuus perusturvasta, johon myös hyvät julkiset sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut kuuluvat. Se, että esimerkiksi valtionosuudet käytettäisiin kunnissa oikeisiin kohteisiin, olisi varmistettava palauttamalla korvamerkitty valtionosuusjärjestelmä käyttöön.

Tulonsiirtojen merkitys korostuu etenkin taloudellisen taantuman aikana. Perussuomalaisen mielestä taloudellisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kansalaisten toimeentuloon on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota. Tulevaisuutta ajatellen olemme erityisen huolestuneita nuorisotyöttömyydestä sekä monien lapsiperheiden köyhyydestä, sillä köyhyys lisää myös lasten riskiä syrjäytyä tulevaisuudessa.

Näkemyksemme mukaan sosiaali- ja terveystalouden politiikan lähtökohdana tulee olla paitsi kansalaisen yksilöllisen hyvinvoinnin takaaminen ja kansalaisten mahdollisuuksien tasa-arvon varmistaminen, myös kansaa yhdistävä merkitys. Sosiaali- ja terveystalouden politiikan on kannustettava kansalaisia käyttäytymään vastuuntuntoisesti ja yhteiskunnallisesti kestävällä tavalla. Vain näin voidaan taata kansalaisten keskinäinen solidaarisuus ja veronmaksuhalukkuus. Sosiaali- ja terveystalouden politiikan on oltava kattavaa, mutta sen ei saa kannustaa kansalaisia unohtamaan oman vastuun merkitystä hyvinvoinnille. Yhteiskuntapolitiikassa tulee arvostaa monenlaisia arvoja, mutta tunnustaa kuitenkin se tosiasia, että liian yksilökeskeisille arvoille pohjautuva hyvinvointiyhteiskunta ei ole mahdollinen. Siksi politiikan on oltava yhteisöllisyyttä tukevaa. Keskenään erilaiset arvomaailmat ovat yhteiskunnalle luonnollisia, eivätkä ne sinänsä muodosta yhteiskunnallisia riskejä. Lait ovat kaikille samat ja ristiriitatilanteissa jonkin asian taakse muodostuvalla enemmistöllä on lakiemme perusteella viime kädessä päätösvalta.

Perussuomalaiset näkevät poliittisella prosessilla suuren arvon yhteiskuntarauhan ja hyvinvointiyhteiskunnan kannalta ja siksi kannustammekin kansalaisia ilmaisemaan mielipiteensä nimenomaan poliittisen järjestelmän kautta. Mitä enemmän poliittinen järjestelmä pystyy toimimaan yhteiskunnallisena mielipiteiden ilmaisun

kanavana, sitä helpompaa meidän on sovittaa yhteen erilaiset arvot ja tarpeet. Mitä hajaantuneempaa mielipiteiden ilmaiseminen on, sitä vaikeampi niitä on sovittaa yhteen ja sitä todennäköisemmin valta valuu yksilöiden muodostamilta joukoilta erilaisille eliiteille. Perussuomalaisen mielestä elämme tässä suhteessa ratkaisevia aikoja.

Kansalaisten asioiden hoitaminen ja kansalaisten edustaminen kuuluu poliittiseen työhön.

Yhteiskuntapolitiikka on kuitenkin epäonnistunut, jos kansanedustajien pitää, lakien säätämisen ja talousarvioiden laatimisen sijasta eli eduskunnan tärkeimpien tehtävien sijasta, keskittyä yksittäisten kansalaisten auttamiseen yksi kerrallaan. Sellainen heikentää yhteiskunnan kehitysnäkymiä. Suomi tarvitsee sellaista yhteiskuntapolitiikkaa, jossa Suomen eduskunnassa pystytään edustamaan kansaa eli toimimaan kansanedustajina sanan varsinaisessa merkityksessä. Näin syntyy vähemmän epäkohtia, joista yksittäiset kansalaiset kärsivät.

3.2 Peruspalveluita ei tule merkittävästi ulkoistaa

Perussuomalaisen mielestä yhteiskunnan ei tule merkittävästi ulkoistaa sosiaali- ja terveyspalveluita yksityisen sektorin tuottamiksi, sillä toisin kuin esimerkiksi kunnallisen palvelusektorin, yksityisen sektorin perustarkoitus on tuottaa voittoa omistajilleen. Koska varsinkin kunnissa veronkorotuksia mielellään vältetään, maksavat kaikkein pienituloisimmat kansalaiset suhteessa kovimman laskun ulkoistamisen aiheuttamasta hintojennoususta, sillä usein rahoitusvaje paikataan maksuja ja taksoja korottamalla.

Yksityinen sektori voi mielestämme täydentää julkista palvelutuotantoa, mutta sosiaali- ja terveyspalveluissa on aina säilytettävä myös yhteiskunnan oma tuotanto siten, ettei palvelutuotantoa merkittävästi ulkoisesta yksityiselle sektorille. Etenkään monilla pienemmillä paikkakunnilla markkinat eivät edes toimi niin hyvin, että ulkoistamalla palvelut yksityisen sektorin tuottamiksi, olisi saatavissa aikaan kustannussäästöjä. Päinvastoin vaarana on hintojen karkaaminen käsistä ja jopa palvelutuotannon yksityinen monopoliasema, jota pönkitettäisiin julkisella rahoituksella.

Kun yksityiselle sektorille mahdollistetaan sosiaali- ja terveyspalveluiden tuotannossa julkisin varoin julkista tuotantoa täydentävä rooli, ovat myös sellaiset kansalaiset, jotka eivät koe saavansa julkiselta palvelusektorilta tarvitsemaansa palvelua, tyytyväisiä. Lisäksi yksityinen sektori tuo eri aikoina tarvittavaa joustavuutta mm. sen osalta, mikä on vaikkapa ikääntymisestä johtuva palvelutarve minäkin aikana. Perussuomalaiset haluavat pitää yksityisen sektorin roolin sosiaali- ja terveyspalveluissa sellaisessa mittakaavassa, että päähuomio järjestelmän kehittämisessä kohdennetaan jatkossa ennen kaikkea julkisen sektorin kehittämiseen, sillä julkinen sektori on se taho, jonka perimmäinen tarkoitus ei ole tavoitella voittoa ja lisäksi julkisella sektorilla on palveluiden rahoittajana parhaat kannustimet puuttua palvelutarpeiden kasvuun.

Perussuomalaiset eivät myöskään kannata yleisesti käytössä olevaa ns. tilaaja-tuottaja -mallia, sillä tilaamisen ja tuottamisen keinoitekoinen erottaminen toisistaan ei edusta kokonaisvaltaista politiikkaa, vaan se lisää byrokratiaa ja etäännyttää poliittista ohjausta palveluista ja siten lopulta myös palveluiden käyttäjistä eli kansalaisista. Tämä on ristiriidassa sosiaali- ja terveyspoliittisten lähtökohtiemme kanssa. Lisäksi tilaaja-tuottaja -malli kasvattaa hallintokuluja. Pelkonamme on myös se, että kun esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon liikelaitoskuntayhtymät on erotettu kunnista omiksi hallinnollisiksi yksiköikseen, kuntien

intresseissä on pyytää niitä nostamaan palvelumaksuja niin, jotta toiminnasta syntyisi voittoa, jotka tuloutetaan omistajakunnille. Näin palveluiden käyttäjät taloudellisesta tilanteestaan riippumatta osallistuisivat palvelumaksujen kautta kuntatalouden kohentamiseen.

Perussuomalaisen mielestä julkisen terveydenhuollon palvelumaksuja ei pidä nostaa, vaan varsinkin perusterveydenhuollossa niitä tulisi pikemminkin laskea, jotta kaikkein heikoimmassa taloudellisessa asemassa olvien terveystilanne ei palveluiden kallistumisen takia huononisi. Palvelumaksujen porrastamiseen perusterveydenhuollossa tulojen mukaan Perussuomalaiset suhtautuvat kriittisesti, koska pelkonamme on hyvätuloisten hakeutuminen Kela-korvausten turvin nykyistäkin useammin yksityisen sektorin tarjoamien palveluiden piiriin. Jos palvelumaksuja jouduttaisiin säästöyistä porrastamaan tulojen mukaan, pitää silloin Kela-korvaustenkin luonnetta tarkastella kriittisesti.

Kolmatta sektoria eli erilaisia järjestöjä ei tule unohtaa hyvinvoinnin tuottajina, sillä ilman niiden panosta suomalaisten terveys ja hyvinvointi eivät olisi sillä tasolla, millä ne nyt ovat. Perussuomalaiset ovat valmiita kaikkiin mahdollisiin keinoihin muuttamaan sen yhtiömarkkinavetoisen suunnan, joka Suomessa on mm. erilaisten julkisten hankintojen ja palveluiden kilpailuttamisessa otettu. Kolmas sektori on säilytettävä merkittävänä palveluiden tuottajana. Näkemyksemme mukaan kilpailuttamalla oikein ja ottamalla huomioon yhteiskunnan kannalta hankinnan kokonaistaloudellisuus, on mahdollista turvata kolmannen sektorin asema jatkossakin. Raha-automaattiyhdistyksellä on säilytettävä yksinoikeus raha-automaatti- ja kasinopelitoimintaan sekä kasinon pitoon Suomessa, koska RAY:n tuotto käytetään sosiaali- ja terveysjärjestöjen tukemiseen ja veteraanikuntoutukseen.

Perusterveydenhuollossa mm. normaaliin lääkäriaikojen saaminen pelkkien päivystysaikojen sijaan on tärkeää, jotta potilaan tilanne ehditään kartoittaa kokonaisvaltaisesti, ja toisaalta kiireelliset päivystyspotilaat saadaan hoidettua tarkasti. Terveyskeskusten lääkäripulaan on vastattava lisäämällä lääkärikoulutuksen aloituspaikkoja jonkin verran ja lisäksi päivystyslääketiedettä olisi korostettava lääkärikoulutuksessa nykyistä enemmän. Jos ongelmia rekrytoinnissa yhä esiintyy, on harkittava, tulisiko julkisen sektorin lääkäreiden rekrytointi keskittää ja siten saataisiin ohjattua lääkärit sinne, missä heitä tarvitaan. Lääkäripalvelut tulee toteuttaa lähipalveluna niin, että kaikki pystyvät tarvittaessa niitä käyttämään.

Ymmärrämme, että palvelut tarjoavan julkisen sektorin hallinnollisia yksiköitä voidaan yhdistellä toisiinsa, jotteivät mahdolliset suuret terveydenhuoltokustannukset kasaannu liian pienen väestöpohjan maksettaviksi, mutta palvelujen saatavuus tulee kuitenkin turvata niin, jotta palvelut säilyvät lähellä, eikä niitä keskitetä toisin kuin on monin paikoin tehty. Terveyspalveluiden tietojärjestelmien yhteensovittamisella saataisiin aikaan isoja säästöjä, ja viimeistään sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenteellisten ratkaisujen yhteydessä asia on hoidettava kuntoon ja tietojärjestelmät on saatava keskustelemaan keskenään. Parhaiten se toteutettaisiin, kun Suomi pyrkisi mahdollisimman yhtenäiseen tietojärjestelmään.

Lääkekorvausjärjestelmän on oltava oikeudenmukainen ja aikaansa seuraava, jolloin se takaa suomalaisille parhaan mahdollisen lääkehoidon. Kansaneläkkeen ja tulevan takuueläkkeen varassa eläville on korvattava lääkekustannukset täysimääräisinä ja muille vuotuisen maksukaton tulisi olla korkeintaan 700 euroa.

3.3 Vaikuttavien palveluiden perustana hyvät arvot ja kansanvaltainen järjestelmä

Pohjoismaisen hyvinvointivaltiomallin vahvuus on sen kattavuus pelkän tarveharkintaisuuden tai markkinakeskeisyyden sijaan. Mallissamme niin rikkaat kuin köyhätkin ovat samassa veneessä ja kaikki saavat osansa hyvinvoinnista. Tätä mallia tukee kansanvaltainen järjestelmä, jonka kautta kaikki kansalaiset pystyvät yhdessä ja erikseen vaikuttamaan siihen, millaisia palveluita, millä tavalla ja kuinka paljon yhteiskunnan toivotaan kansalaisille järjestävän. Se on keskeinen osa pohjoismaista ja suomalaista yhteiskuntaa. Yhteiskuntamme kansanvaltaista rakennetta ei saa hajottaa, kuten on tehty.

Perussuomalaiset tunnustavat julkisen sektorin kestävyysvajeen ja sen, että julkisten palveluiden tuotantotapoja on kehitettävä. Kehysbudjettiin perustuviin kaavamaisiin menoleikkauksiin, joita nykyinen hallitus käytännössä palveluihin esittää, Perussuomalaiset suhtautuvat torjuvasti. Mielestämme tarvitaan entistä enemmän arvokeskustelua siitä, mitkä ovat yhteiskunnan ja mitkä yksilöiden omat vastuut ja velvollisuudet. Tämä kehitystarve ei kuitenkaan täyty kaavamaisin leikkauksin eikä heikentämällä päätöksentekojärjestelmämme kansanvaltaisia rakenteita, vaan edelleen on luotettava Suomen kansaan ja jokaisen kansalaisen itsenäiseen arviointikykyyn yhteiskunnallisena toimijana. On tuhoon tuomittua luoda maahamme epädemokraattisia hallintojärjestelmiä, joissa valta ja vastuu eivät kohtaa, mutta joiden juuri sen ansiosta väitetään pystyvän uudistamaan mm. palvelutuotannon rakenteita. Tämä kehityssuunta on Perussuomalaisten mielestä pysäytettävä kuntakentällä, jonka toimintaa on viime vuosina demokratiasta piittaamatta ajettu alas valtiovallan aloitteesta.

Kansanvaltainen päätöksentekojärjestelmä ja riittävän asiakaslähtöiset palvelut takaavat sen, että suomalaiset haluavat jatkossakin säilyttää pohjoismaisen hyvinvointivaltiomme. Välttämättömät uudistukset kansalaisen oman vastuun ja yhteiskunnan kollektiivisen vastuun välisen suhteen laadussa eivät ole uhka hyvinvointiyhteiskunnalle, mikäli niiden toteuttaminen hoidetaan kansanvaltaisesti. Näkemysemme mukaan tarvitaan lisää laatua päätöksentekojärjestelmään. Parhaat ratkaisut tulevaisuuden haasteisiin nousevat kansasta, eivät byrokraateista ja ns. asiantuntijoista. Meidän mielestämme julkisen rahoituksen turvin toimivien päätöksentekojärjestelmien tulee aina olla mahdollisimman selkeästi kansalaisten ja heidän valitsemiensa päättäjien ohjauksessa. Sen takia sosiaali- ja terveydenhuollossa tehtäviä uudistuksia on tarkasteltava aina samanaikaisesti päätöksentekorakenteen kanssa. Perussuomalaiset uskaltavat kuunnella kansaa myös silloin, kun edessä on vaikeita päätöksiä.

Sosiaali- ja terveyspolitiikkaa uudistettaessa on Perussuomalaisten mielestä keskitytty liikaa palveluiden tuotantojärjestelmän rakenteisiin ja arvopohjainen politiikka on unohdettu. Palveluiden vaikuttavuutta ei pystytä lisäämään, jos politiikka ei ole vaikuttavaa. Kansalaisten oman vastuun lisäämistä Perussuomalaiset eivät näe sinänsä huonona asiana, mutta me edellytämme, että yhteiskunta ottaa avoimesti kantaa siihen, millä tavalla kansalaisten tulisi vastuuta itsestään kantaa. Emme hyväksy sitä, että valtapuolueet salamyhkäisesti omien puolueidensa kuntapäätäjien myötävaikutuksella sysäävät kansalaisille yhä enemmän vastuuta omasta hyvinvoinnistaan, ilman että tätä suoranaisesti edes tuodaan julki. On väärin, että moni kansalainen vasta ongelmien jo synnyttyä huomaa, että häneltä olisi edellytetty toisenlaisia valintoja aikoinaan, koska yhteiskunta on vetäytynyt vastuustaan siitä tiedottamatta. Tällainen politiikka ei ole reilua ja rehellistä, etenkin, kun sitä toteutetaan jälkijättöisesti, niin että yhteiskunta tekee muutoksia palvelutarjontaan vastuuttomalla tavalla: Kaikki kansalaiset eivät pysty enää peruuttamaan tekemiensä valintojen seurannaisvaikutuksia ja elämään siten tavalla, jolle uusi palvelutarjonta on räätälöity.

Mikäli kansalaisten hyvinvointi halutaan turvata, yhteiskunnan on uskallettava ottaa kantaa monenlaisiin arkisiin seikkoihin, jotka nykyään on jätetty vain kansalaisen oman vastuun varaan riippumatta yksilöllisestä elämäntilanteesta. Vain näin voidaan tehdä kestäviä uudistuksia nykyiseen palvelujärjestelmään. Esimerkiksi paljon markkinoitu palvelusetelijärjestelmä ei ole Perussuomalaisten mielestä mikään todellinen vastaus tulevaisuuden haasteisiin. Vaikka palvelusetelijärjestelmässä on hyviäkin puolia lähinnä toimivien yksityisten palvelumarkkinoiden varmistamiseksi, on palveluseteli kuitenkin omiaan ruokkimaan sellaista käyttäytymistä, josta seuraa palvelutarpeiden kasvua yleisemminkin. Valinnanvapauden nimissä ei pidä lähteä edistämään sairauksilla rahastamista. Palvelusetelijärjestelmän turvottaminen ja laajamittainen yksityinen terveyspalveluiden tuotanto julkisen sektorin tukemana on Perussuomalaisten mielestä väärää politiikkaa.

Perussuomalaiset uskovat arvopohjaiseen politiikkaan, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteita uudistetaan avoimesti, niin että kansalaiset saadaan mukaan pitkäjänteiseen arvokeskusteluun, jonka pohjalta uudistuksia toteutetaan. Valtapuolueiden valitsema toimintamalli sen sijaan on johtanut tilanteeseen, jossa keskustelu lähes kaikista uudistuksista lopulta ajautuu joko totaaliseksi uudistusten vastustamiseksi tai niiden kiilusilmäiseksi kannattamiseksi vailla todellisia arvosäältäjä. Kansalaisille palveluiden käyttäjinä on kehitetty ns. palautejärjestelmiä. He saavat vastata esimerkiksi asiakastytyväisyyskyselyihin, joiden tuloksella ei ole lopulta kuitenkaan mitään merkitystä lainsäädännön ja palveluiden resursoinnin kannalta. Palautteet eivät usein tule päättäjille asti, vaan jäävät byrokratian rattaisiin. Vastuu palveluiden laadusta ja määrästä on viime kädessä poliitikoilla, jotka säättävät lakeja ja kohdentavat yhteiskunnan varoja erilaisiin palveluihin, hankintoihin, investointeihin ja tulonsiirtoihin. Palautteen jääminen byrokratian rattaisiin on vain omiaan syömään politiikan uskottavuutta.

Perussuomalaiset eivät oleta, että virkamiehet keksisivät poliitikoille vastauksia, sillä viime kädessä virkamiehet ovat mielestämme vain poliittisten päätösten toimeenpanijoita ja oman sektorinsa osaajia. Vanhojen puolueiden asenne, jossa virkamiesten oletetaan hoitavan sen roolin, joka poliittisille päättäjille on vaalien kautta annettu, kertoo uskalluksen puutteesta kansan edessä. Poliitikassa tulee ottaa kantaa siihen, mikä on oikein, mikä väärin ja vähintäänkin siihen, mikä on hyvää ja mikä huonoa. Kannat tulee luonnollisesti pystyä perustelemaan, niin että kansalaiset voivat arvioida päätöksentekijän arvolähtökohtia. Hyvistä arvoista kumpuava sosiaali- ja terveydenhoito on pikemminkin investointi kuin kuluerä.

3.4 Hyvä hoito kuuluu kaikille hoitoa tarvitseville vanhuksille

Vanhustenhoidossa on ilmennyt suuria puutteita viime vuosien aikana, koska erityisesti valtion rahoitusta hoitopalveluihin on merkittävästi leikattu. Hoitohenkilökunta on meillä ahkeraa, mutta sitä on yksinkertaisesti liian vähän vanhainkodeissa, terveyskeskuksissa, kuten myös kotipalveluissa. Vanhustenhoidon tärkeys kokonaisuudessaan on unohtunut vanhojen puolueiden päättäjiltä sekä valtakunnallisella että kunnallisella tasolla. Tästä kertovat muualle kuin terveydenhuoltoon ohjatut valtionosuudet, pätkätöiden tietoinen teettäminen, kouluttamattoman työvoiman käyttäminen ja todellisuudesta irrallaan oleva budjettikuri. Mikään ylempi virkamiestaho ei ole voinut lain nojalla puuttua epäkohtiin, koska viranomaisillakin on vain kehotuksia antava rooli tilanteissa, joissa kunnallisessa vanhustenhoidossa on ilmennyt puutteita.

Vanhustenhoidon ongelmien korjaamisen osalta professori Sirkka-Liisa Kivelän kesällä 2006 julkaistu

selvitystyö on mielestämme edelleen ajankohtainen ja antaa hyvän pohjan vanhusten hoidon alennustilan korjaamiseksi. Tälläkään selvityksellä ei ole kuitenkaan mitään merkitystä, jos sen sisältämiä toimintaehdotuksia ei oteta päätöksenteossa huomioon. Valviralta hiljattain ilmestynyt selvitys ja Suomen lähi- ja perushoitajaliiton julkaisema tutkimus antavat lohduttoman kuvan vanhusten hoidon tilasta.

Nykyisen hallituksen panos vanhuspolitiikkaan on ollut lupaus laista, jolla veloitettaisiin kunnat huolehtimaan asiallisesta hoitomitoituksesta eli siitä, että hoitajien ja hoidettavien välinen suhdeluku olisi suositusten edellyttämällä tasolla. Tätä linjavetoa hallitus on ryhtynyt panemaan täytäntöön, antamalla kunnille uudet laatusuosituksot, joiden seurauksena kuntia painostetaan vähentämään vanhainkotipaikkoja ja vanhusten ympärivuorokautista hoitoa, jolloin hoitajien suhteellinen määrä nousee ilman henkilöstölisäyksiä. Laitoshoidon on ryhdytty ajamaan alas, väittämällä, että laitokset itsessään olisivat erityisen huonoja hoitopaikkoja varsinkin vaatimaan hoitoa tarvitseville vanhuksille. Todellisuudessa monet laitoshoidossa, kuten vanhainkodissa olevat vanhuksot eivät selviäisi kotipalveluiden avulla, ja siksi Perussuomalaiset eivät hyväksy laitospaikkojen vähentämistä nykyisestä muuta kuin terveyskeskusten osalta, koska ne eivät ole kodinomaisia hoitoympäristöjä. Vanhusten hoidosta leikkaaminen ei voi olla säästötoimenpiteiden mukana, koska etenkin iäkkäimpien ja sairaimpien vanhusten kohdalla palvelutarpeiden kasvaminen on luonnollista.

Perussuomalaisen mielestä on lyhytnäköistä ajaa alas järjestelmä, jonka olemassaolon tarve lähitulevaisuudessa vain kasvaa. On myös moraalisesti kyseenalaista olla korjaamatta vanhusten laitoshoidon epäkohtia paineen lisääntyessä entisestään, ja sitten väittää laitosten olevan toimimattomia. Nähdäksemme laitoshoidon alarajan taustalla eivät olekaan asiaperusteiset, vaan ideologiset syyt. Ajamalla kunnallinen laitoshoito alas saadaan luotua entistä suurempi kysyntä yksityiselle palvelutuotannolle ja siten lisättyä edellytyksiä sosiaali- ja terveysbisnekselle. Perussuomalaiset eivät hyväksy tällaista toimintaa. Peräänkuulutamme vastuullisuutta ideologisista lähtökohdistakin tapahtuvaan poliittiseen toimintaan. Tässä tapauksessa vastuu tarkoittaa sitä, että silloinkin, kun poliittinen enemmistö päätyy vähentämään laitoshoitoa, tulee laitoshoidon tilalle olla jo kehitetty korvaava hoitojärjestelmä ilman palvelutuotannon ulkoistamista. Perussuomalaisen mielestä laitoshoidon alarajamiseksi ei kuitenkaan ole olemassa asiallisia perusteita.

Perussuomalaiset ovat niin eduskunnassa kuin kuntatasolla parhaansa mukaan pyrkineet puuttumaan edellä mainittuihin epäkohtiin. Tähän poliittiseen anemiaan, joka heijastuu myös veronmaksajien terveyteen, on Perussuomalaisen mielestä tultava nopeasti muutoksia ennen kuin palvelujärjestelmämme on ajettu niin alas, ettei se käytännössä pysty vastaamaan siihen haasteeseen, jonka vanhusväestön määrän kasvu yhteiskunnalle aiheuttaa.

Lisäksi vanhusten terveydenhoitoon erikoistuneiden lääkärien ja hoitajien (geriatria) koulutusmääriä on lisättävä, jolloin vanhusten hoidossa vältyttäisiin jatkossa paremmin esimerkiksi ylilääkitsemiseltä. Aputyövoimallekin vanhusten hoidon piirissä on tarvetta, sillä tällä hetkellä hoitohenkilökunnan määrä on monin paikoin niin riittämätön, etteivät vanhuksot pääse edes ulos. Suomen lainsäädännöstä löytyy vahvemmat oikeudet lypsylehmien ja vankien ulkoiluun kuin vanhusten pääsemiseen ulkoilemaan. Kuitenkin on muistettava, että vanhusten avustaminen ulkoilussa kuuluu myös omaisten normaaleihin velvollisuuksiin, mikäli siihen vain on käytännön mahdollisuuksia.

Moraaliton meno ei saa jatkua, vaan arvot on laitettava tärkeysjärjestykseen. Vanhusten hoidon nykytilan kohentaminen ja väärin poliittisten kokonaisratkaisujen muuttaminen ovat siinä järjestyksessä

ensimmäisenä.

3.5 Sotaveteraanit ovat kunniakansalaisiamme

Perussuomalaisten mielestä on pyrittävä siihen, että jokaiselle sotiemme veteraanille, heidän puolisoilleen ja kotirintamanaiselle taataan vanhuusvuosiksi hyvät ja ihmisarvoiset elinolot ilman turhaa byrokratiaa. Tämä on nykypolven kansalaisten kunniatehtävä ja kunniavelka isänmaan vapauden pelastaneille ja hyvinvointimme rakentaneille miehille ja naisille, koska siihen meillä on varaa. Vain todellinen tahto on valtaapitäviltä kadoksissa.

Vaikka veteraanien poistuma onkin suuri, tarvitsevat he yhä enemmän rahaa kuntoutukseen ja asuntojen peruskorjaukseen. Siksi määrärahat tulee säilyttää vähintäänkin entisellään, eikä laskea, kuten viime hallitukset ovat usein veteraanien kuntoutusmäärärahojen osalta tehneet. Kuntoutusta voidaan Perussuomalaisten mielestä antaa myös kotona ja kotipaikkakunnan terveyskeskuksissa, koska yhä harvempi veteraani pystyy enää lähtemään kauemmaksi kuntoutukseen. Kuitenkin niille veteraaneille, jotka hakevat nimenomaan kunnan ulkopuoliseen laituskuntoutukseen, tulee järjestää kuntoutus. Kuntoutus on voitava muuttaa veteraanin niin halutessa myös ostokortiksi tai palveluseteliksi.

Sotilasvammalakiin edelleen sisältyvät haitta-asteeseen pohjautuvat prosenttirajat on Perussuomalaisten mielestä poistettava, koska ne jättävät joka toisen sotainvalidin valtion korvaamien ja kunnan järjestämien palveluiden ulkopuolelle.

On muistettava, että tämän väestöryhmän keski-ikä on jo lähes 90 vuotta. Pian etuuskien parantaminen on myöhäistä, jos tarkoitus on, että veteraanit pääsisivät niistä nauttimaan. Perussuomalaiset asettavat oman kansan ja etenkin maamme kunniakansalaiset, sotiemme veteraanit ja kotirintamanaiset, etusijalle.

Sotien uhrauksia ei tule Perussuomalaisten mielestä unohtaa koskaan, vaan meidän on kunnioitettava sotaponnistelujamme myös yhteiskuntana. Yksi uusi askel, joka tämän tavoitteen toteuttamiseksi tulee Perussuomalaisten mielestä ottaa, on elossa olevien sotaorpojen rekisteröiminen valtiovallan toimesta.

3.6 Omaishoidossa yhdistyvät inhimillisyys ja taloudellisuus

Omaishoito on luonnollinen tapa hoitaa lähimmäistä tutussa ympäristössä. Omaishoito on myös kaikkien laskelmien mukaan yhteiskunnalle edullisin hoitomuoto. Se on sitä silloinkin, kun omaiselle maksetaan hoitotyöstä hänelle siitä ehdottomasti kuuluva palkkio, omaishoidon tuki.

Suomessa arvioidaan olevan noin 300 000 omaishoitajaa, mutta omaishoidon tukea kunnat maksavat vain 34 000 omaishoitajalle. Yhtälö on Perussuomalaisten mielestä täysin käsittämätön, kun otetaan huomioon, miten arvokasta omaishoitajan työ on sekä inhimilliseltä että yhteiskunnalliselta kannalta. Tukihakemuksia on jonossa valtava määrä.

Erityisen outoon valoon päättäjien ja virkamiesten nuiva suhtautuminen omaishoitoon asettuu, kun otetaan huomioon valtapuolueiden kannattamat linjaukset esimerkiksi ikäihmisten palveluiden karsimiseksi laitospaikkoja vähentämällä. Perussuomalaiset tunnustavat sen tosiasian, ettei Suomessa riitä rekrytoitavaksi

hoitohenkilökuntaa nykyisen palvelurakenteen ylläpitämiseksi tulevaisuudessa suhteessa täysin samanlaisena kuin tällä hetkellä, ja senkin takia omaishoitojärjestelmän parantamisella on kiire.

Perussuomalaisen näkemyksen mukaan rima, joka kunnissa on asetettu sille, milloin omaistaan hoitava henkilö on oikeutettu saamaan omaishoidon tukea, on liian korkealla. Ajoissa myönnetty omaishoidon tuki ehkäisee hoidettavan henkilön tarvetta raskaampaan ja kalliimpaan hoitoon. Se, että omaistaan hoitavalle ihmiselle ei makseta tukea lainkaan, ei ole kustannustehokkuutta, vaan lähimmäisten hyväksikäyttämistä.

Perussuomalaiset ovat edustajiensa avulla jo pitkään vaatineet, että omaishoidon tuen maksatus siirrettäisiin kuntien sijasta Kelalle, koska kunnissa ei ole ymmärretty omaishoidon etuja tai omaishoitajia on käytetty hyväksi ilmaisena työvoimana. Kelan kautta tuleva rahoitus takaisi sen, ettei kunnissa tehtäisi hylkääviä omaishoidon tukipäätöksiä käytännössä kunnan taloudelliseen tilanteeseen vedoten. Näin omaishoidon tuen saajien määrä kasvaisi ja omaishoitajat olisivat keskenään tasa-arvoisessa asemassa. Perussuomalaiset ovat valmiita harkitsemaan myös sitä, että omaishoidon tukipäätösten tekeminen siirrettäisiin Kelan tehtäväksi, jolloin omaishoidon tuesta tulisi valtakunnalliset kriteerit täyttävälle omaishoitajalle subjektiivinen oikeus. Omaishoidon tuen on kartutettava myös eläkettä, eikä pienestä palkkiosta pitäisi joutua maksamaan veroa.

Perussuomalaisen mielestä yhteiskunnan tulee tarjota omaiselle kunnolliset mahdollisuudet lähimmäisensä hoitamiseen. Kuitenkin täytyy muistaa, ettei omaishoidosta saa tulla pakollinen tapa hoitaa vanhuksia, vammaisia ja sairaita. Halu omaishoitoon on lähdettävä aina hoidettavasta ja hoitajasta itsestään, mutta yhteiskunnan tulee kannustaa positiivisella tavalla omaishoitajia. Tällä hetkellä omaishoidon resursointi on kuitenkin liian niukka ja siihen on tehtävä nopeasti korjaus.

Omaishoitajille on myös taattava laissakin määritelty määrä vapaapäiviä raskaasta ja arvokkaasta työstään sekä järjestettävä heille työterveyshuolto. Vapaapäivien osalta palvelujärjestelmän on kyettävä toimimaan siten, että omaishoitaja pystyy saamaan tilapäisen hoitajan hoidettavan kotiin ja pitämään vapaansa keskeytyksettä. Lisäksi omaishoitotyöhön tulee liittää erikseen oma palvelujärjestelmänsä niin, etteivät omaishoitajat jää myönteisen tukipäätöksen jälkeen vain oman onnensa nojaan.

3.7 Vammaiset osana yhteiskuntaa – ei yhteiskunnan ulkopuolella

Kaikilla ihmisillä on sama ihmisarvo. Vammaisille henkilöille on taattava yhtäläiset mahdollisuudet toimia elämän eri osa-alueilla omien kykyjensä mukaan kuin muillekin kansalaisille.

Peruslähdekohtana tulee mielestämme olla se, että jokaiselle kansalaiselle, myös vammaiselle, tulee yhteiskunnan toimesta luoda tasa-arvoiset mahdollisuudet löytää mielekäs rooli osana kansanvaltaista yhteiskuntaa. Tätä periaatetta noudattaen myös vammaisia koskevat muut poliittiset päätökset olisivat pitkällä tähtäyksellä todennäköisesti nykyistä parempia. Vammaisten henkilöiden perustuslailliset oikeudet on nostettava näkyvästi esille myös muiden yhteiskunnallisten toimijoiden kuin vammaisjärjestöjen toimesta. Vammaisten arvostuksen nostaminen edellä mainituin kokonaisvaltaisin toimenpitein ja vammaisia koskevan suvaitsevaisuuskasvatuksen merkittävä lisääminen erityisesti lasten ja nuorten keskuudessa muodostavat vammaispolitiikan punaisen langan.

Perussuomalaiset eivät hyväksy vammaisten henkilöiden jallitusta, jota valitettavasti tapahtuu jopa

kuntapäätöksenteossa. Vammaiset ovat usein ensimmäisinä kärsijöinä, kun valtion tai kuntien budjetit aletaan laittaa nälkäkuurille. Tämä on erityisen tuomittavaa, sillä monet vammaiset eivät joko jaksa, pysty tai kykene itse valvomaan etujaan tavalla, jolla monet muut siihen ainakin lähtökohtaisesti pystyvät. Vammaisten, samoin kuin muidenkin sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttäjien, oikeuksien turvaamisen kannalta pidämme tärkeänä järjestelmään kohdistettavan valvonnan kohentamista.

Omaishoidossa olevien vammaisten osalta on mahdollistettava kunnollinen tilapäishoito, mikä edellyttää järjestelmän kehittämistä. Hallituksen tavoite purkaa kehitysvammaisten laitospaikkoja ja lisätä vastaavasti kehitysvammaisten asumispalveluita on kannatettava, mutta Perussuomalaiset vaativat, ettei asiaa jätetä vain ARA:n ja Ray:n rahoituksen varaan. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että esimerkiksi vammaisen lapsen vanhempi pystyy sovittamaan yhteen ansiotyön ja omaishoidon.

YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen mukainen vammaisen henkilön oikeus valita asuinpaikkansa ei tällä hetkellä Suomessa toteudu. Valmistelussa oleva laki ei myöskään täydellisesti poista niitä esteitä, joita vammaisen henkilön muuttamiselle on asetettu. Perussuomalaiset katsovat, että vammaisella henkilöllä, joka on Suomen kansalainen, on oltava täysi vapaus valita asuinpaikkansa. Tämän vapauden toteutuminen vaatii paitsi lainsäädännöllisiä muutoksia, myös oikeuksia, joiden turvin vammaisen henkilön asuminen haluamallaan paikkakunnalla käytännössä mahdollistuu. Postilainsäädännön uudistuksessa liikuntarajoitteisuuden tai yli 80 vuoden iän on oltava peruste sille, että postinjakelussa voidaan huomioida postinsaajan erityistarpeet.

Vammaisten liikkumismahdollisuuksiin on kiinnitettävä huomiota mm. auton hankinnan tukemisen osalta. Nykyinen autoveron palautusjärjestelmä on ajan saatossa heikentänyt vammaisten mahdollisuutta hankkia auto, koska autoveron osuus auton hinnasta on pienentynyt.

Perussuomalaiset hyväksyvät raskausseulonnat, joissa tutkitaan, onko sikiöllä vakavia sairauksia. Seulontojen lähtökohtana ei kuitenkaan pidä olla sairaiden ja vammaisten sikiöiden abortoiminen, vaan tiedonsaanti ja valmistautuminen lapsen syntymän jälkeiseen aikaan. Lähtökohtana tulee olla auttaminen ja kannustaminen uuden elämän mahdollistamiseksi eikä ongelmakeskeinen lähestymistapa.

Vammaisten henkilöiden kohteleva ja huomioiva lainsäädännössä sekä palvelu- ja tukijärjestelmissä on todellinen yhteiskunnan suvaitsevaisuuden mittari. On velvollisuutemme huolehtia vammaisista ja taata vammaisille tarvittaessa erityisjärjestelyin mahdollisimman tasavertaiset lähtökohdat toimia täysivaltaisina kansalaisina ja yhteiskunnan jäseninä. Vammaisuus ei ole asenne- tai mielipidekysymys, vaan luonnollinen osa elämän kirjoa, ja siksi Perussuomalaiset haluavat korostaa vammaispolitiikassa asiakaslähtöisyyttä.

3.8 Ennaltaehkäisevä sosiaali- ja terveyspolitiikka

Ennaltaehkäisevä sosiaali- ja terveyspolitiikka perustuu selkeään arvopolitiikkaan, jossa kansalaisille avoimesti kerrotaan, millä tavalla yhteiskunta kantaa vastuuta yksilöstä ja mitkä ovat yksilön omat oikeudet ja velvollisuudet sekä käytännön vastuut. Näin luodaan hyvät lähtökohdat terveelliselle ja turvalliselle elämälle, jota puolustetaan tarvittaessa kaikin mahdollisin lääketieteellisin keinoin.

Ennaltaehkäisevään sosiaali- ja terveyspolitiikkaan kuuluu myös poliittisen prosessin kaksisuuntaisuuden

mahdollistaminen. Se tarkoittaa sitä, että yhteiskunnassa tulee jatkuvasti käydä julkista keskustelua, jossa huomioidaan sekä asiakaslähtöisyys että yhteiskunnan tarpeet ja resurssit sosiaali- ja terveydenhuollon suhteen. Tämä poliittinen prosessi on mielekäs vain, jos sen toteuttamiseksi on olemassa viralliset kanavat. Kansan toiveiden ja tahdon on voitava kanavoitua poliittisiksi päätöksiksi ja vastaavasti yhteiskunnallisen järjestelmän on muodostettava kansalaisen silmissä selkeä kokonaisuus, joka viestii yksilölle ymmärrettävästi sen, mitä kansalaisten enemmistö demokratiassa tahtoo ja minkälaista yhteiskuntapolitiikkaa sen seurauksena harjoitetaan.

Jotta ennaltaehkäisevä sosiaali- ja terveystaloudellinen politiikka ei jäisi vain yhteiskunnalliseksi prosessiksi, tarvitaan säännöllisiä terveystarkastuksia ja kontroleja eri väestö- ja riskiryhmissä. Monet kalliit sairaudet ja inhimillinen kärsimys pystytään estämään, kun sairauksia aiheuttavat tekijät havaitaan ajoissa. Myös erilaiset seulonnot maksavat itsensä takaisin, sillä monesti seulonnoissa huomataan alkavia vaarallisia sairauksia. Kuntoutukseen pääsy parantaa sairaan henkilön toimintakykyä ja saattaa johtaa merkittäviinkin elämäntapamuutoksiin. Hoitoa saaneelle kuntoutus takaa sen, että esimerkiksi leikkausoperaatiosta saadaan täysi hyöty, kun henkilön toipuminen edistyy nopeammin. Esimerkiksi tuki- ja liikuntaelinten sairauksissa ja vaivoissa kuntoutusta on myös fysikaalinen hoito, kuten liikuntaterapia ja hieronta, mikä lääkäreiden tulisi huomioida annettaessa määräyksiä. Liian usein pieniinkin vaivoihin määrätään lääkkeitä. Koulutettujen hierojien tulee päästä Kela-korvauksen piiriin fysikaalisten hoitolaitosten tavoin. Perussuomalaisten lähtökohta on, että kaikki hoitoa tarvitsevat suomalaiset myös saavat hoidon, vaikka paras ratkaisu on ehkäistä sairauksien syntymistä ennalta.

Emme hyväksy sairaiden ihmisten pompottelua luukulta toiselle, kunnes on jo liian myöhäistä. Valitettavasti tällaista ”priorisointia”, jossa tilanteen annetaan tietoisesti ja tahallaan pahentua, esiintyy. Erityisesti tämä näkyy ikäihmisten kohdalla. Leikkiminen ihmisten hengellä on kerta kaikkiaan loputtava ja yksilön oikeuksia turvaamaan on tällaisissa tilanteissa luotava nykyistä vahvemmat mekanismit. Hoitopäätöksiä tehtäessä on asiakkaalle selkeästi ja yksiselitteisesti kerrottava perustelut tehdyille ratkaisuille.

Huomiota on kiinnitettävä myös alueelliseen tasa-arvoon, niin että kaikki, myös kaukana yliopistollisista keskussairaaloista asuvat, kansalaiset saavat tarvittavat erikoissairaanhoidon vaativimmat palvelut. Siksi Perussuomalaiset olisivat valmiita siirtämään erikoissairaanhoidon kustannusten rahoittamisvastuun kunnilta valtiolle. Valta- ja vastuukysymyksistä johtuen sairaanhoitopiirien hallinto olisi kuitenkin tällöin järjesteltävä uudestaan niin, että sairaanhoitopiirit muodostuisivat esimerkiksi vaalipiirikohtaisiksi. Sairaanhoitopiirien valtuustot ja hallitukset voitaisiin muodostaa eduskuntavaalien tuloksen perusteella, ja kuten tähänkin asti, puolueet itse nimeäisivät edustajansa sairaanhoitopiiriin päätöksentekokoelimiin.

Perussuomalaisten mielestä kansalaisia on viimeisten vuosikymmenten aikana johdettu tietoisesti harhaan, kun yhteiskunta on entistä enemmän vetäytynyt vastuustaan sairauksien ja sosiaalisten ongelmatilanteiden hoitamisessa, ilman että kansalaisille olisi selkeästi ja ennalta viestitetty muutoksista vastuusuhteissa. Perussuomalaiset eivät myöskään katso, että muutokset olisi toteutettu avoimen demokraattisesti, vaan päätöksentekojärjestelmä on byrokraattisin menetelmin toteuttanut muutokset ja myös päätöksentekojärjestelmää on muutettu byrokraattisempaan suuntaan. Tällainen toiminta edustaa huonoa politiikkaa, jolla on syöty hyvinvoinnin lisäksi pohjaa pois myös kansalaisten keskinäiseltä luottamukselta. Näin tosiasiallisesti on kavennettu yhteisvastuun periaatetta.

Tällä hetkellä johdonmukaisen sosiaali- ja terveystaloudellisen politiikan ja ennaltaehkäisevän terveydenhuollon

laiminlyönnistä ja riittämättömyydestä johtuvat ongelmat heijastuvat erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten heikentyneessä mielenterveydessä, lasten ja aikuisten huonontuneessa suun terveydessä ja nuorten sukupuolitautien lisääntymisessä. Lasten ja nuorten terveyskasvatuksen tuloksia ei voida pitää hyvinä, sillä ylipainoisuus ja diabetes ovat viime vuosina vain yleistyneet. Laajemmista arvopohjaisista yhteiskuntapoliittisista ongelmista kertoo lasten huostaanottojen kasvanut määrä.

Sosiaali- ja terveystalouden saralla Perussuomalaisten mielestä tulisi erityisesti kohentaa nuorten mielenterveyspalveluita ja purkaa hammashuollon hoitojonot. Myös lapsille ja heidän vanhemmilleen suunnattua suun hygieniaan liittyvää valistusta on lisättävä, jotta kotona puututtaisiin tiukemmin lasten sokerinsyöntiin. Makeisveroa on jo korotettu.

Nuorten terveysongelmat ovat lisääntyneet erityisesti toisen asteen opiskelijoilla, joita ei monissa tapauksissa kutsuta terveystarkastukseen lainkaan, vaikka voimassa oleva asetus sitä edellyttääkin. Tämä näkyy myöhemmin myös korkeakouluissa, joissa esiintyviin mielenterveydellisiin ongelmiin osasyynä ovat myös tiukentuneet vaatimukset opintovauhdista, riittämätön opinto-ohjaus, matala opintotuki- ja asumislisä sekä lisääntynyt alkoholinkäyttö.

Pahentuvat terveysongelmat tulevat yhteiskunnalle myöhemmin kalliiksi ja estävät monissa tapauksissa pitkän aikaa sairastuneen ihmisen täysipainoisen elämän. Perussuomalaiset korostavat asiassa paitsi sosiaali- ja terveystalouden päätöksentekoprosessin tervehdyttämistä myös akuuttien hoitojonojen purkamista tehokkein, kontrollien ja valistuksen lisäämistä sekä mahdollisesti muutoksia esimerkiksi elintarvikkeiden verotukseen siten, että terveellisempi ruoka olisi myös edullisempaa. Nythän terveellinen ruoka on usein kalliimpaa kuin vähemmän terveellinen. Olemme valmiit harkitsemaan myös haittaveroja kaikkein epäterveellisimmille elintarvikkeille.

3.9 Päihdepolitiikassa alkoholin mainontaan rajoituksia ja huumeet kuriin

Päihdepolitiikan osalta korostamme mainonnan (varsinkin nuorille suunnatun mielikuvamainonnan) rajoittamista nykyisestä merkittävästi ja koti-/tapakasvatuksen merkitystä nuorison keskuudessa, jossa päihteiden käyttö on lisääntynyt ja muodostunut jopa normaaliksi ilmiöksi.

Alkoholin verotusta voidaan Perussuomalaisten mielestä nostaa, koska vaikka alkoholin verotuksen nostaminen onkin lisännyt alkoholin tuontia Suomeen jonkin verran, uskomme, että viinan hinnan nostaminen vähentäisi alkoholin kokonaiskulutusta ja siten ehkäisi alkoholista syntyviä sosiaalisia sekä terveydellisiä haittoja. Haitat maksavat yhteiskunnallemme viimeisimpien arvioiden mukaan ainakin 7 miljardia euroa vuodessa, kun alkoholin myynnistä saatava verotuotto jää n. 2 miljardiin euroon.

Tupakkatuotteiden verotuksen tulee pysyä korkealla tasolla ja siten hillitä ihmisten intoa tupakoida. Yhteiskunnalla, joka tarjoaa laajat terveyspalvelut, on oikeus myös välillisesti ohjata kansalaisten tapoja parempaan suuntaan. Siksi myös tupakkatuotteiden myynnin rajoitukset ovat positiivisia, koska ne eivät varsinaisesti rajoita tupakoitsijoiden oikeuksia ostaa tupakkaa, mutta todennäköisesti vähentävät tupakoinnin aloittamista.

Huumausainepolitiikassa kannatamme nollalinjaa eli mielestämme ei ole olemassa mietoja huumeita, joiden

käytön salliminen olisi vastuullista. Huumeiden vertaaminen alkoholiin riippuvuutta aiheuttavana ilmiönä ja siten perusteluna myös huumeidenkäytön sallimiselle on kaukaa haettua kikkailua vakavalla asialla. Huumausaineisiin liittyvä järjestäytynyt rikollisuus lisää entisestään huumeista yhteiskunnalle koituvaa lisälaskua ja turvattomuutta.

4.0 Tulonsiirtojen tarkoitus on ehkäistä hyvinvointierojen kasvua

Perus- ja vähimmäisturvaetuudet on jätetty ansiotason kehityksestä 30–40 % jälkeen viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. Köyhien määrä on 90-luvulta yli kaksinkertaistunut, vaikka samaan aikaan kansantaloutemme on kaksinkertaistunut. EU-kriteerien mukaan maassamme on nykyään 920 000 köyhää. Köyhyyden takia entistä useammat ovat myös syrjäytyneet yhteiskunnasta. Perus- ja vähimmäisturvaetuuksien taso on niin alhainen, että esimerkiksi moni työtön joutuu turvautumaan toimeentulotukeen tai jopa vapaaehtoisjärjestöjen ja sukulaisten apuun, sillä kaikki työttömät eivät saa toimeentulotukea.

Perussuomalaiset näkevät perusturvan osana sosiaali- ja terveyspolitiikkaa. Tutkimusten mukaan sairastumisriski kasvaa sitä mukaa, kun tulot pienevät, mikä tosin osittain johtuu siitä, että pienituloiset ovat usein työelämän ulkopuolella. Joutenolo usein aiheuttaa huonojen elämäntapojen lisääntymistä varsinkin työikäisessä väestössä. Mielestämme tulonsiirtojen tarkoitus on ehkäistä hyvinvointierojen kasvua.

Perussuomalaisen mielestä työnteon onkin oltava aina kannattavampaa kuin joutenolon ja siksi Perussuomalaiset painottaisivat työttömyysetuuksissa enemmän kannustavuutta, niin että osallistuminen työvoimapolitiittisiin toimenpiteisiin ja aktiivinen työnhaku palkittaisiin nykyistä paremmin. Vastikkeettoman rahan ei pidä olla politiikan lähtökohtana.

Pitkäaikaistyöttömien perusturvaa on kuitenkin parannettava, sillä maassamme on paljon kansalaisia, joita elinkeinoelämä ei ole työllistänyt ja jotka sen seurauksena ovat käytännössä jääneet pitkäksi aikaa perusturvan varaan. Heidän perusturvansa on kuitenkin niin heikko, että heistä monet ovat toimeentulotuen piirissä, mikä rikkoo perustuslakimme peruseriaatteita. Epäoikeudenmukainen asema on esimerkiksi niillä pienituloisilla työttömillä, jotka eivät pääse toimeentulotuen piiriin. Erityisen huonona Perussuomalaiset pitävät avio- tai avoliitossa olevan pitkäaikaistyöttömän asemaa, sillä tällä hetkellä pitkäaikaistyötön voi jäädä ilman työmarkkinatukea ja joutua täysin puolisonsa elätettäväksi, vaikka puolisoilla ei ole oikeudellista elatusvelvollisuutta. Myös pitkä hoitovapaa voi johtaa siihen, ettei perheellinen henkilö pääse työmarkkinatuen piiriin pyrkiessään työnhakuun. Tällainen politiikka ei tue perheitä, vaan voi johtaa perheen sisällä vastakkaisasetteluun ja pahimmillaan perheen hajoamiseen. Perussuomalaiset edellyttävät tuntuva tasokorotusta sekä työmarkkinatukeen että vastaavasti peruspäivärahaan ja lisäksi edellyttämme, ettei kukaan täysi-ikäinen Suomen kansalainen jää perusturvan ulkopuolelle.

Perusturvan taso on myös sidottava kuluttajahintaindeksiin, niin ettei perusturvan piirissä olevien kansalaisten suhteellinen elintaso pääse putoamaan, kuten se on viimeisten 20 vuoden aikana pudonnut. Indeksit takaisi myös sen, ettei niitä varoja, jotka on tarkoitettu työelämän ulkopuolella oleville kansalaisille, aleta käyttämään joihinkin muihin kohteisiin. Automaattisen indeksin puuttuminen on johtanut myös siihen, että perusturvajärjestelmän rakentamiseen nähty työ on valunut osittain hukkaan, sillä mikään yhteiskunnallinen järjestelmä ei pitemmän päälle ole kestävä, jos järjestelmä toimii vajailla resursseilla.

Juustohöyläsäästäminen on Perussuomalaisten mielestä väärää politiikkaa. Automaattisen indeksitarkistuksen lisäksi Perussuomalaiset edellyttävät, että lakiin kirjataan velvoite, jonka seurauksena eduskunnan on vaalikausittain arvioitava tarve perusturvan tasokorotuksiin. Näin asia pysyy esillä.

Kansalaisten pompottelu luukulta toiselle on byrokraattista ja kuluttaa sekä yhteiskunnan että kansalaisen itsensä voimavaroja. Helposti näin myös edistetään syrjäytymistä, sillä mitä monimutkaisempi yhteiskunnan toimeentulotukijärjestelmä on, sitä syvemmälle kansalainen joutuu tällaiseen systeemiin uppoutumaan ja se etäännyttää häntä muusta yhteiskunnasta. Tällaista järjestelmäperusteista syrjäytymistä lisäävät myös ns. tuloloukut, jotka passivoivat työttömiä. Parantamalla työttömien oikeutta ja mahdollisuuksia tehdä osa- tai määräaikaaisesti töitä menettämättä perusturvaetuuksia, saataisiin aikaan kaikkien kannalta parempia tuloksia. Tosiasia on, että maassamme löytyy tekemätöntä työtä.

4.1 Perhe on yhteiskunnan perusyksikkö ja lapset kansakunnan tulevaisuus

Perussuomalaisten mielestä suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuus on lapsissa ja nuorissa. Tällä hetkellä maassamme syntyy n. 1,8 lasta yhtä naista kohden. Samaan aikaan parhaassa hedelmällisyydessä olevista valtaosa opiskelee pienen opintotuen turvin, ja elää siis suomalaisen mittapuun mukaan köyhyysrajan alapuolella tehden opintoja opintorahansa eteen. On erikoista, että lääkkeeksi Suomen väestön ikääntymiseen tarjotaan kuitenkin vain lähinnä maahanmuuttoa. Yhteiskunnan tulisi taata sellaiset olosuhteet, että nykyistä useammilla nuorilla suomalaisilla olisi todelliset mahdollisuudet perustaa perhe ja hankkia lapsia. Lapset ovat aina tervetulleita, sillä lapset ovat luonnollinen osa elämää ja edellytys kansakunnan tulevaisuudelle.

Koska opintoajat ovat maassamme venyneet pitkiksi lähinnä siksi, että suomalaisia ylikoulutetaan ja opiskelua tuetaan samaan aikaan yksilötasolla alimitoitettusti, on Perussuomalaisten mielestä opiskelijoiden muodostamalle perheelle kohdistettava nykyistä enemmän tukea. Muuten parhaassa lastensaanti-iässä olevilla pareilla on liian heikot edellytykset hankkia lapsia. Jos kaikki lykkäävät lastenhankintaa lähes 30-vuotiaiksi, kuten nyt tapahtuu, niin lapsiluku jää auttamattomasti keskimäärin alle kahden ja väestörakenteemme vääristyy.

Suomessa arvioidaan olevan tällä hetkellä 150 000–200 000 lasta, joiden perheissä eletään köyhyysrajan alapuolella. Suomalaisten lapsiperheiden köyhyys on merkittävä epäkohta erityisesti yksinhuoltajaperheissä ja monilapsisissa perheissä. Perussuomalaisten mielestä lapsilisä, yksinhuoltajalisä ja niiden korotuksia ei tule vähentää toimeentulotuesta, kuten vuodesta 1995 on tehty. Lapsilisät tulee myös mielestämme sitoa kuluttajahintaindeksiin, niin ettei niiden reaalin taso enää romahda, kuten on tapahtunut viimeisten 20 vuoden aikana. Olemme valmiita porrastamaan lapsilisät tulojen mukaan, mutta lapsilisä ei tule poistaa kokonaan suurituloisiltakaan perheiltä, koska jokainen lapsi, syntyi sitten suuri- tai pienituloiseen perheeseen, on Perussuomalaisten mielestä toivottu. Lapsilisien korottaminen toimeentulotukilainsäädäntöä muuttamalla olisi pienituloisille perheille yksi osartkaisu huolestuttavasti lisääntyneeseen köyhyYTEEN.

Perussuomalaisten mielestä verotukseen pitäisi palauttaa ns. lapsivähennys, joka voitaisiin myöntää porrastetusti esimerkiksi yhteensä alle 4 000 euroa kuukaudessa ansaitseville perheille. Näin erityisesti työelämässä olevia pienituloisia kannustettaisiin hankkimaan lapsia. Työnteon ja lastenhankkimisen yhdistämistä olisi helpotettava myös siten, että lapsen syntymästä lapsen äidin työnantajalle aiheutuvat

taloudelliset kustannukset tasattaisiin molempien vanhempien työnantajien kesken. Näin myös nuorten naisten vakituisen työpaikan saaminen käytännössä helpottuisi.

Suomi tarvitsee lisää lapsia, mutta suurissa kaupungeissa, jonne väestöä muuttaa yhä kiihtyvällä tahdilla, keskimääräinen lapsiluku jää usein pieneksi. Siksi valtion pitää jatkossakin tukea ”kasvattajakuntia” ja suunnata valtionosuuksia tarveperustaisesti alueille, jotka kärsivät muuttotappiosta, mutta joilla toisaalta lapsia syntyy keskimääräistä enemmän. Muuttotappioalueilla kärsitään rahapulasta ja veroprosentteja hilataan jatkuvasti ylöspäin. Tarvitaan kädenojennusta nuorille pareille ja nuorille lapsiperheille. Kunnissa, joissa uskotaan muuttotappion vain syvenevän ja tulevaisuuden olevan entistä synkempi, ei panostamista lapsiperheisiin useinkaan nähdä järkevänä. Korvamerkityt valtionosuudet olisivatkin tämän takia tarpeellisia.

Perussuomalaisen mielestä maahanmuutto ei takaa ikärakenteen korjaantumista kestäväällä tavalla, sillä maahanmuuttajat eivät lopullisesti kotouduttuaan todennäköisesti hanki yhtään sen enempää lapsia kuin nykyinen kantaväestökään, vaikka aluksi syntyvyys voi maahanmuuttajien keskuudessa olla hiukan keskimääräistä korkeampi. Pitkällä aikavälillä kantaväestön keskuudessa syntyvyyden saaminen nousuun on mielestämme helpoin, edullisin sekä luonnollisin eli toisin sanoen ainut todellinen ratkaisu väestörakenteen korjaamiseksi.

Perussuomalaiset eivät hyväksy samaa sukupuolta olevien vihkimistä avioliittoon, sillä avioliitto on tarkoitettu miehen ja naisen välillä solmittavaksi. Nykyinen parisuhteen rekisteröinti turvaa samaa sukupuolta oleville pareille heille kuuluvat oikeudet, eikä oikeuskäytäntö siten ole syrjivä. Oikeutta adoptioon emme anna samaa sukupuolta oleville pareille. Perussuomalaiset eivät ole hyväksyneet myöskään hedelmöityshoitojen antamista yksinäisille naisille tai naispareille.

4.2 Lastenhoito ja lapsiperheiden palvelut

Päiväkoteja tarjotaan lasten hoitopaikoiksi turhan voimallisesti ainoana varhaiskasvatuksen vaihtoehtona. Perussuomalaisen mielestä perheillä tulee olla valinnanvaraa: joillekin sopii päiväkotihoito, joillekin perhepäivähoito ja joillekin kotihoito. Kotihoito tai kodinomainen perhepäivähoito ovat mielestämme hyviä vaihtoehtoja etenkin pienten lasten osalta. Vanhemmilla tulee kaikissa tilanteissa olla mahdollisuudet valita omasta mielestään lapselleen paras hoitomuoto.

Kotihoidontuen kuntalisä (n. 300 €/lapsi/kk) tulee olla varteenotettavana vaihtoehtona perheiden päättäessä tavastaan hoitaa lapsensa. Tämä voisi osaltaan mahdollistaa lasten hankkimista nuoremmalla iällä, ja lisäksi kotihoito on monissa tapauksissa yhteiskunnan kannalta kustannustehokasta. Perussuomalaisen mielestä ei ole oikein, että lasten kotihoidontuki on pienempi kuin alin työttömyyskorvaus.

Kaikilla perheillä pitää olla mahdollisuus saada lapsensa kunnalliseen päivähoidon. Jos lapsi on yli 3-vuotias, on lapsen etu päästä päivähoidon myös siinä tilanteessa, kun toinen vanhemmista on mahdollisesti työttömyyden takia työnhakijana. Päivähoitopalveluissa tulee olla joustoa, niin ettei lasta missään tilanteessa jouduta vastoin hänen vanhempiensa tahtoa siirtämään päivähoitopaikasta toiseen. Ensi- ja toisluokkalaisille tulisi olla tarjolla ohjattua päiväkerhotoimintaa, ettei lasten tarvitse mennä tyhjiin kotiin koulun jälkeen.

Neuvolapalveluiden toimimisen tulee olla mielestämme itsestäänselvyys ja Perussuomalaiset kannattavat myös kunnallisten kotipalveluiden tarjoamista akuuteissa tilanteissa lapsiperheille, sillä perheisiin kannattaa panostaa. Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on kasvanut erityisesti viime vuosina. Perheiden vakavien ongelmien ennaltaehkäisyyn on Perussuomalaisen mielestä osoitettava kunnille lisäresursseja kokeiluluontoisesti ja seurattava, saadaanko siten vähennettyä tarvetta sijoittaa lapsia kotiensa ulkopuolelle. Yhteiskunnallemme koituu tällä hetkellä suuria kustannuksia siitä, että yhä useammassa perheessä voidaan huonosti.

4.3 Eläkeläisten köyhdyttämisen loputtava

Suomessa on yli 700 000 pienituloista eläkeläistä. Toisin kuin monet muut puolueet ja niiden edustajat, Perussuomalaiset ovat johdonmukaisesti toimineet eduskunnassa eläkkeiden heikentämistä vastaan. Eläkkeitä leikkaamassa olleet puolueet eivät ole hyvänäkään taloudellisena aikana halunneet korjata tehtyjä leikkauksia, vaan eläkeläisten köyhtymisen on annettu tapahtua.

1990-luvulla valtuutetut toteuttivat kansaneläkkeiden pohjaosan leikkauksen. Samoin tehtiin heikennys, jonka seurauksena n. 1 000 euron työeläkettä saaville ei makseta kansaneläkettä lainkaan. Se, että monilta keskituloisilta kansaneläke on poistunut kokonaan, rapauttaa eläkejärjestelmämme yleistä hyväksyttävyyttä ja asettaa järjestelmämme alttiiksi sellaisille muutoksille, joiden seurauksena omaehtoinen eläkevakuutusjärjestelmä saattaa vahvistua ja siis lopulta murentaa nykyisen, kaikille turvallisemman, vaihtoehdon. Mielestämme yhteiskunnassa ei pidä siirtyä täysin sijoitus pohjaiseen eläkevakuutusjärjestelmään, jossa eläkkeet ovat sidoksissa vain pörssikursseihin. Nyt näin kuitenkin käytännössä tehdään, kun keskiluokkaa ajetaan pois mm. kansaneläkkeen piiristä ja vapaaehtoinen eläkesijoittaminen lisääntyy.

Perussuomalaiset ovat huolissaan erityisesti kaikkein pienituloisimmista eläkeläisistä. Mielestämme eläkeläisille on turvattava normaali eläminen ja siksi eläkkeitä on nostettava. Enää ei siirrytä suoraan työelämästä vanhainkotiin. Kannatamme esitystä takuueläkkeestä, jonka suuruus on 685 euroa kuukaudessa, mutta takuueläkkeen ei saa heikentää muita etuuksia. Pienituloisten eläkeläisten saama lisätulo menee käytännössä suoraan kulutukseen ja siten pitää yhteiskunnan rattaat pyörimässä.

Eläkeläisille on turvattava elinmahdollisuudet. Työeläkevarannot ovat työaikana maksaneiden työntekijöiden omaisuutta. Työeläkevarantoja hallitsevat yksityiset eläkeyhtiöt. Niiden toimintaa säädellään lailla ja asetuksilla ja työeläkerahastoissa on varantoa noin 140 miljardia euroa. Työeläkejärjestelmämme on malliltaan rahastoiva ja työeläkkeitä maksetaan vuositasolla noin 20 miljardia. Lamavuosinakin rahastoihin on kertynyt vuositasolla työeläkemaksuja vastaavat summa. Työeläkevarantoa yhtiöt kartuttavat lakisääteisten maksujen lisäksi sijoitustoiminnalla. Perussuomalaisen mielestä työeläkevaroja pitää käyttää nykyistä enemmän suomalaisiin investointeihin ja innovaatioihin Suomessa. Työeläkevarat ovat paremmin turvassa kotimaisissa tulevaisuushankkeissa kuin Kreikan lainoissa.

Työeläkkeiden indeksi, jolla eläkkeitä säännöllisesti tarkistetaan, on epäreilu. Tätä indeksiä on mielestämme muutettava niin, että 50 % indeksikorotuksesta seuraa yleistä ansiotason nousua ja 50 % seuraa yleistä hintojen nousua eli kuluttajahintaindeksiä. Tällä hetkellä 80 % indeksikorotuksesta perustuu kuluttajahintaindeksiin ja vain 20 % yleisen ansiotason nousuun. Tämä on erikoista, kun kyseessä on

työperusteinen etuus ja kun vielä tiedetään, että lähes poikkeuksetta palkat nousevat enemmän kuin yleinen hintataso. Perussuomalaisten mielestä työhön perustuva eläke ei ole vastikkeetonta rahaa, vaan se on palkan osa ja siten kiistattomasti ansaittu.

Eläkeläiset ovat suhteellisesti ottaen köyhtyneet viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana 30–40 % keskiverto työväestöön nähden. Ennen eläkeindeksi laskettiin 50–50 -periaatteella, mutta vanhat puolueet muuttivat vuonna 1996 lakia ja siten salakavalasti leikkasivat eläkkeitä muiden leikkausten lisäksi.

Pidämme nykyistä eläkkeiden karttumaprosentteja epäonnistuneina nuorimpien työntekijöiden osalta, koska kannustimet painottuvat tällä hetkellä vain työuran loppupäähän. Oikeudenmukaisuuden nimissä karttumaprosentin tulisi olla nykyistä korkeampi työuran alkuvaiheessa, koska elinaikakerroin tulee jo muutenkin leikkaamaan tulevien sukupolvien eläkkeitä. Kannustavat toimenpiteet saattaisivat vaikuttaa positiivisesti myös opintojen valmistumiseen.

5. Suomen tulevaisuus on lapsissa ja nuorissa – Perussuomalaisten koulutuspolitiikka

Perussuomalaisten mielestä lasten kasvatusvastuu on ensisijaisesti aina kodilla, mutta myös kouluilla on vastuunsa. Koska yhteiskunnassamme esiintyy koko ajan enemmän ns. häiriökäyttäytymistä, on meidän huolehdittava, että kouluissa luokkakokoja ei paisuteta ja näin heikennetä tasa-arvoista oppimista ja kasvatusta.

Perusopetuksen enimmäisryhmäkoot on määritettävä perusopetusasetuksessa, sillä asia on valtakunnallinen ja kyse on tasa-arvosta. Tarvitaan myös tarkempia laadullisia määritelmiä asetukseen; alaluokille, yhdysluokille ja ryhmille, joissa on käytöshäiriöisiä, pitää Perussuomalaisten mielestä määrittää omat ryhmäkokomaksimit.

Luokkakokojen pienentämiseen tarkoitetut valtionosuudet on korvamerkittävä, jotta ne käytetään kunnissa niihin toimenpiteisiin, joihin ne on tarkoitettukin. Erityisoppilaita ei pidä väkisin yrittää integroida normaaleihin luokkiin, vaan heille on tarvittaessa järjestettävä omaa opetusta.

Kieltä osaamattomat maahanmuuttajalapsen on ensin laitettava erilliseen kielenopetukseen ennen normaaleihin opetusryhmiin sijoittamista. Kunnissa, joissa maahanmuuttajaväestö on päässyt keskittymään tietyille alueille, Perussuomalaiset kannattavat ajatusta koulukohtaisista enimmäiskiintiöistä maahanmuuttajataustaisille oppilaille, sillä mamu-oppilaiden keskittyminen vain tiettyihin kouluihin heikentää heidän integraatiotansa suomalaiseen yhteiskuntaan.

5.1 Kädentaidot ja käytös kunniaan, lisää liikuntaa ja ruotsi valinnaiseksi!

Peruskouluissa ihmisseläisyyden painottaminen ja yksilön huomiointi on tärkeää. Suomi ei ole massayhteiskunta, eikä siitä sellaista saa tulla. Koulutus on tie sekä yksilön että yhteiskunnan hyvinvointiin. Kouluvuodet aivan alusta saakka ovat jokaisen ihmisen kehitykselle hyvin ratkaisevat. Koulumuistoja on jokaisella, kaverit ja opettajat muistetaan opitun asian lisäksi. Pätevät ja osaavat opettajat ovat onnistuneen

koulutuspolitiikan selkäranka. Innostunut, kannustava ja järjestyksen pitävä opettaja saa aikaan kunnioitusta ja oppimishalukkuutta ja on aivan keskeinen tekijä kaikessa oppimisessa.

Opetuksen on oltava monipuolista ja sen on tuettava erilaisia taipumuksia. Kaikki eivät ole kirjatoukkia, mutta jokainen on vahva jossakin. Tämän vuoksi myös taide- ja käsityöaineiden nykyistä suurempaan tuntimäärään olisi paineita. Uusia kouluaineita, kuten draamaa ja etikkaa ei Perussuomalaisten mielestä peruskouluun tarvita, mutta sen sijaan ainerajat ylittävää opetusta tulee edistää.

Käyttäytymistä ei varsinaisesti opeteta kouluissa, mutta käyttäytymisen arviointia on vahvistettava, sillä kaikki tahallinen välinpitämättömyys sekä opetuksen ja oppimisen häiriköinti eivät suinkaan johdu suoranaista käytöshäiriöistä, eikä Perussuomalaisten mielestä kaikkea käyttäytymistä pidä lähteä siksi ongelmatisoimaan ja diagnosoimaan. Koulujen kasvatusvastuun lisääntyminen edellyttää myös sen tunnustamista, että on olemassa hyviä ja huonoja käytöstapoja ja että käytöstapoja voidaan arvottaa. Perussuomalaisten mielestä käyttäytymistä voitaisiinkin arvioida numeroin jo kolmannelta luokalta alkaen ja arvosana käyttäytymisestä tulisi näkyä myös päättötodistuksessa.

Liikunnan lisääminen kouluissa olisi jo pelkästään kansanterveydellisestikin viisasta. Liikunnan osalta Perussuomalaiset olisivat valmiita poistamaan numeroarvioinnin kokonaan, sillä numeroarviointi ei kannusta kaikkia oppilaita, ja toisaalta ne oppilaat, joille numeroarviointi on tärkeää, liikkuvat kansanterveyden näkökulmasta tarkasteltuna riittävästi jo muutenkin. Resursseja taide- ja käsityöaineisiin sekä liikuntaan voisi vapauttaa tekemällä pakkoruotsi vapaaehtoiseksi aineeksi niin toisella asteella kuin peruskouluissakin. Tasa-arvon nimissä äidinkielenään ruotsia puhuvien ei tietenkään olisi pakko valita suomea, koska Suomessa on kaksi virallista kieltä.

Luopumalla pakkoruotsista vapautuu aikaa myös muille kielille, kuten englannille, saksalle, ranskalle, espanjalle ja erityisesti Itä-Suomessa tärkeälle venäjälle.

Ylioppilastutkinnossa toisen kotimaisen pakollisuus on jo poistettu, eikä seurauksena ollut katastrofi. Kuitenkin resurssit ovat lukioissakin yhä kiinni ruotsin kielen opiskelussa, koska lukiolaisten tulee suorittaa useita pakollisia ruotsin kursseja vaikka eivät itse ainetta ylioppilaskirjoituksissa kirjoittaisikaan. Siihen nähden, miten vähän käytännön hyötyä ruotsin kielestä useimmille työelämässä tai jatko-opinnoissa on, voidaan puhua yhteiskunnan resurssien huonosti harkitusta kohdentamisesta. Pakko on tämän päivän näkökulmasta erikoinen tapa motivoida varsinkin täysi-ikäisiä opiskelijoita. Valinnaisuus on mielestämme parempi vaihtoehto etenkin, kun kyse on kieltenopiskelusta ja kun tiedetään, että Suomi tarvitsee useiden eri kielten osaajia.

5.2 Monimuotoinen opetus turvattava – lähikoulut ja pienet koulutusyksiköt säilytettävä

Suomessa monin paikoin rehoittaa ymmärtämätön lähi- ja kyläkoulujen tappolinja. Perussuomalaisille ei ole jäänyt epäselväksi kyläkoulujen merkitys suomalaiselle oppimiselle ja sielunmaisemalle. Kasvatustieteen ammattilaiset ovat todenneet, että lähi- ja kyläkoulujen massalakkauttamisten jälkeen erityisopetusta on alettu tarvita entistä enemmän. Lähikoulujen lakkautusten taloudelliset hyödyt ovat usein osoittautuneet kyseenalaisiksi.

Perussuomalaisten mielestä lähi- ja kyläkoulut tulisi tarpeen vaatiessa säilyttää vaikka tarjoamalla keskusta-alueen lapsille mahdollisuus opiskella pienemmässä koulussa. Se edustaisi ratkaisuna kestävästä kehitystä, monimuotoisuutta, yksilöllistä opetusta yhteisöllisessä ilmapiirissä sekä myös alueiden elinvoimaisuutta. Lähikoulujen massalakkautukset edustavat vääränlaista tasapäistämistä.

Suomen kansan menestys riippuu sen luovuudesta, yhtenäisyydestä ja keskinäisestä solidaarisuudesta. Meillä on vankka kansallinen perusta, jonka avulla pärjäämme muuttuvassa maailmassa. Tulemme ja haluamme tulla toimeen muiden kansojen ja kulttuurien kanssa. Suomessa elämämme kuitenkin suomalaisin ehdoin ja se merkitsee sitä, että me pidämme joulujuhlamme ja laulamme suvivorimme niin kuin tähänkin asti. Perussuomalaiset eivät halua muutoksia myöskään uskonnon opetukseen eivätkä antaa millekään uskontokunnalle oikeutta sijoittaa omia ”oikeaoppisuusvahtejaan” uskontoa käsitteleville oppitunneille. Koulutuspolitiikan tulee olla kestäväällä kulttuurisella pohjalla.

Toisen asteen ammattikoulutus on Paras-hankkeen seurauksena irtautunut demokraattisesta hallinnosta ja siksi siihen liittyvä päätöksenteko on Perussuomalaisten mielestä kytkettävä nykyistä tiiviimmin demokraattisen päätöksenteon piiriin. Nykyinen hallintomalli heikentää erityisesti pienten koulutusyksiköiden toimintamahdollisuuksia.

5.3 Korkeakouluopintoihin vauhtia ja koulutus oikeille urille

Opintotuki on Perussuomalaisten mielestä sidottava indeksiin. Lainapainotteinen opintojen rahoittaminen on omiaan lykkäämään perheen perustamista. Lukukausimaksuja ei suomalaisille opiskelijoille tule asettaa. Sen sijaan lukukausimaksut voidaan asettaa EU:n ja ETA-alueen ulkopuolisille opiskelijoille, jotta yliopistoille saadaan tuloja ja saadaan aikaan koulutusvientä. Toisella asteen opiskelijoiden opintotuen riippuvuus vanhempien tuloista on poistettava niiden opiskelijoiden osalta, jotka asuvat lapsuudenkotinsa ulkopuolella.

Perussuomalaiset eivät hyväksy sitä, että yliopisto-opiskelijoidemme olisi pakko suorittaa vaihto-opiskelujakso ulkomailla, kuten on suunniteltu. Vaihto-opiskelujakso ulkomailla ei välttämättä sovi kaikkien opiskelijoiden elämäntilanteeseen. Sen sijaan Perussuomalaiset haluaisivat, että korkeakouluopiskelijoille tarjottaisiin enemmän luentopainotteista ja pienryhmäopetusta kirjaturssien sijaan. Vastaavasti arvosanojen merkitystä opiskeluissa tulisi korostaa. Julkinen salaisuus joillakin aloilla yhä useammin on, että riittää, kun saa ylemmän korkeakoulututkinnon eli maisteritutkinnon suoritettua. Arvosanoilla ei niin väliä. Perussuomalaisten mielestä pääosassa aineista alemmasta korkeakoulututkinnosta eli kandidaatintutkinnosta tulisi tehdä yliopistoissa perustutkinto nykyisen maisteritutkinnon sijaan, sillä Suomessa on nostettava opiskelun laatua eikä keskityttävä sen määrään.

Opiskeluihin tarvitaan enemmän suunnitelmallisuutta väärinymmärretyn akateemisen vapauden sijasta. Opinto-ohjelmien tulisi olla tiiviimpiä ja johtaa nopeampaan tutkinnon suorittamiseen. Siksi yliopistojen saamassa rahoituksessa tulisi painottaa opiskelijoiden valmistumisvauhtia.

Perussuomalaiset haluavat, että pakollinen virkamiesruotsin suorittaminen poistetaan yliopistoista, koska virkamiesruotsi ei nykyisen lainsäädännön tulkinnan mukaan anna pätevyyttä toimia ruotsin kielellä hallinnollisissa työtehtävissä.

Suomalaisia ylikoulutetaan samaan aikaan kun kaikille ei ole näköpiirissä nykyisenkaltaista koulutusta vastaavaa työtä. Perussuomalaisten mielestä on resurssien tuhlaamista ohjata valtaosa peruskoulun päättäneistä suoraan lukioon ja sitä kautta korkeakouluputkeen, johon pääseminen tuottaa monille vaikeuksia. Ennen kaikkea ylikoulutus on ongelma yksilön omalle tulevaisuudelle: vuosien opiskelutyön ja mahdollisen opintolainan vastineeksi valmistunut henkilö saattaa jäädä vaille alansa töitä, jolloin lopputulos on yksilölle lähinnä turhauttava ja yhteiskunnalle kallis. Korkea koulutus ei takaa enää myöskään kaikille hyvää palkkaa edes omalta alalta, sillä työvoimaa on tarjolla enemmän kuin on työvoiman tarvetta.

Perussuomalaisten mielestä koulutus on kokonaisuudessaan uudistettava vastaamaan nykyistä työvoimantarvetta. Yliopistojen aloituspaikkoja on karsittava niiltä aloilta, joilla on paljon akateemista työttömyyttä. Näin motivoituneimmilla ja lahjakkaimmilla opiskelijoilla olisi edelleen nykyisenkaltaiset ja jopa nykyistä paremmat mahdollisuudet opiskella, riippumatta heidän sosiaalisesta taustastaan. Kun opiskelijoiden määrä olisi yliopistoissa nykyistä pienempi, jäisi opiskelun julkiseen tukemiseen nykyistä enemmän rahaa. Tällä hetkellä alhainen opintotuki, venyvät opiskeluaajat ja alhainen syntyvyys ovat parhaita ja samalla pahimpia esimerkkejä nykyisen koulutuspolitiikan väärästä suunnasta.

Peruskoulumme tarjoaa vankan sivistyspohjan, jota on syytä vahvistaa jatko-opinnoissa, suuntautuipa yksilö sitten ammatilliseen tai muuhun koulutukseen. Jatkokoulutuksesta ei saa tulla kuitenkaan itseisarvo. Yhä enemmän olisi panostettava ammattikoulutuksen laatuun, määrään ja houkuttelevuuteen sekä sitä kautta sen arvostukseen. Samaan aikaan korkeakoulujemme tasoa olisi saatava nostettua.

6 Vahva peruskunta – Perussuomalaisten kuntapolitiikka

6.1 Kyllä kuntalainen tietää!

Perussuomalaiset ovat kansanvallan puolestapuhujia. Haluamme kääntää valtapuolueiden ajaman kunta- ja palvelurakennemuutoksen suunnan takaisin kohti tervettä demokratiaa. Kunta- ja palvelurakennemuutoksen väestöpohjarajojen pakottamina kunnat ovat monin paikoin joutuneet luomaan epädemokraattisia ylikunnallisia hallintomalleja, joissa valta ja vastuu eivät enää kohtaa toisiaan. Valta on viety kuntalaisten valitsemilta valtuustoilta.

Kun kuntalaisen asioista päättävät toisen kunnan päättäjät, ilman että kuntalaisella on todellisia mahdollisuuksia edes seurata ylikunnallista päätöksentekoa, ei kansanvalta voi toteutua. Monesti ylikunnallisissa päätöksentekoelimityksissä eivät ole edes kaikki puolueet edustettuina.

6.2 Vahva peruskunta – ei ”hallintohimmeleitä”

Paras-puitelain ylisuuri 20 000 asukkaan väestöpohjavelvoite terveyspalveluissa oli Perussuomalaisten mielestä virhe, koska pieni väestöpohja ei automaattisesti tarkoita toimimattomia palveluita. Paras-puitelaki oli ratkaiseva askel kohti suurempia palvelu- ja päätöksentekoyksiköitä. Valtapuolueet synnyttivät puitelain, koska tekemällä kunnallisesta päätöksenteosta ylikunnallista ja epädemokraattisempaa, ne ajattelivat pystyvänsä heikentämään palveluita ilman että valtapuolueiden kannatus heikkenisi.

Valitettavasti punamulta- ja porvarihallitusten läpi runnomaa hanketta ei pystytä enää pysäyttämään, sillä laki velvoitti kunnat muodostamaan perusterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita tai tekemään kuntaliitoksia. Laki ei kuitenkaan käytännössä antanut harvaan asutuille alueille mahdollisuutta muodostaa järkeviä kuntaliitoksia, vaan monin paikoin on muodostettu maantieteellisesti laajoja ylikunnallisia päätöksenteko- ja palvelurakenteita. Näin on käytännössä edetty kohti seutu- ja maakuntien Suomea.

Perussuomalaisten mielestä Paras-hankkeen seurauksena syntyneet ”hallintohimmelit” voivat olla vain välivaihe, sillä ilman todellista kansanvaltaa ja demokraattista kontrollia järjestelmä ei tule toimimaan, vaan se etäännytyy kansalaisista ja menettää olemassaolon oikeutuksensa. Sen myötä kansalaisten veronmaksuhalukkuus vähenee. Varmin tae veronmaksuhalukkuuden säilyttämiseksi olisi mahdollisimman selkeä poliittinen järjestelmä, jossa kansalainen kokee aidosti voivansa vaikuttaa siihen, mitä yhteisillä varoilla tehdään. Epäselvät valta- ja vastuusuhteet sekä demokratian kannalta toimimaton järjestelmä on aina huonoin vaihtoehto. Se on sitä silloinkin, kun kunnan itsenäisyys voitaisiin epädemokraattisin erikoisjärjestelyin nimellisesti säilyttää.

Perussuomalaiset eivät ole tyytyväisiä siihen, että poliittinen eliitti ajaa Suomen kuntakenttää kohti suurempia ja hallinnollisesti hajanaisempia yksiköitä. Katsomme kuitenkin velvollisuudeksemme pyrkiä pelastamaan sen, mitä pelastettavissa on: Vaihtoehto ylikunnallisille ”hallintohimmeleille” on kuntaliitosten muodostaminen niille alueille, joilla on muodostettu Paras-puitelain seurauksena perusterveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Riippumatta yhteistoiminta-alueen teknisestä toteuttamisesta, vain se voi pelastaa kuntademokratian, että kuntalaiset voivat vaikuttaa yhteistoiminta-alueen päätöksentekoon vastaavalla tavalla kuin peruskunnassa. Jos jonkin toisen kunnan päättäjät päättävät oman kuntamme asioista, ilman että voisimme kontrolloida heidän toimintaansa demokraattisen järjestelmän ja vaalien kautta, ei kyse ole enää demokratiasta.

Jos Paras-lakia ei kumota, suurempien yksiköiden muodostumista ei pystytä enää käytännössä estämään. Sen sijaan on mahdollisuus vaikuttaa siihen, että yksiköt olisivat hallinnollisesti yhtenäisiä ja demokraattisia. Tämä näyttäisi puoltavan kuntaliitosten toteuttamista terveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden pohjalta. Kuntaliitosten toteuttamisen puolesta perusterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden mukaisesti puhuu myös paljon yhteiskunnan varoja kuluttavan päällekkäisen hallintobyrokratian karsiminen. Hallinto voitaisiin hoitaa pienemmälläkin henkilöstömäärällä, jos ”hallintohimmeleiden” sijaan tehtäisiin järkeviä kuntaliitoksia. Näin rahaa pystyttäisiin kanavoimaan varsinaisiin sosiaali- ja terveyspalveluihin. Perussuomalaiset kuitenkin vaativat, että jos kunta, joka ei ole tehnyt Paras-lain edellyttämiä toimenpiteitä, voi esittää vaihtoehdoisen tavan hoitaa perustehtävänsä kustannustehokkaasti ja laadukkaat palvelut turvaten, niin palvelut voidaan tuottaa myös väestömäärältään pienemmällä alueella kuin mitä Paras-puitelaki edellyttää. Kuntaliitostilanteissa virkamiesten irtisanomissuojaa on heikennettävä nykyisestä, koska yhteiskunta ei voi pitää hyväpalkkaisia kansalaisia suojatyöpaikoissa.

6.3 Kuntademokratia on kansanvallan henkivakuutus

Kunnat ovat monin paikoin pahoissa talousvaikeuksissa, eivätkä tulevaisuuden näkymät ole hyvät etenkin muuttotappioalueilla. Perussuomalaiset näkevät kuntien perustehtävänä palvelutuotannon lisäksi sen, että kuntien avulla kansalaiset pystyvät vaikuttamaan itselle läheisiin asioihin ja samalla välillisesti ottamaan

kantaa myös siihen, millaista valtakunnanpolitiikkaa Suomessa harjoitetaan.

Kansanvallan muutosvoima piilee paikallisuudessa ja kunnissa, eikä kansanvalta tule toimeen ilman aitoa kuntademokratiaa. Peruspalveluiden saatavuus pitää Perussuomalaisten mielestä turvata, mutta se ei voi tapahtua uhraamalla kuntademokratiaa, joka on kansanvallan henkivakuutus. Ilman kansanvaltaista ohjausta peruspalvelut pitkällä tähtäyksellä rapautuvat kaikkein varmimmin ja siirtyvät yhä kauemmaksi käyttäjistään. Kunnille ei pidä säilyttää lisää vastuuta erilaisista peruspalveluista, mutta sen sijaan kunnallisen päätöksenteon rakenteen on oltava sellainen, että tavallinen kuntalainen pystyy vaivatta paikantamaan, kuka mistäkin päätöksestä on kunnassa vastuussa. Näin kansalaisten ääni hallintokoneiston suuntaan hahmottuisi entistä yhtenäisempänä, minkä ansiosta voitaisiin saada aikaan aitoja muutoksia palvelutarpeissa ja vähennettyä tarvetta veronkorotuksille. Nyt valittu suunta edustaa toiveiden tynnyriä ja katteettomien lupauksien lunastamista velkarahalla, mikä ei ole kestävää. Toisin sanoen, kyse on ollut kansan harhauttamisesta.

6.4 Arvopohjaisella politiikalla talous kuntoon

Tarvitaan arvopohjaista politiikkaa. Nyt valittu kolmas tie edustaa siirtymistä byrokratiavaltaan, jossa kansalaisille lankeaa vain maksajan rooli ilman, että kansalaiset pystyisivät aidosti vaikuttamaan, mitä heiltä kerättävillä veroilla tehdään. Tätä tietä Perussuomalaiset pitävät yhtä utopistisena kuin sosialismia. Tällaisen tien päässä häämöttää itä-blokin maiden kohtalo, jossa yhdestä ääripäästä eli sosialismista siirryttiin suoraan kovaan kapitalismiin kansalaisten kyllästyttyä byrokratiaan.

Lopputulemana voidaan todeta, että niin palvelu- kuin päätöksentekojärjestelmässämme tarvitaan aivan uudenlaista otetta. Perussuomalaiset ovat valmiita tarttumaan rohkeasti toimeen, jos vain saamme kansan tuen peruslinjauksillemme. Perussuomalaiset ei ole eturyhmäpuolue, vaan arvopuolue ja siksi meillä ei ole historiallista painolastia harteillamme estämässä Suomen ja suomalaisten tulevaisuuden kannalta parhaimpien ratkaisujen toteuttamista. Kuntapolitiikassa Perussuomalaisten peruslinja on, että kannatamme vahvoja kuntia, joissa kuntalainen voi aidosti seurata päätöksentekoa ja sen ansiosta saattaa päättäjät demokraattisten vaalien kautta vastuuseen.

6.5 Demokratiaa tarvitaan joka tasolla

Koska Suomi on laaja maa ja meillä on väestötiheydeltään erilaisia alueita, ei kuntakenttää kannata lähteä joka puolella Suomea muuttamaan kohti maakuntakeskeistä päätöksentekojärjestelmää ns. Kainuun mallin mukaisesti, vaikka se tehtäisiin demokraattisestikin. Perussuomalaisten mielestä maakuntahallintoon siirtymistä parempi vaihtoehto olisikin luoda kuntaliitoksia niiden alueiden mukaisesti, joille on muodostettu perusterveydenhuollon yhteistoiminta-alue. Mikäli poliittinen enemmistö päätyy kuitenkin vähentämään kuntien tehtäviä ja vastaavasti keskittämään päätöksentekoa maakuntatasolle, haluamme siinä tapauksessa lisätä suoran kansanvallan merkitystä maakunnallisella tasolla. Maakuntavaltuusto olisi silloin valittava suoralla maakunnallisella kansanvaalilla ja mm. ammatillisesta koulutuksen päätöksentekorakenteet olisi kytkettävä maakuntavaltuuston yhteyteen. Näin varmistettaisiin, että kansalaiset pystyvät toimimaan aktiivisina vaikuttajina demokratian kaikilla tasoilla. Huonoimpana vaihtoehtona Perussuomalaiset pitävät sitä, että ympäri Suomea muodostetut terveydenhuollon yhteistoiminta-alueet jäisivät nykyiselleen ilman todellista demokraattista valvontaa.

Perussuomalaiset haluavat korostaa myös suoran demokratian merkitystä osana edustuksellista demokratiaa. Mahdolliset kuntaliitokset on tehtävä vain neuvoo-antavien kunnallisten kansanäänestysten myötävaikutuksella eli kuntalaisten mielipide on otettava vahvasti huomioon. Kuntalaisten olisi Perussuomalaisten mielestä saatava valita myös kunnan- ja kaupunginjohtajat suorassa kunnallisessa kansanvaalissa, jossa ehdokkaat ovat valtuustojen asettamia.

7 Missä EU, siellä ongelma – Perussuomalaisten EU-politiikka

7.1 Vähemmän EU:ta – parempaa EU:ta

Perussuomalaiset on EU-kriittinen puolue, sillä me korostamme politiikassamme sitä, miten toimimaton järjestelmä EU käytännössä on. Toisaalta Perussuomalaiset on myös EU-vastainen puolue, sillä meidän mielestämme EU:n toimimattomuus kansanvallan näkökulmasta sisältyy jo ylikansallisen EU-järjestelmän perimmäiseen ideaan.

EU ei siis ole kansanvaltainen järjestelmä edes teoriassa, ja Perussuomalaisten mielestä kansanvalta taas on paras tapa järjestää yhteiskunnallinen päätöksenteko. Perussuomalaiset kannattavat itsenäisten kansallisvaltioiden hallitustenvälistä yhteistyötä. Vahvana tavoitteenamme on palauttaa valtaa EU:lta takaisin kansallisvaltioille. Teemme myös kansainvälistä yhteistyötä tavoitteemme edistämiseksi. Euroopan unionissa Perussuomalaiset vaikuttavat Vapaa ja Demokraattinen Eurooppa -ryhmässä, joka toimii alati kasvavan yleiseurooppalaisen EU-kriittisyyden airuena.

EU:n perustuslain eli ns. Lissabonin sopimuksen myötä EU on ratkaisevalla tavalla muuttunut kohti liittovaltiota. EU:lla on mm. oma presidentti, ulkoministeri ja oikeushenkilöys, jonka turvin EU kykenee tekemään itsenäisesti sopimuksia jäsenmaidensa nimissä. Niin kauan, kun Suomi on Euroopan unionin jäsen, Suomen kansallinen itsemääräämisoikeus on käytännössä rajoittunutta. Suurimpien jäsenmaiden ja EU-parlamentin valta EU:ssa ovat kasvaneet entisestään. Perussuomalaisten mielestä EU:sta ei tule muodostaa ylikansallista ja epädemokraattista liittovaltiota, vaan Brysselin valta on palautettava takaisin jäsenmaille. Parhaimmillaan EU olisi kansainvälinen yhteistyöelin, joka mahdollistaa vapaan kaupankäynnin sekä maidenvälisen rauhan Euroopassa. Perussuomalaiset ovat valmiit tarjoamaan EU:lle roolin talous- ja vapaakauppa-alueena. Haluamme parempaa EU:ta eli vähemmän EU:ta.

7.2 Demokratia on kansanvaltaa

Jos oletetaan, että Euroopan unionista voisi kehittyä kansanvaltainen järjestelmä, olisi liittovaltion tavoittelemisen ja Lissabonin sopimus perusteltavissa. Tällöin oletuksena on myös se, että eurooppalaisista voisi kehittyä pitkällä aikavälillä yksi kansa.

Perussuomalaisten mielestä on sulaa hulluutta kuvitella, että monikansalliseen Eurooppaan yritettäisiin väkisin, mutta onnistuneesti muodostaa yksi kansa. Sellainen olisi myös periaatteidemme vastaista, sillä emme halua tuhota kansallisia kulttuureita. Koska demokratia on kuitenkin kansanvaltaa, näyttääkin siltä, että ne tahot, jotka ovat hyväksyneet Lissabonin sopimuksen ja haluavat siten antaa lisää

päätöksentekovaltaa EU:lle, eivät ole kansanvallan ja moninaisen Euroopan kannattajia.

7.3 Ei EU:n itälaajentumiselle ja EU:n pakkopaidalle

EU:n laajentumispyrkimys mm. Turkkiin edustaa sääntelemättömän markkinatalouden edistämistä tai päätöksenteon keskittämistä: Hyvin erilaisista taloudellisista ja kulttuurisista lähtökohdista koostuva kansojen joukko on luonnostaan hajanainen eikä yleensä pääse edustajiensa välityksellä yhteisymmärrykseen muusta kuin rahamarkkinoiden vallan lisäämisestä. Tästä seuraa, että EU:n alueella asuvia on helppo suurpääomapiirien hallita – valta ei ole EU:ssa koskaan kansoilla, vaan eliitillä. Kansat ovat vain maksajan roolissa, kuten Kreikan ja Irlannin kriiseissä, jotka ovat johtamassa siihen, että kaikki EMU-alueeseen kuuluvat EU-jäsenmaat joutuvat EU:n pakkopaitaan. Samalla edistetään vallan keskittämistä yhä harvempien käsiin niin, etteivät kansalaiset pysty kontrolloimaan poliittista eliittiä. Näyttääkin siltä, että EU voi kyetä kontrolloimaan pääomia vain byrokraattisin, ei demokraattisin, keinoin. Todellisuudessa pääomat siis kontrolloivat EU:ta ja sen kehittymistä.

Perussuomalaisten mielestä ainoa oikea ratkaisu olisi sääntörikkojen erottaminen talous- ja rahaliitto EMU:sta välittömästi, eikä suomalaisen kulttuuriin perustuvan kotimaisen kansanvallan luovuttaminen Brysselin byrokraateille. Jos näin ei tehdä, on Suomen etu lähitulevaisuudessa irrottautua talous- ja rahaliitto EMU:sta, ellei EMU romahda jo ennen sitä. Ruotsi ja Tanska ovat pärjänneet EMU:n ulkopuolella ja Norja koko EU:n ulkopuolella. Myös Suomi tulisi toimeen ilman kumpaakaan jäsenyyttä. Nykymuotoinen EU ja talous- ja rahaliitto EMU seisovat jo nyt savijaloilla.

7.4 Kansan saatava suoraan päättää vallansiirroista EU:lle

Varoittava esimerkki siitä, miten ”väärä” mielipiteitä ei käytännössä EU:ssa suvaita, on Irlannin EU-perustuslakikansanäänestys. Kansanäänestyksen EI EU -perustuslaille -tuloksen seurauksena irlantilaisilta tivattiin vastausta samaan kysymykseen uudelleen, kunnes haluttu vastaus saatiin.

Suomessa EU:n perustuslaista eli Lissabonin sopimuksesta ei järjestetty kansanäänestystä, mikä on mielestämme väärin, koska Lissabonin sopimuksen seurauksena luotiin uusi Euroopan unioni ja valtaa luovutettiin unionille lisää. Kansanedustajilla ei ollut moraalista oikeutta tätä vallanluovutusta tehdä, koska oman perustuslakimme mukaan valta Suomessa kuuluu kansalle, jota edustaa valtiopäiville kokoontunut eduskunta. Käytännössä valtaa voidaan siis luovuttaa Perussuomalaisten mielestä eteenpäin vain neuvoa-antavan kansanäänestyksen vallanluovutusta tukevan tuloksen perusteella. Koska Suomen eduskunnan enemmistö katsoi kuitenkin voivansa hyväksyä Lissabonin sopimuksen ilman kansanäänestystä kansainvälisenä velvoitteena, joka ei vaaranna valtiosääntömme kansanvaltaisia perusteita, Perussuomalaiset muistuttavat, että kansainvälinen velvoite voidaan milloin tahansa irtisanoa, eikä Suomen EU-jäsenyyttä voidakaan sen takia sisällyttää osaksi Suomen valtiosääntöä, kuten on röyhkeästi esitetty.

7.5 Suomalaisuus on kilpailuetu

Maailma on muuttunut, kuten se on tehnyt aina emmekä voi olla muuttumatta mukana. Suomalaiset ovat olleet aina harvinaisen hyviä muuttumaan oman etunsa mukaisesti. Suomalaiset eivät ole kuitenkaan koskaan

muuttuneet yksin ajan ehdoilla. Jos me niin olisimme tehneet, olisimme ehkä itsenäistyneet vasta noin 20 vuotta sitten. Tämä tulee pitää mielessä, kun nykyäänkin vastaamme ajan haasteisiin.

Suomalaiset eivät ole sen älykkäämpiä kuin muutkaan kansat, mutta suomalainen tapa tehdä asioita on monilta osin viisasta. Miksi Suomi muuten olisi niin usein positiivisessa mielessä otsikoissa maailmalla?

Silloin, kun suomalaiset ovat negatiivisessa mielessä otsikoissa ulkomailla, voidaan sen katsoa johtuvan ainakin osittain juuri siitä murroksesta ja pahoinvoinnista, jota perinteisiä arvoja halveksivassa ajassamme on. Nykyisen pahoinvoinnin taustalta löytyy usein tunne, ettei yksilö kykene vaikuttamaan itseään ja lähiympäristöään koskeviin asioihin riittävästi.

Perussuomalaisten mielestä on huolestuttavaa, mikäli me emme osaa löytää uusia ratkaisuja ajan haasteisiin maamme rajojen sisäpuolelta, vaan haemme niitä ensisijaisesti maamme rajojen ja kulttuurirajojemme ulkopuolelta, kuten toisista EU-jäsenmaista tai seuraamme sokeasti EU-eliittiä. Heikkoa itsetuntoa ruokkivalle nöyrälle ja EU-eliittiä miellyttävälle reagointipolitiikalle on pantava piste.

Suomen kilpailuetu verrattuna muihin maihin on suomalainen yhteiskunta ja suomalaisuus. Yhteiskunta ja kansakunta käyvät käsi kädessä kohti tulevaisuutta, ja jos me kansakuntana emme kykene vaikuttamaan yhteiskuntaan tai yhteiskunnalla ei ole kansakuntaa, johon vaikuttaa, me menetämme kilpailuetumme suhteessa tällä hetkellä meitä heikommin menestyviin maihin, joissa yhteiskunnat ja kansakunnat eivät ole olleet samalla tavalla yhtenäisiä kuin Suomessa.

7.6 Oma tupa – oma lupa

Perussuomalaisten mielestä Suomen etu on käydä vapaata kauppaa ja tehdä yhteistyötä yli rajojen, mutta päättää kuitenkin itse siitä, millaiset yhteiskuntarakenteet meillä maassamme on: ”Oma tupa – oma lupa” on hyvä tunnuslause. EU:n uuden perussopimuksen linjaukset siitä, mitä asioita voidaan päättää jäsenmaissa ja mitä taas EU:ssa päätetään, käytännössä rikkovat räikeästi läheisyysperiaatetta vastaan. Uudella päätösmenettelyllä läheisyysperiaatteen noudattaminen on tehty käytännössä mahdottomaksi, mutta kansalaisille annetaan ymmärtää, että uusi menettely vahvistaisi läheisyysperiaatetta.

7.7 Mallioppilaasta EU-kriittiseksi yhteistyökumppaniksi

Vaikka aika tuntuu tällä hetkellä muuttuvan ehkä nopeammin kuin koskaan aiemmin, ei Suomen ja suomalaisten pidä sen takia tehdä hätiköityjä päätöksiä ja antaa pois omaa päätöksentekovaltaamme vain siksi, että edessä on vaikealta tuntuvia päätöksiä.

Historia on osoittanut, että suomalaiset ovat yleensä keksineet vastaukset aikojen haasteisiin monia muita kansoja nopeammin. Kriitikittömällä mallioppilaslinjalla suhteessa siihen, miten EU:ta "kehitetään", ei pidä Suomen mielestämme jatkaa. Jos meillä ei ole omaa suunnitelmaa, olemme osa toisten suunnitelmaa.

Globaalissa maailmassa asiat eivät mene niin, että jos emme ole mukana yhdessä projektissa, meitä ei huoliteta toiseenkaan. Globaalissa maailmassa nimenomaan enemmistöllä maista tai yrityksistä ei ole varaa boikotoida joitakin tiettyjä maita, vaikka nämä maat olisivatkin toisinaan kriittisiä ja jopa reilusti ilmaisivat

vastustavansa jotakin yhteiskunnallista kehityskulkua.

Yhteistyötä tehdään aina, kun löytyy kaksi tahoa, joita molempia yhteistyö hyödyttää. Itsenäinen ajattelu ei tarkoita eristäytymistä muusta maailmasta.

7.8 Missä EU, siellä ongelma

Jokaisen suomalaisen henkilökohtainen suhtautuminen EU:hun riippuu perimmältään hyvin pitkälti jokaisen omasta maailmankuvasta. EU on aikoinaan perustettu kansallisvaltioita vastustavien ja elitististä demokratiaa eli byrokratiaa kannattavien poliitikkojen idean pohjalta ja viime vuosina EU:n kehitys EU:n olemassaolon perimmäistä ideaa eli liittovaltiota kohti on kiihtynyt.

Perussuomalaiset uskovat, että talous- ja rahaliitto EMU:n viimeaikainen hoipertelu on saanut monen EU:ta kannattaneenkin miettimään, miten kestäväälle pohjalle EU ja sen idea oikein rakentuvat. EMU:kin pysyy käytännössä pystyssä vain sen takia, että eri maiden poliittiset eliitit ovat sitoutuneet EU-projektiin, eivätkä voi kasvojaan menettämättä perääntyä sitoumuksistaan.

Perussuomalaisen mielestä on väärin, jos huonosti toimiva EU, jota kykenemme vasta nyt, kun meillä on kokemusta unionista reilut 15 vuotta, ensimmäistä kertaa kunnolla arvioimaan, pakottaisi meidät käytännön syistä hyväksymään liittovaltiokehityksen lääkkeeksi järjestelmän toimimattomuuteen. Perussuomalaiset pitävät liittovaltiokehityksenä myös erilaisia piilotettuja lainatakauksia, kuten esillä ollutta eurobond-joukkovelkakirjajärjestelyä, jossa talouttaan hyvin hoitaneet EMU-jäsenmaat osallistuisivat huonosti talouttaan hoitaneiden EMU-jäsenmaiden kanssa yhdessä velkamarkkinoille, ja näin esimerkiksi Suomi käytännössä heikentäisi omaa luottoluokitustaan ja maksaisi korkeampia korkoja omista veloistaan. Samalla syntyisi paine muuttaa unionia kohti liittovaltiota.

Tähän asti ikävä tosiasia on ollut: Missä EU, siellä ongelma! Perussuomalaiset peräänkuuluttavat todellista aatteellista keskustelua unionista.

7.9 EU:n rakenteita kevennettävä ja EMU kriittiseen tarkasteluun

Perussuomalaisen mielestä ratkaisu ilmenneisiin ongelmiin on EU:n rakenteiden hallittu keventäminen, sillä globaalissa maailmassa ei tarvita EU:ta kansoja yhteistyöhön keskenään pakottamaan. Jo pelkkä tietoteknologinen vallankumous on peruuttamattomasti muuttanut maailmaa. Yhteistyötä tehdään myös ilman EU:ta, EU-liittovaltiosta puhumattakaan, eikä maidenvälinen rauha Euroopassa ole kiinni EU:n liittovaltiokehityksestä.

Perussuomalaisen mielestä EU-keskustelussa ei tule myöskään sivuuttaa tosiasioita, kuten sitä, että lukuun ottamatta yhtä vuotta, Suomi on unioni-jäsenyytensä aikana joka vuosi maksanut EU:lle enemmän jäsenmaksuja kuin on saanut taloudellista tukea. Tänä vuonna me maksamme nettojäsenmaksua EU:lle 608 miljoonaa euroa! Mielestämme räikein esimerkki Suomen surkeasta edunvalvontapolitiikasta on se, että me maksamme lisäksi 74 miljoonaa euroa Iso-Britannian EU-jäsenmaksuhelpotuksen rahoittamiseksi. Perussuomalaiset tyrmäävät tällaisen rahanjaon, ja vaativat nettojäsenmaksumme pienentämistä tuntuvasti. EU:n edelleen jakamia rahoja on kanavoitu mm. rakennerahastotukina sellaisille yrityksille, kuten Coca-Cola,

Ikea ja IBM. Tämä todistaa EU:n olevan suurten ylikansallisten yhtiöiden tuki ja turva.

Aiemmin paljon kiitelty yhteisvaluutta euro on globaalien laman myötä joutunut ensimmäistä kertaa todelliseen testiin. Vasta tämän testin seurauksena kykenemme arvioimaan euroa, jonka uskottiin tuovan vakautta rahamarkkinoille. Perussuomalaiset eivät ole koskaan euro-uskoon höyrähtäneet.

Hintana hyvän maailmanlaajuisen talouskehityksen aikana vakaudesta on ollut oman rahapolitiikan menettäminen ja kasvussa olevat vaikeudet vientiteollisuudellemme. Yhteisvaluutta eurolla on ollut välillisiä vaikutuksia myös muuhun sääntelyyn, mutta toisin kuin Suomi, kaikki euro-maat eivät ole välittäneet yhteisistä sopimuksista. Tällä hetkellä näyttääkin siltä, että ne hyvätkin seikat, mitä talous- ja rahaliitto EMU on suomalaisille pystynyt tarjoamaan, ovat perustuneet ylivelkaantumisen ja talouskuplan paisuttamiselle.

Perussuomalaiset eivät hyväksy EMU-maiden keskinäisiä lainatarkoituksia, joita Suomi on antanut jo yli 10 miljardin edestä, sillä ne rikkovat räikeästi talous- ja rahaliiton periaatteita vastaan ja johtavat käytännössä vielä liittovaltiotakin syvempään järjestelmään, kohti EMU-maiden muodostamaa EU-valtiota, josta ennusmerkinä ovat EU-eliitin toiveet EU:n perussopimuksen muuttamisesta edelleen.

Talous- ja rahaliitto EMU sekä Euroopan unioni natisevat liitoksissaan ja ne voivat lähitulevaisuudessa hajota. Siksi ei olekaan Perussuomalaisen mielestä järkevää laskea Suomen tulevaisuutta näiden ylikansallisten järjestelmien varaan, vaan on koko ajan muistettava, että Suomen ja suomalaisten tulevaisuudesta huolehtivat lopulta vain suomalaiset itse.

8 Perussuomalaisen ulko- ja turvallisuuspolitiikka

8.1 Suomen itsenäisyys ei ole kaupan

Vaikka Suomen jäsenyydellä Euroopan unionissa onkin ollut huomattavia vaikutuksia suomalaiseen yhteiskuntaan ja merkittävä osa kansallisesta päätöksentekovallastamme on luovutettu toistaiseksi EU:lle, eivät Perussuomalaiset hyväksy, että Suomen EU-jäsenyys mainittaisiin Suomen perustuslaissa valtiosääntömme yhteydessä, kuten on ehdotettu. Nöyristely on rappiota. Päätöksentekojärjestelmän toimimattomuutta kansanvallan näkökulmasta ei pidä lähteä selittämään perustuslaissamme. Herää kysymys, vaarantaako supistetussa perustuslainsäätämisyjärjestyksessä eduskunnassa hyväksytty Lissabonin sopimus todellisuudessa valtiosääntömme kansanvaltaiset perusteet, jos Lissabonin sopimuksen hyväksymisestä on aiheutunut tarve lisätä maininta Suomen EU-jäsenyydestä valtiosääntöömme.

EU:n Lissabonin sopimus sisältää artiklan, jonka mukaan EU:sta voi erota. Lissabonin sopimuksen astuttua voimaan Suomen jäsenyys EU:ssa on muuttunut kansainväliseksi sopimukseksi, joka voidaan koska tahansa irtisanoa. Suomen EU-jäsenyydelle ei pidäkään antaa perustuslain suojaa eli EU-jäsenyyttä ei tule senkään takia sisällyttää valtiosääntöömme. Mielestämme Suomen tulevaisuutta ei voida laskea Euroopan unionin varaan. Suomen ja suomalaisten tulee pystyä toimimaan riippumatta siitä, onko Suomi Euroopan unionin jäsen.

8.2 Presidentin valtaoikeudet säilytettävä

Perussuomalaiset eivät halua tehdä tasavallan presidentistä pelkkää nauhojenleikkaajaa ja seremoniamestaria. Presidentti-instituutiota tullaan jatkossakin tarvitsemaan Suomen kansaa yhdistävänä vallankäyttäjänä ja ulkopoliittikkamme johtajana. Tämän linjauksen puolesta puhuu myös se, että suomalaiset ovat äänestäneet aktiivisimmin juuri presidentinvaaleissa. Emme halua heikentää tasavallan presidentin ulkopoliittista valtaa, vaan pikemminkin vahvistaa presidentin valtaoikeuksia, mikäli niiden säilyttäminen nykyisellään katsotaan EU:n Lissabonin sopimuksen takia ongelmalliseksi.

8.3 Kansanäänestykset tärkeä osa edustuksellista demokratiaa

Perussuomalaisten mielestä sellaisista esityksistä, jotka tarkoittavat merkittävää toimivallansiirtoa kansainväliselle tai ylikansalliselle toimielimelle, pitää päättää eduskunnassa aina varsinaisessa perustuslainsäätämisyjärjestyksessä eli mahdolliset muutokset on hyväksyttävä kahden eri eduskunnan toimesta. Näin kansalaiset pystyvät tarvittaessa ottamaan eduskuntavaaleissa kantaa esitettyihin muutoksiin. Jos näin ei toimita, tarvitaan Perussuomalaisten mielestä silloin tilalle suoraa demokratiaa eli neuvonantavien kansanäänestysten järjestämistä. Suhtaudumme myönteisesti myös kansanaloitteisiin, mikä tarkoittaa, että perustuslakia uudistettaessa olemme halukkaita lisäämään perustuslakiin kansanaloitteen.

8.4 Liittoutumattomuus ja yleinen asevelvollisuus ulko- ja turvallisuuspolitiikan kivijalkana

Suomen puolustuksen ja maanpuolustustahdon ydin on kautta vuosikymmenten ollut yleinen asevelvollisuus, joka on terveellä tavalla yhdistänyt eri yhteiskuntaluokkia ja pitänyt jatkuvasti yllä yhteistä tavoitetta – isänmaan puolustamista kaikissa tilanteissa. Asevelvollisuuden suorittaminen on yli kaikkien yhteiskunta- ja puoluerajojen ollut suuri yhteinen yhdistävä tekijä.

Asevelvollisuuden suorittaminen on monelle nuorelle miehelle – nykyisin myös monelle naiselle – ollut kunnia-asia ja antanut korvaamatonta itsetuntoa. Näitä moraalisen ryhdin tekijöitä ei ole Perussuomalaisten mielestä syytä väheksyä. On myös muistettava se tosiasia, että uskottava puolustus ei ole vain tahdon asia. Puolustusvoimat tarvitsevat myös todellisia materiaalisia voimavaroja. Tosipaikan tullen tärkein voimavara ovat kuitenkin maanpuolustushenkiset ja osaavat sotilaat. Yleinen asevelvollisuus takaa, että se osaaminen, jota siviilissä hankitaan, pystytään hyödyntämään myös sodan aikana.

Suomen poliittinen ja tiedotuksellinen eliitti on aloittanut kuitenkin mielipidemuokkauksen kohti Nato-jäsenyyttä. Kehitystä kohti supistettua ja vieraiden valtojen varaan rakentuvaa puolustusratkaisua on tuettu myös vähentämällä puolustusvoimien määrärahoja siten, että tällä hetkellä koko maan kattava alueellinen puolustusratkaisumme on asiantuntijoiden mukaan vaarassa murentua. Tilalle on tullut vapaaehtoista maanpuolustustyötä kuten maakuntajoukkoja, jotka sinänsä ovat kannatettavia ja hyvä lisä puolustusratkaisuumme. Vapaaehtoisista maakuntajoukoista ei kuitenkaan ole korvaamaan koko maan kattavaa alueellista puolustusta.

Tosiasia onkin, että maamme nykyjohto haikailee Natoon. Kansaa valmistellaan liittymiseen väittämällä, että yleinen asevelvollisuus olisi mahdollinen myös Nato-jäsenyyden vallitessa. Perussuomalaisten näkemyksen

mukaan on kuitenkin käytännössä selvää, että Nato-jäsenyys johtaisi yleisestä asevelvollisuudesta luopumiseen, sillä Nato-jäsenyyden myötä maanpuolustushenki heikkenisi. Perinteisesti maanpuolustushenki on ollut Suomessa korkealla, samaten puolustusvoimien arvostus. On syytä olettaa, että näin on siksi, koska kansa laajasti kokee isänmaamme puolustamisen arvoiseksi ja kokee myös olevansa vastuussa sen puolustamisesta. Puolueettomuus ja liittoutumattomuus ovat palvelleet Suomea Perussuomalaisten mielestä niin hyvin, että tämän linjan muuttamiselle täytyy olla todella painavat perustelut. Se, että puolustusmateriaali on kallistunut, eikä Suomi saa kaikkia alennuksia ollessaan Naton ulkopuolella, on kevyt perustelu Nato-jäsenyydelle. Perussuomalaiset hyväksyvät puolustusvoimien määrärahojen maltillisen korottamisen, niin ettei puolustusvoimien tosiasiallinen toimintakyky pääse heikkenemään nykyisestä. Jos Suomen valtaeliitti kuitenkin lopulta päättää hakea Nato-jäsenyyttä, on Perussuomalaisten mielestä asiasta järjestettävä kansanäänestys.

Suomen liittyminen mukaan EU:n nopean toiminnan joukkoihin oli Perussuomalaisten mielestä virhe. Nopean toiminnan joukot voivat toimia tarvittaessa ilman YK:n mandaattia. Suomi taas on tähän asti korostanut ulkopoliitikassaan YK:n keskeistä merkitystä, joten oli epäjohdonmukaista mennä mukaan joukkoihin, jotka voivat tarvittaessa toimia, vaikka eivät saisikaan YK:n lupaa. Yleensäkin EU:n sotavoimien kehittäminen on Perussuomalaisten mielestä askel kohti liittovaltiota. Kilpailu USA:n kanssa maailmanpoliisin roolista on juuri sellaista suurvaltapolitiikkaa, jossa ennemmin tai myöhemmin joudutaan törmäyskurssille jonkin suurvallan kanssa. Suomen ei pidä olla mukana yllyttämässä EU:ta tällaiseen asevarusteluun ja samalla heikentämässä yleismaailmallisen YK:n roolia. Kaiken kaikkiaan sellainen sotilaallinen kriisinhallinta, jossa kyseessä on rauhanpakottaminen asein, on Perussuomalaisten mielestä toimintaa, johon ei ole syytä tuhata pienen maan ja sen kansalaisten varoja. Oman päätöksentekovallan piirissä tapahtuva hallittu rauhanturvaaminen on asia erikseen.

Päätös, jolla Suomi liittyi Ottawan miinankieltosopimukseen vuonna 2012, oli kallis virhe, jota Perussuomalaiset eivät olleet hyväksymässä. Suomessa miinat ovat varastoituina, eikä niihin siten voi kukaan muu kuin maahantunkeutuja astua. Venäjällä ovat myös miinat käytössä, samoin USA:ssa. On käsittämätöntä, että Suomi meni mukaan miinat kieltävään sopimukseen, vaikka vieressämme oleva sotilaallinen suurvalta ei tehnyt samoin. Miinojen hävittäminen on myös kustannuskysymys: korvaavat rypäleaset ovat erittäin kalliita, eikä se ole puolustusjärjestelmänä yhtä toimintavarma kuin jalkaväkimiina. Tulee myös huomata se, että hiljattain solmittiin merkittävä rypäleaset kieltävä kansainvälinen sopimus, ja näin ollen miinoista luopuva Suomi on joutumassa ojasta allikkoon.

Suomalaiset jalkaväkimiinat korvataan 2016 muilla järjestelmillä ennen kuin ne edes vanhentuvat. Samaan aikaan varuskuntia on lakkautettu ja alueellinen puolustus on vaarassa, kun rahat eivät riitä. Tällainen toiminta ja tällaiset päätökset ovat Perussuomalaisten mielestä johdonmukaisia vain siinä tapauksessa, jos tavoitteena on Nato-jäsenyys. Me emme Nato-jäsenyyttä kuitenkaan kannata.

8.5 EU ei anna turvatakuita

Vaikka EU:n sotilaalliset voimavarat ovat lisääntyneet, EU:sta ei ole kehittymässä todellista puolustusliittoa, sillä pääosa EU-maista kuuluu Natoon. EU:n Nato-maat pyrkivät koko ajan tiiviimpään ulkopoliittiseen yhteistyöhön EU:n lipun alla tarkoituksenaan osallistua maailmanlaajuiseen suurvaltapolitiikkaan.

Osana EU:ta Suomi kuuluu suurvaltapolitiikkaan vailla todellisia turvatakuita. Suomella on jatkossakin oltava uskottava puolustusjärjestelmä, joka perustuu yleiseen asevelvollisuuteen ja aluepuolustukseen. Meidän etumme mukaista on pitää yllä hyvät suhteet kaikkiin ilmansuuntiin.

8.6 Yhtenäinen kansa – turvallinen Suomi

Maailman konflikteista tällä hetkellä enää n. 10 % on valtioiden välisiä. Lopulta tärkeintä turvallisuuspolitiikkaa onkin maamme sisäisestä turvallisuudesta huolehtiminen. Perussuomalaisten mielestä Suomen tulee jatkaa perinteisellä pohjoismaisella hyvinvointipolitiikalla, jossa valtiovalta viime kädessä turvaa jokaiselle kansalaiselleen ihmisarvoisen elämän.

Merkittävä osa turvallisuuspolitiikassa on myös rajavalvonnalla, maahanmuuttopolitiikalla ja poliisin toimintaedellytyksillä. Siksi onkin tärkeää, että meillä Suomessa säilyy korkeatasoinen rajavalvonta. Meidän tulee tarkastaa perusteellisesti, keitä maahamme tulee. Eurodac-tunnistusjärjestelmä auttaa tässä. Perussuomalaisten tulisi pysyä EU:lle hahmotellun yleiseurooppalaisen maahanmuutto- ja pakolaispolitiikan ulkopuolelle, jolloin saisimme itse päättää, keitä ja miten paljon maahamme otamme.

Ulkomaalaisten maanomistus Suomessa on Perussuomalaisten mielestä periaatteellisesti ongelmallista, jos vastaavasti suomalaisten maanosto-oikeutta on rajoitettu maassa, jonka kansalainen voi ostaa Suomesta maata. Perussuomalaisten mielestä tällaisessa tapauksessa maanostamisoikeutta Suomesta on rajoitettava. Asiaa tulee tarkastella myös turvallisuuspoliittisesta näkökulmasta.

Taloudellisesta tilanteesta johtuen Suomen myöntämiä lähialueyhteistyörahoja pitää Perussuomalaisten mielestä vähentää jonkin verran, mutta niitä ei ole syytä poistaa kokonaan, sillä mielestämme on turvallisuuspoliittisesti viisasta antaa tukea lähialueillamme tapahtuvaan kehittämis- ja auttamistyöhön, kunhan asiasta myös tiedotetaan yhteistyörahoista hyötyville lähialueidemme asukkaille riittävästi.

8.7 Ratkaisut kehitysmaiden ongelmiin eivät suomalaisten kukkaroissa

Kehitysmaiden heikkoon asemaan on useita syitä, ja monet niistä ovat historiallisia, kuten siirtomaavaltojen harjoittamasta politiikasta johtuneen epätasa-arvoisen yhteiskuntapolitiikan periytyminen jälkipolville. Nykyään tätä valtarakennetta pidetään kuitenkin yllä myös ylikansallisten pääomapiirien ja Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n toimesta. Muun muassa lainaehdot kehitysmailla ovat monin paikoin sellaisia, että ne estävät yhteiskunnan kehittämisen tasa-arvoisempaan ja oikeudenmukaisempaan suuntaan. Kansojansa sortavat gebardihatut kiittävät, kun hyväuskoiset kukkahatut Suomesta lähettävät heille rahaa ja näin mahdollistavat diktaattoreille oman kansansa sortamisen.

Hyväksymme kuitenkin, että luonnonkatastrofien tai tautiepidemioiden aiheuttamaa inhimillistä hätää lievitetään suomalaisten veronmaksajien rahalla, mutta nykymuotoinen kehitysapupolitiikka on mielestämme tullut tiensä päähän ja siitä on siirryttävä kohti kriisiapumuotoista politiikkaa. Pidämme suorastaan pöyristyttävänä, että eduskunta on korottanut kehitysapumäärärahoja myös tilanteessa, jossa kotimaamme talous on merkittävästi heikentynyt. Tällä hetkellä n. miljardin suuruista kehitysapumäärärahaa tulee leikata merkittävästi, ainakin 200 miljoonalla eurolla.

9 Perussuomalaiset paremman maahanmuuttopolitiikan puolesta

Perussuomalaisten maahanmuuttopolitiikan perustana on se, että suomalaisten on voitava aina itse päättää, millä ehdoilla ulkomaalainen voi tulla maahan ja oleskella maassamme. Emme hyväksy yksinkertaistavaa vastakkainasettelua "tiukan" ja "löysän" maahanmuuttopolitiikan välillä. Poliitiikan on oltava tiukkaa sellaisen maahanmuuton osalta, jonka vaikutukset suomalaiselle yhteiskunnalle ovat kielteiset.

Sen sijaan katsomme, että Suomen on oltava avoin sellaiselle maahanmuutolle, jonka vaikutukset ovat neutraalit tai myönteiset. Tämä merkitsee sitä, että maahanmuuttaja, joka sopeutuu ja pystyy elättämään itse itsensä, on tervetullut. Tavalliset maahanmuuttajat arvostavat samoja asioita kuin tavalliset suomalaisetkin: kohtuullisia veroja, hyvää koulutusjärjestelmää, yhteiskuntarauhaa ja turvallisuutta. Huono maahanmuutto nakertaa pohjaa näiltä vetovoimatekijöiltä.

Sellaista työperäistä maahanmuuttoa, jossa ei noudateta suomalaisia työehtoja eikä makseta veroja Suomeen, ei pidä Perussuomalaisten mielestä hyväksyä. Halpatyövoiman käyttöön ja harmaaseen talouteen onkin puututtava lisäämällä viranomaisten resursseja valvoa tehokkaasti epätervettä ilmiötä, jolloin siihen puuttuminen mahdollistuu. Harmaan talouden kitkeminen maksaa itsensä yhteiskunnalle moninkertaisesti takaisin.

9.1 Maassa maan tavalla

Kotouttamispolitiikan lähtökohtana tulee olla periaate "maassa maan tavalla", koska se on sekä maahanmuuttajien että vastaanottavan yhteiskunnan etu. Ensisijaisesti maan tavat tarkoittavat Suomen lakeja, mutta myös kulttuuriset normit ovat osa yhteiskuntaamme. Kiihtyneestä yksilöllistymiskehityksestä huolimatta Suomessa vallitsee Perussuomalaisten näkemyksen mukaan edelleen suomalainen kulttuuri, mistä viestii myös alati toistettu vaatimus monikulttuurisuuden lisäämiselle. Suomalaisen kulttuurin vaaliminen ja yhteiskunnan järjestyksen ylläpitäminen ei ole rasismia.

Perussuomalaiset eivät hyväksy kotouttamispolitiikan peruslähtökohdaksi sitä, että kantaväestön tulisi sopeutua maahanmuuttajien tapoihin tai että vieraista kulttuureista tuleville alettaisiin luoda heidän lähtömaansa kulttuuriin perustuvaa lainsäädäntöä ja viranomaiskäytäntöjä. Me pidämme myös joulujuhlamme ja suvivirtemme aivan kuten juhlapyhämme, joista lähtökohtaisesti kaikki pääsevät nauttimaan.

Suomen kieli on avain suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Kielen oppimisella onkin keskeinen rooli kotoutumisessa. Perussuomalaisten mielestä kielenoppimisen tulee olla kokonaisvaltaisesti kannustavaa. Taholle, joka vastaa maahanmuuttajien kieltenopetuksesta, tulee luoda taloudelliset kannustimet saada aikaan parempia oppimistuloksia. Samoin maahanmuuttajalle voidaan luoda taloudellisia kannustimia oppia suomen kieltä. Lähtökohtana tulee olla yhteiskunnan velvollisuus tarjota kielenopetusta ja vastaavasti maahanmuuttajan velvollisuus osallistua kielenopetukseen sosiaalietuuksien saamiseksi. Lisäksi maahanmuuttajalle tulee laatia kotoutumissuunnitelma, jota hänet veloitetaan noudattamaan. Eri statuksella Suomessa oleville ulkomaalaisille maahanmuuttajille voidaan luoda erilaiset järjestelmät kotouttamiseen.

Suomalaiset veronmaksajat rahoittavat asiointitulkausta henkilöille, jotka ovat asuneet Suomessa vuosikautia. Tällainen loputon vastaan tuleminen ei kannusta kielen opiskeluun. Katsomme, että välttämättömissä kotouttamiseen liittyvissä toimenpiteissä valtion tulee kustantaa tulkkaukset korkeintaan ensimmäisten kolmen vuoden ajalta siitä päivästä lukien, kun oleskelulupa on myönnetty. Tämän jälkeen kustannukset, jos tulkkauksia järjestetään, maksaa aina se taho, joka tulkkausta tarvitsee.

9.2 Työperätöntä maahanmuuttoa hillittävä

Vain pieni osa Suomeen saapuvista turvapaikanhakijoista saa turvapaikan, mikä johtuu siitä, että äärimmäisen pieni osa turvapaikanhakijoista on kansainvälisten sopimusten tarkoittamia pakolaisia, joiden suojeluun Suomi on sitoutunut. Suurin osa turvapaikanhakijoista on liikkeellä taloudellisista syistä tai lähtömaan yleisten olosuhteiden vuoksi. Esimerkiksi turvapaikanhakijoista saa vuosittain turvapaikan vain pieni osa, mutta oleskelulupa ns. toissijaisen suojelun nojalla myönnetään joko heti tai valitusprosessin jälkeen suurimmalle osalle. Työperätön maahanmuutto tulee Suomelle kalliiksi.

On tärkeää käsitellä turvapaikkahakemukset nopeasti ja tehokkaasti, jotta yhteiskunnan varoja säästyy eikä henkilö, jolle turvapaikka lopulta myönnetään, turhaudu byrokratian takia tai laitostu. Tavoitteeksi tulee ottaa, että turvapaikkahakemuksen käsittely kestäisi korkeintaan 90 vuorokautta, kun se vuonna 2010 kesti 321 vuorokautta pelkästään Maahanmuuttovirastossa.

Perussuomalaisten mielestä Suomen tulee ottaa käyttöön pikakäännytys, jossa ilmeisen perusteettomat (esimerkiksi toisen EU-maan kansalaisen tekemät) turvapaikkahakemukset käsitellään ja hylätään 24 tunnin aikana ja käännytys pannaan toimeen välittömästi. Nykyisen hallituksen toimenpiteet esim. Romanian kansalaisten tekemien hakemusten suhteen ovat täysin kosmeettisia. Lisäksi tulee lopettaa toimeentulotuen maksaminen tällaisille perusteettomille turvapaikanhakijoille, jolloin turvapaikkajärjestelmämme turha kuormitus vähenisi.

Nykyhallituksen ulkomaalaisten toimeentulotukeen tekemät leikkaukset ovat riittämättömiä, koska Suomen maksamat tuet ovat edelleen koko EU:n suurimpia. Vastaanottokeskuksissa asuville turvapaikanhakijoille tulisi antaa ruokatarpeet, majoitus ja välttämätön terveydenhoito sekä vaatetus.

Itsenäisesti asuvalle oleskeluluvan saaneelle turvapaikanhakijalle maksettavan tuen määrää pitää alentaa, niin että se olisi korkeintaan 50 % normaalista toimeentulotuesta.

Kaikki ns. Dublin-tapaukset on palautettava siihen EU-maahan, johon he ovat ensiksi saapuneet. Päätös olisi saatava tehtyä alle kuukaudessa, kun tällä hetkellä aikaa päätöksen tekemiseen kuluu keskimäärin useita kuukausia. Euroopan unionin tasolla on ajettava sellaista mallia, että Dublin-tapausten käännättämisestä aiheutuneet kulut voidaan periä siltä jäsenmaalta, johon turvapaikanhakija on ensimmäiseksi saapunut. Tämä kannustaisi lähinnä Kreikkaa, Italiaa ja Espanjaa tehostamaan ulkorajojensa valvontaa ja toisaalta luopumaan nykyisestä roolistaan läpikulkumaina.

Perussuomalaiset eivät kuitenkaan halua EU:lle yhteistä turvapaikkapolitiikkaa, koska sen seurauksena Suomen pitäisi ottaa vastaan turvapaikanhakijoita nykyistäkin enemmän ja kansalliselta politiikalta putoaisi

pohja täysin pois. Suomen osalta EU:ssa haluttaisiin todennäköisesti lisätä Suomeen otettavien pakolaisten ja siirtolaisten määrää, koska Suomen vakaa yhteiskunta on rauhattomaksi muuttuneen Keski-Euroopan näkökulmasta yksi merkittävimmistä kilpailueduistamme suhteessa moniin muihin EU-jäsenmaihiin, joissa humanitääristä maahanmuuttoa on alettu jo rajoittaa. Tähän taakanjakoon Suomen ei pidä osallistua.

Lähes kaikista kielteisistä turvapaikkapäätöksistä valitetaan, minkä vuoksi valitusprosessia on yksinkertaistettava ja lyhennettävä.

9.3 Pakolaiskiintiötä sopeutettava

Kiintiöpakolaisjärjestelmä ei ole yhtä ongelmallinen kuin ns. spontaanit turvapaikanhakijat, koska se antaa Suomelle mahdollisuuden hallita muuttovirtaa. On kuitenkin muistettava, että vain muutamalla maailman maalla on käytössä pakolaiskiintiö, eikä mikään kansainvälinen sopimus velvoita Suomea sellaiseen. Kiintiöpakolaisten määrä on sopeutettava yleiseen taloudelliseen kehitykseen. Jos julkisia menoja ja palveluita leikataan, myös pakolaiskiintiötä on leikattava.

9.4 Maahanmuuttajien asuntopolitiikkaan uusi ote

Suomi seuraa ns. ghattoutumiskehityksessä muun Euroopan esimerkkiä. Humanitaariset maahanmuuttajat hakeutuvat oleskeluluvan saatuaan kaupunkien lähiöihin. Näin syntyy vähemmistöjen muodostamia keinotekoisia yhdyskuntia, joiden sisällä elävillä ihmisillä ei ole kontaktipintaa normaalin yhteiskunnan kanssa eikä tarvetta tai edellytyksiä oppia kunnolla suomea. Jatkuva mekkalointi Euroopan kaupunkien maahanmuuttajalähiöissä kertoo, mikä Suomea nykyinen odottaa.

Ei ole järkevää asuttaa työttömiä maahanmuuttajia verovarilla kaupunkiin, joissa asumisen hinta on kaikkein korkein. Maahanmuuttajien suosiminen asuntojonoissa on omiaan myrkyttämään kantaväestöön kuuluvien asenteita, minkä lisäksi maahanmuuttajille jaetut asunnot ovat pois niiltä pienituloisilta, joille olisi työn kannalta tärkeää asua paikkakunnalla, mutta joilla ei ole varaa yksityisen sektorin vuokriin.

Humanitaariselle maahanmuuttajalle tulee osoittaa asunto sieltä, mistä asuntoja on edullisesti saatavilla. Hän on vapaa muuttamaan uuteen osoitteeseen heti, kun hän pystyy itse vastaamaan asumismenoistaan.

9.5 Perheiden yhdistäminen hallintaan

Perheenyhdistämismekanismista on tullut tärkein työperättömän maahanmuuton kanava, ja järjestelmää on sen hyväksikäytön lopettamiseksi Perussuomalaisten näkemyksen mukaan kiristettävä tuntuvasti.

Laki asettaa perheenyhdistämistä hakevalle Suomessa asuvalle maahanmuuttajalle toimeentulo vaatimuksen. Tämä vaatimus ei kuitenkaan ulotu niihin, jotka ovat saaneet oleskeluluvan humanitaaristen syiden nojalla.

Perussuomalaisten mielestä vaatimus itsenäisestä toimeentulosta ja kyvystä huolehtia taloudellisesti myös Suomeen kutsuttavasta perheenjäsenestä tulee ulottaa kaikkiin maahanmuuttajiin, pois lukien ne, jotka ovat kansainvälisten sopimusten tarkoittamia pakolaisia. Tanskan mallin mukaisesti voidaan edellyttää esimerkiksi,

että perheen yhdistämistä hakeva henkilö ei saa olla nauttinut toimeentulotukea viimeisten kahden vuoden aikana.

Oikeus perheenyhdistämisiin on rajoitettava koskemaan vain ydinperhettä, käsittäen vain puoliset ja heidän alaikäiset biologiset lapsensa. Vanhemmuus on varmistettava dna-testein ja alaikäisyys biologisin testein.

Mitä tulee ns. mummo-kysymykseen, on mielestämme täysin vastuutonta pyrkiä haalimaan maahamme ikäihmisiä, kun samaan aikaan jonot vanhustenhuoltoon ovat kasvussa ja väestön ikärakenteesta ollaan huolestuneita. Voimassa olevaa lakia ei pidä siltä osin lähteä muuttamaan.

9.6 Oleskeluluvan edellytysten päättyminen

Vakavaan rikokseen tai toistuviin rikoksiin syyllistyneet maahanmuuttajat on karkotettava maasta. Osoittamalla piittaamattomuutta Suomen lakeja ja suomalaisia kohtaan maahanmuuttajan on katsottava luopuneen vapaaehtoisesti niistä oikeuksista ja eduista, jotka Suomi on hänelle tarjonnut.

Nähdäksemme oleskelulupa on peruutettava myös, jos käy myöhemmin ilmi, että se on myönnetty valheellisten henkilöön, lähtömaahan tai olosuhteisiin liittyvien tietojen nojalla. Toisin kuin nykyään, viranomaisille valehtelun tulee johtaa seurauksiin.

Edelleen katsomme, että oleskelulupa on peruutettava, mikäli sen saaneen henkilön on todettu järjestävän laitonta maahanmuuttoa Suomeen tai EU:n alueelle tai jos hän on lähettänyt Suomesta varoja jollekin kotimaassaan käytävän aseellisen konfliktin osapuolelle tai terroristijärjestölle.

9.7 Kansalaisuus on palkinto

Mielestämme kansalaisuuden tulee olla palkinto ja tunnustus jo tapahtuneesta integroitumisesta. Pelkkä Suomessa vietetty aika ei voi olla peruste kansalaisuuden myöntämiselle, ei edes humanitaaristen maahanmuuttajien kohdalla. Kielitaitovaatimuksia ei pidä höllentää.

Kansalaisuus voitaisiin myöntää esim. viiden vuoden maassaolon jälkeen muiden ehtojen (suomen kielen taito, ei huomattavaa riippuvuutta tulonsiirroista, ei merkittävää rikoshistoriaa) täytyessä.

9.8 Kansainvaellukset eivät ratkaise ongelmia, vaan synnyttävät niitä

Perussuomalaiset eivät näe kestäväenä kehitystä, jossa painotetaan kansalaisten vapaata liikkuvuutta yli maiden rajojen siten, että kansalaisia käytännössä yhä enemmän pakotetaan vaeltamaan alueelta toiselle elantonsa perässä.

Tämä kehitys johtaa myös siihen, ettei todellisia ongelmia saada ratkaistua siellä, missä ne ovat syntyneet, vaan ongelmat jäävät ratkaisematta. Ne kuitenkin seuraavat myöhemmin perässä uusille alueille synnyttäen ihmisten liikkuvuudesta pysyvän ilmiön. Liikkuvuus pysyvänä ilmiönä tuhoaa luontoa ja kulttuurista pääomaa, eikä sitä sen takia voi pitää realistisena politiikan lähtökohtana.

Perussuomalaiset eivät halua rajoittaa ihmisten vapaata liikkuvuutta, mutta haluamme edistää esimerkiksi sitä, että koko Suomi pidetään asuttuna.

10 Verot maksukyvyn mukaan – Perussuomalaisten veropolitiikka

10.1 Verot maksukyvyn mukaan

Perussuomalainen veropolitiikka perustuu sosiaaliselle oikeudenmukaisuudelle. Jokaisen työhön kykenevän Suomen kansalaisen on maksukykyensä perusteella maksettava veroja, jotta valtio pystyy kaventamaan tulo- ja hyvinvointieroja ja näin pitämään yllä pohjoismaista hyvinvointiyhteiskuntamallia laadukkaine palveluineen. Verovaroin pidetään yllä myös infrastruktuuria ja yleistä järjestystä.

Tulojen kasvaessa suomalaisen verotus kiristyy, minkä Perussuomalaiset kokevat oikeudenmukaisen verotuksen lähtökohdaksi. Emme kannata kehitystä kohti tasaveroa, jossa rikkaat rikastuvat, mutta köyhät köyhtyvät. Jo nyt on havaittavissa, että valtion verokertymästä yhä suurempi osa tulee tasaveroista kuten arvonlisä-, yhteisö- tai pääomaveroista. Valtapuolueiden tekemät kevennykset valtion keräämiin tuloveroihin ovat johtaneet kunnallisverojen korottamiseen, ja näin veropolitiikalla on hyödytetty selvästi eniten suurituloisia. Monet verovähennyksetkin hyödyttävät lähinnä vain suurituloisia ja niiden elinkeinopoliittinen merkitys on kyseenalainen.

Oikeudenmukaisen verotuksen perustana on yhteiskuntaa koossa pitävä sosiaalipolitiikka, jolloin verojenmaksu koetaan mielekkääksi. Nykyinen yhteiskuntaa pirstova ja yksilöllisyyttä liiaksi korostava politiikka on ollut omiaan heikentämään suomalaisten keskinäistä solidaarisuutta. Samaan aikaan, kun yritystoiminta ja pääomat keskittyvät, kansalaisten yhteisöllisyys heikkenee ja näin paitsi markkinoilla myös politiikassa toimitaan yhä enemmän pääomapiirien ehdoilla.

Perussuomalaisten mielestä työnteon ja työllistämisen merkityksen erotuksena pääomien yhteiskunnalliselle merkitykselle tulee näkyä veropolitiikassa, jolloin aktiivinen elinkeinopolitiikkakin on mahdollista ja yleisesti hyväksyttävää. Perussuomalaisten mielestä yhteiskunta on olemassa jokaisen ihmisen ihmisarvoisen elämän mahdollistamiseksi. Veropolitiikassa on viisautta toimia tarpeen mukaan, mutta tehdä ratkaisuja aina tästä edellä mainitusta yhteiskunnallisesta arvolähtökohdasta käsin. Veropolitiikan, kuten kaiken muunkin politiikan, keskiössä tulee olla ihminen. Se, miten tyytyväisiä kansalaiset ovat, on harjoitetun politiikan mittari.

Perussuomalaiset vastustavat ns. vihreää verouudistusta, sillä uudistus on vain peitesana verorasituksen siirtämiselle kulutus- ja ympäristöverojen muodossa pieni- ja keskituloisille kansalaisille vaarantaen samalla teollisuustyöpaikat. Perussuomalaisten mielestä finanssikriisin maksajiksi pitää saattaa suurpääomapiirit ja kansainväliset finanssimarkkinat tavallisten suomalaisten sijasta.

10.2 Pääomatulojen verotusta kiristettävä ja kerskakulutusta hillittävä

1990-luvun alussa toteutettu verouudistus on johtanut nykyiseen tilanteeseen, jossa henkilökohtaisesta

pääomatulosta maksetaan kiinteää 28 prosentin veroa, kun taas ansiotulojen verotus on progressiivista eli tulojen mukaan kiristyvää. Perussuomalaisten mielestä henkilökohtaisten pääomatulojen verotuksen tulisi olla myös tulojen mukaan kiristyvää, mikä vähentäisi pääoma- ja ansiotulojen verotuksen välistä epäsuhtaa. Porrastusta eli progressiota ei voida kuitenkaan määritellä samalla tavalla kuin ansiotuloissa, koska verrattain jyrkät ja äkkinäiset liikkeet pääomaverotuksessa olisivat omiaan aiheuttamaan pääomapaon Suomesta ulkomaille. Pääomaveron alin veroprosentti tulee nostaa 30:een. Valuutanvaihto- ja pörssiveron sekä pankki- ja luottolaitosveron kaltaisia uusia valtion tulonhankintamuotoja tulee mielestämme selvittää.

Olemme laman maksutalkoissa valmiita korottamaan ylimpien ansiotuloveroluokkien veroprosenttia nykyisestä. Hyvätuloisten verottaminen on paras tapa rajoittaa kerskakulutusta, toisin kuin arvonlisäveron nostaminen, joka pienentäisi eniten pienituloisten kansalaisten kulutusmahdollisuuksia. Keski- ja pienituloisten ansiotuloverotusta Perussuomalaiset eivät halua kiristää, jottei ostovoima heikkene ja taloudellinen toimeliaisuus vähene.

10.3 Taloudellisesti menestyvät yhdistykset pääomaverotuksen piiriin

Pääomatuloja koskevan verojärjestelmän uudistamisen yhteydessä Perussuomalaiset haluavat laajentaa veropohjaa, ottamalla säätiöiden ja yhdistysten saamat pääomatulot, kuten osingot, vuokratulot ja myyntivoitot verotuksen piiriin. Osa suursäätiöistä on merkitty säätiörekisteriin, jonne ne joutuvat toimittamaan taseensa. Todella suuret ”säätiöt” ovat kuitenkin yhdistyksiä, joiden ei tarvitse toimittaa tulotietojaan mihinkään.

Näin ollen ei ole tietoa siitä, paljonko Suomen pääomatuloista on kokonaan verotuksen ulkopuolella. Pääomaverotus vuotaa kuin seula niille, jotka isoilla omaisuuksillaan osaavat perustaa säätiön tai yhdistyksen ”sukupääomaa” suojelemaan. Perussuomalaisten mielestä pääomatuloja koskeva todellinen verouudistus olisikin saattaa kaikki säätiöiden ja yritysten nauttimat pääomatulot pääomaverotuksen piiriin. Koska Suomessa on lukuisia pieniä yhdistyksiä ja säätiöitä, joiden toiminta riippuu verottomista pääomatuloista, yhdistysten ja säätiöiden pääomatulot voisi säätää verovapaiksi esim. 100 000 euroon asti. Verokanta voisi myös olla yleistä pääomaverokantaa alempi esimerkiksi 10 % ainakin aluksi. Tärkeää olisi saada tietoon se, paljonko pääomatuloja jää verotuksen ulkopuolelle, kun veroilmoitukset täytyisi tehdä.

On kohtuutonta, että pienetkin yritykset, jotka toimivat markkinariskin alaisena, joutuvat maksamaan pääomaveroa, jos todella vuraat yhdistykset ja säätiöt saavat melko vakaat pääomatulonsa verotta. Monet suursäätiöt tai yhdistykset ovat eräiden suomalaisten suuryritysten suuromistajia ja niillä on edustajansa näiden yhtiöiden hallituksissa päättämässä investoiko yhtiö Suomeen, ulkomaille vai jakaako hyvät osingot omistajilleen.

10.4 Ei verokilpailulle

Perussuomalaiset kokevat Itä-Euroopan ja Irlannin esimerkkien varoittamina verokilpailuun lähtemisen epäterveeksi perustaksi kansantalouden kasvulle. Verotulojen ehtymisen vuoksi syntyvät alijäämäiset valtionbudjetit yhdistettynä ulkomaisten keinotteluyhtiöiden rantautumiseen sekä pimeän rahan valumiseen kansantalouteemme alhaisen yhteisöveroasteen vuoksi ei voi olla Suomen tapa nousta uudelle kasvu-uralle. Perussuomalaiset eivät hyväksy yhteisöveroasteen laskua, vaan haluamme säilyttää sen vähintäänkin

nykyisellä tasollaan 26 prosentissa.

10.5 Arvonlisäverotusta ja energiaveroja ei tule kiristää

Perussuomalaiset eivät hyväksy nykyisen hallituksen poukkoilevaa arvonlisäveropolitiikkaa. Muun muassa ruoan arvonlisäveron alentaminen on menettänyt merkityksensä yleisen arvonlisäveron ja ruoan arvonlisäveron korotuksen vuoksi 1.7.2010 alkaen. Perussuomalaiset eivät ymmärrä juuri lasketun ruoan arvonlisäveron uutta korotusta. Yleisen arvonlisäveroprosentin nosto on monelle suomalaisille vaikea rasite. Muun muassa lääkkeiden, yleisten kulkuvälineiden lippujen sekä yleishyödyllisten tavaroiden hintojen nousu yleisen arvonlisäveroasteen noustessa tekee monien kansalaistemme kukkaroon syvän loven. Perussuomalaiset eivät voi hyväksyä kulutusverojen noston olevan patenttirikaisu lamatalkoissa. Vastuuta lamasta ei saa vyöryttää tavallisten suomalaisten maksettavaksi.

Suomi on väestötiheydeltään Euroopan pienimpiä, mutta maamme pinta-ala on Euroopan suurimpia. Suomi on pitkien etäisyyksien maana riippuvainen autoliikenteestä ja siksi Perussuomalaiset kokevat uskomattomaksi hallituksen aiheet autoilun jatkuvasta kuppauksesta kasvavien polttoaineverojen myötä. Sanomme myös ei pääkaupunkiseudun ruuhkamaksuille.

10.6 Kiinteistö- ja perintöverotuksessa säilytettävä kohtuus ja varallisuusvero takaisin

Nykyisen tonttipulamme syynä ovat osittain maamme tonttien panttaamiseen kannustava kiinteistöjen verotus. Kalliilla paikalla sijaitsevien sekä arvonnousun odotuksen vuoksi rakentamattomina pidettyjen tonttien tai liiketilojen verotusta on kiristettävä. Suomalaisten ei tarvitse kärsiä tonttipulasta toisten spekuloinnin vuoksi. Tavallisten kansalaisten kiinteistöjen tai maa- ja metsätilojen verotusta Perussuomalaiset eivät halua korotettavaksi, koska asuminen on perustarve ja esimerkiksi metsämaan pienomistuksen tulee olla mahdollista myös pienituloisille. Kotimaista ruoan- ja energiantuotantoa pidämme itseisarvona.

Elinkeinoelämän ankaran lobbaamisen myötä hallituksen linjaamat perintöverojen keventämisaikheet on onneksi jätetty toistaiseksi toteuttamatta. Perussuomalaiset kokevat perinnönsaannin etuoikeudeksi, josta on suoritettava valtiolle tietyn prosentin mukainen vero. Varsinkin muiden kuin maatalousyriyten sukupolvenvaihdoksissa ei ole mitään syytä poistaa verotusta, koska verotus ei näissä tapauksissa asetu kynnyksymykseksi jatkaa elinkelpoisen yrityksen hoitoa. Pienempien perintöjen verottoman osuuden ylärajan nostoa sekä puolisoiden oikeutta jäädä asumaan kuolleen kumppaninsa asuntoon Perussuomalaiset pitävät kohtuullisena. Perussuomalaiset eivät voi kuitenkaan hyväksyä suurmetsä- tai pankkiomaisuuksien verovapautta perintöverotuksessa. Tämän suuruusluokan perintöjen verotus on säilytettävä ennallaan. Valtapuolueiden viime vaalikaudella poistama varallisuusvero tulee palauttaa.

10.7 Yhtenäinen kansa takaa veronmaksuhalukkuuden

Yhteiskuntapolitiikalla kokonaisuudessaan on suuri merkitys veronmaksuhalukkuudelle, koska kansalaiset peräivät veroeurojen käyttämiseltä tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Tämä tulee ottaa huomioon tehtäessä

erilaisia poliittisia valintoja, sillä muuten seurauksena on veronalennusvaatimusten kasvaminen.

Veronalennusten seurauksena julkisen sektorin tulot pienenevät ja kansalaisten käteen jäävät tulot periaatteessa kasvavat, minkä seurauksena taas elinkeinoelämä saattaa vaatia palkkojen alentamista. Perussuomalaisten mielestä Euroopan talousongelmia ei pidä lähteä hoitamaan julkista sektoria romuttamalla eikä palkkoja alentamalla.

11 Ensin suomalainen työ ja yrittäminen – Perussuomalaisten elinkeinopolitiikka

Suomen taloudellista ja teollista pohjaa on vahvistettava. Vallassaolijat uskottelevat kansalle, että talouden kasvumerkit ovat näkyvissä. Tämä on kvartaalitalouden sokea piste. Samaan aikaan kelvottomilla, kotikutoisilla päätöksillä estetään taloudellisen toimivuutemme ja työllisyytemme käynnistymistä. Teollisuutta hyvinvoinnin takaajana rasitetaan nyt huomattavasti enemmän omilla kansallisilla ilmastopoliittisilla päätöksillä kuin kilpailijamaissamme. Olemme vielä kaukana lamaa edeltäneestä "hyvästä" ajasta. Perussuomalaisten mielestä Suomella ei ole varaa jatkaa nykyisellä ilmastopoliittisella linjalla, jolle oikea vaihtoehto on ominaispäästöjärjestelmään siirtyminen.

11.1 Nykyinen ilmastopolitiikka uusiin puihin

Nykyisen hallituksen monet yksioikoiset vero- ja maksupäätökset vihreä energiavero, syöttötariffit, kehittyville ja kehitysmailla ilmastomaksut jne. ovat lisänneet kourantuntuvasti kotitalouksien kustannuksia. Tämä heikentää elinkeinoelämämme toimintaympäristöä ja horjuttaa valtion taloutta. Kun tällaisia jyrkkiä linjauksia tehdään, niiden laskelmien on perustuttava kestäviin ja riidattomiin lähtökohtiin.

Päästökaupan väärinkäytöksiä paljastuu tihenevään tahtiin. Satoja miljoonia euroja on ohjattu yksityisille tileille. Päästökaupasta, muun ilmastopolitiikan miljardiluokan rahavirtojen lisäksi, on tulossa yksi talousrikollisten kannattavimmista bisneksistä.

Toinen kummajainen YK:n ilmastopolitiikassa on ns. teollisuusmaiden omantunnonrahaston kerääminen. Sitä perustellaan seuraavasti: teollisuusmailla on velvollisuus ja vastuu rahoittaa kehittyvien ja kehitysmaiden ilmastotalkoot! Nykyinen hallitus on luvannut osallistua valtion budjetin kautta 200–400 miljoonalla eurolla tähän rahastoon. Tämäkö on kiitos siitä, että isovanhempamme ja vanhempamme ovat kovalla työllä ja pitkää päivää tehden luoneet Suomen teollisuuden hyvinvointimme turvaamiseksi. Perussuomalaisten mielestä tällainen rahastoajattelu ja omantunnon puhtaaksi osto on järjetöntä. Kehittyvissä maissa Kiinassa ja Intiassa, sekä kehitysmaista lähinnä Afrikassa, ylikansalliset suurkonsernit omistavat tuotantolaitokset paikallisten valtioiden kanssa. Ne kilpailevat maailmanmarkkinoilla meidän teollisuutemme kanssa samoilla tuotteilla. Kuitenkin ne toimivat aivan eri säännöillä. Ne pääsääntöisesti polkevat työntekijöiden oikeuksia eivätkä välitä ympäristöstä. Ja nämä yritykset jakavat miljardien eurojen voitot omistajilleen. Perussuomalaisten mielestä näiden ylikansallisten yritysten tulee itse lohkaista suurista voitoistaan rahoitussivut ilmastoinvestointeihin kuten suomalaiset yritykset ovat jo tehneet. Voimassa oleva kansallinen ja kansainvälinen perussääntö on selkeä eli sottaaja siivoaa aina itse jälkensä.

11.2 Teollisuus elintärkeää alihankintayrityksille ja hyvinvointivaltiolle

Teollisuutemme toimintaedellytyksiä on vahvistettava. Mikäli näin ei tehdä, nykyisenkaltaisen hyvinvointiyhteiskuntamme rahoituspohja murenee, eikä sitä pystytä paikkaamaan ns. vihreällä kasvulla.

Vaalien jälkeen uuden hallituksen on muutettava ilmastopolitiikan suunta turvaamaan perusteollisuutemme säilyminen ja kasvun edellytykset maassamme. Ilman suunnanmuutosta voimme sanoa lähivuosina hyvästit talouskasvulle. Suomalaiset suuret metsä- ja metallikonsernit pärjäävät hyvin, mutta pitävätkö ne tuotantolaitoksensa Suomessa, se ratkaistaan tulevilla hallitusohjelmalla. Suurten metsä- ja metallikonsernien todellinen työllisyysvaikutus tulee niiden toimintaan olennaisesti liittyvästä ali- ja laitehankintaketjuista. Tulevan vaalikauden aikana käydään kovaa kilpailua siitä, missä maissa metsä- ja metalliteollisuuden tuotantolaitokset säilyvät ja missä ne laajentavat toimintaansa. Kansallisilla päätöksillä ratkaistaan, pärjääkö Suomi tässä kilpailussa.

11.3 Ominaispäästöjärjestelmä käyttöön

Päästökauppajärjestelmällä ja hallinnollisilla määrällisillä päästötavoitteiden pienentämisillä ei saavuteta maailmanlaajuisesti päästöjen minimointitavoitteita. Nykyisellä ilmastopolitiikalla vain hidastetaan EU:n ja Suomen talouskasvua ja aiheutetaan työttömyyttä hyvinvointiyhteiskuntamme perusrahoittajalle, teollisuudelle, koska lisärasitteet teollisuuden kustannusrakenteeseen vievät lopunkin kilpailukykyämme.

Ominaispäästöjärjestelmä olisi oikeudenmukainen ja se ottaa huomioon jo tehdyt investoinnit, joilla vähennetään päästöjä. Esimerkiksi suomalaisen terästuotannon ominaispäästöt ovat tonnia kohti puolta alhaisemmat kuin Euroopassa keskimäärin, puhumattakaan Aasian ja Venäjän vastaavista laitoksista. Tämä on saavutettu systemaattisella investointipolitiikalla: satojen miljoonien eurojen investoinneilla on tehostettu tuottavuutta ja saatu päästöt minimoitua.

11.4 Ei tuotannon leikkaamiselle – kyllä kilpailukyvyllle

Kategorisilla määrällisillä päästötavoitteiden toteuttamisilla jouduttaisiin leikkaamaan tuotantoa, joka tästä syystä siirtyisi sellaisiin maihin, jotka eivät ole sitoutuneet vastaaviin tavoitteisiin ja päätöksiin kuin Suomi ja EU. Ominaispäästöjärjestelmässä sen sijaan sovitaan maailmanlaajuisesti sektorikohtaisten päästöjen raja-arvot. Ne tuotantolaitokset, jotka eivät pääse näihin sektorikohtaisiin päästötasoihin, maksavat kansallisesti tai kansainvälisesti ilmastoveroa. Ilmastovero on korvamerkitty, ja niillä rahoitetaan ko. tuotantolaitosten ilmastoinvestointeja. Teknologiaa viedään tämän rahaston rahoituksella sinne, missä sitä tarvitaan.

Suomessa on jo kehitetty valmis hiilidioksidipäästöjen talteenoton teknologia, jolla voitaisiin vähentää päästöjä jopa 30 %. Ja tämä kaikki, sulkematta ainoatakaan energia- ja lämpölaitosta kävivät ne hiilellä, kannoilla tai turpeella. Samalla voitaisiin luoda ainakin yksi uusi pikku-Nokia hyvinvointiyhteiskuntaamme rahoittamaan. Ilmastosanktiotuloilla voidaan ostaa juuri tällaista suomalaista teknologiaa Suomesta, jolla voidaan toteuttaa eri puolilla maailmaa olevien saastuttavien laitosten ilmastoinvestoinnit. Maksajana on oltava saastuttaja eikä kukaan muu. Kukaan ei saa lähteä kopiomaan tätä teknologiaa ja myydä siten sitten

omina tuotteinaan.

11.5 Valtio aktiivisena omistajana ja työllistäjänä

Omistajuudella on väliä. Sinivalkoisella pääomalla vahvistetaan työllisyyttä ja varmistetaan turvallinen sekä kohtuuhintainen pääomahuolto listautumattomissa kasvupohjaisissa ja -haluisissa yrityksissä. Sinivalkoisen pääomanhuollon ytimen muodostavat valtion riskisijoitusyhtiöt ja työeläkeyhtiöt. Finveran ja Teollisuussijoituksen riskiottokykyä on laskettava ohjeistuksella ja pääomittamisella sekä niiden työnjaon selkeyttämisellä. Telakkateollisuudelle on taattava kilpailijamaiden kanssa yhdenvertaiset takuu- ja tukijärjestelmät.

Perussuomalaiset kannustavat työeläkeyhtiöitä sijoittamaan voimakkaasti kotimaiseen infrastruktuuriin, kaivoshankkeisiin ja kasvuyrityksiin. Työeläkevarat pitää sijoittaa taloudellisesti ja turvautusti, ja rahamme sekä eläkkeemme ovat paremmassa tallessa kotimaisissa investoinneissa kuin Kreikan lainoissa.

Valtionhallinnossa käynnissä oleva tuottavuusohjelma on Perussuomalaisen mielestä pantava jäihin, koska se on osoittautunut pelkäksi irtisanomisohjelmaksi vailla näyttöä todellisista säästöistä.

11.6 Harmaa talous kitkettävä

Rikollinen harmaa talous aiheuttaa Suomelle vuodessa valtavat, jopa 4–5 miljardin euron verotulojen menetykset. Erityisesti EU:n vapaa työvoiman liikkuvuus on syössyt ravintola- ja rakennusalamme harmaan talouden kierteeseen ulkomaisen halpatyövoiman vuoksi. Rakennusalalle olisi synnyttävissä 20 000 uutta työpaikkaa, kun harmaa talous saadaan kitkettyä sieltä pois.

Nykyinen hallituksemme on tarkoituksella vähentynyt poliisien resursseja seurata ulkomaista talousrikollisuutta eikä veroviranomaisille ole lukuisista pyynnöistä huolimatta taattu oikeutta tänne lähetettyjen työntekijöiden verotustietoihin. Hallitus on tietoisesti kääntänyt katseensa pois tästä kasvavasta ongelmasta ja levittelee nyt käsiään harmaan talouden edessä. Kosmeettiset säädökset kuten käänteisen arvonlisäveron käyttöönotto rakennusalalla eivät yksin auta harmaan talouden kitkemisessä. Tarpeeksi kovat sanktiot työntekijöittensä työehtoja laiminlyöville työntäjille, ay-liikkeen kanneoikeus sekä veronumeron luominen ulkomaisille työntekijöille ovat ensimmäisiä askeleita erityisesti ravintola- ja rakennusalamme saamisessa tasapainoon. Tilaajavastuulain nykyinen sakko, 15 000 euroa, on muutettava esimerkiksi niin, että lain rikkoja maksaa kokonaisurakasta laskettuna 15 % eli esimerkiksi 10 miljoonan euron rakennusurakasta sakon suuruus olisi 1,5 miljoonaa euroa.

Nykyisen rikosseuraamuslain käytännön tulkintaa on tehostettava niin, että työmaatarkastuksissa kiinni saaduilta harmaan talouden toimijoilta, niin yrityksiltä kuin työntekijöiltä, takavarikoidaan välittömästi Suomessa oleva omaisuus vakuudeksi korvausten perinnän turvaamiseksi.

Niin ikään tilaajavastuulakia on ensi tilassa tiukennettava ja lain noudattamista valvovien viranomaisten resursseja lisättävä. Myös julkinen rekisteri alihankintaketjuttamisella veroja laiminlyövästä yrityksistä on oiva keino painostaa yrityksiä olemaan vastuullisia. Perussuomalaiset eivät voi sallia taloudellisella dynamiikalla perusteltua verorikollisuuden suojelua.

11.7 Pienyrittäjyyden työllistävä vaikutus huomioitava verotuksessa

Ilman teollisuustuotantoa hyvinvointivaltion olemassaolon edellytykset olisivat huomattavasti heikommat kuin nykyään. Kuitenkin pienyrittäjyyden merkitys suomalaiselle yhteiskunnalle on kasvanut ja sen merkitys lisääntyy pitkällä aikavälillä huomattavasti. Pienyrittäjyyteen kannustaminen ja pienyrittäjien aseman vahvistaminen on tärkeää. Tarvitsemme työllisyysasteen nostamista ikärakenteen muuttuessa kansantalouden näkökulmasta haasteellisemmaksi.

Vallitseva työttömyys tulee yhteiskunnallemme taloudellisesti ja moraalisesti kalliiksi, joten sitä on tehokkaasti pyrittävä alentamaan. Pääpainon tulee olla todellisten työpaikkojen synnyttämisessä avoimille markkinoille. Yritystukien, tukityöllistämistoimien ja verokokeilujen rinnalle on suomalaisten pienyritysten kilpailukykyä ja työllistämismahdollisuuksia painotettava ja parannettava, huomioimalla entistä paremmin yrityksen työvoimavaltaisuus ja liikevaihto sen verotuksessa.

On myös tärkeää huomata, että suomalaisten pienyrittäjien intresseissä ei ole siirtää tuotantoaan ulkomaille. Pienyrittäjyys on työvoimavaltaista elinkeinotoimintaa, ja siksi onkin väärin, että pienyrittäjyyttä haitataan liian tiukalla verotuksella, joka estää työllistämistä. Yrityksen liikevaihdon suuruuteen perustuvaa verohuojennusalarajaa (22 500 euroa) on nostettava samoin kuin pienyrittäjien arvonlisäverotuksen alarajaa, joka nykyään on vain 8 500 euroa. Verohuojennukset pystytään kattamaan työllisyyttä nostamalla ja yritystukia leikkaamalla.

11.8 Järki käteen kilpailutuksessa

Hankinta- ja kilpailuttamissäännöstöä on Perussuomalaisten mielestä täsmennettävä niin, että suomalaiset yritykset pääsevät samalle viivalle julkishallinnon kilpailuttamisessa. Nykyisellä yksioikoisella tulkinnalla ”halvin voittaa”, syrjitään kotimaisia yrityksiä. Kokonaistaloudellisesti edullisin tulkinta on oikeudenmukaisempi ja Perussuomalaisten linja. Silloin huomioidaan yritysten ja niiden työntekijöiden tuomat veroerot ja mahdolliset hankinnat paikallisista liikkeistä. Nykyinen hankinta- ja kilpailuttamissäännöstö ruokii harmaata taloutta.

11.9 Kuljetusyhteydet kuntoon

Pitkien etäisyyksien maana logistiikan toimivuus on yksi keskeisimpiä tekijöitä Suomen elinkeinopolitiikassa. Maamme tieverkosto on riittämättömän rahoituksen seurauksena rapautunut, mikä heikentää suomalaista elinkeinotoimintaa etenkin maakuntien reuna-alueilla. Sen takia Perussuomalaiset esittävät 200 miljoonan euron tasokorotusta perustienpitoon. Valtaosa tavarakuljetuksista tapahtuu maanteitä pitkin.

Laivojen rikkiverojen kiristykset on torjuttava. Mikäli tämä ei onnistu, on vaadittava pitkiä siirtymäaikoja, koska Suomi on käytännössä saareke, joka ei tule toimeen ilman kohtuuhintaista meritietä.

Perusradanpidon ongelmat näkyvät järkyttävänä myöhästelynä niin kauko- kuin lähiliikenteessämme ja siksi esitämmekin 100 miljoonan euron tasokorotusta perusradanpitoon.

Kuljetuskustannuksia ei tule rasittaa kilpailijamaitamme korkeammilla ympäristö- ja muilla veroilla.

12 Monipuolisesti kotimaista energiaa – Perussuomalaisten energiapolitiikka

Perussuomalaisten mielestä Suomi tarvitsee monipuolista energiapolitiikkaa, joka pitkällä tähtäyksellä perustuisi omavaraisuuteen. Ydinvoiman rinnalla kehitetään uusiutuvia energialähteitä hyödyntävää energiatuotantoa etenkin lämmöntuotannossa.

Energiaratkaisuja tehtäessä on aina pyrittävä huomioimaan energian kotimaisuusaste eli esimerkiksi tukipolitiikassa ei saa olla sijaa suomalaisten keskinäiselle kateudelle. On huomioitava Suomen kokonaisuus pitkällä aikajaksolla tarkasteltuna.

Tällä hetkellä valtaosa uusituvasta energiastamme tuotetaan metsäteollisuuden sivutuotteena, ja jatkossakin on huomioitava, ettei teollisuuskäyttöön soveltuvaa puuta aleta polttaa, vaan haetaan sille jalostusarvoa. Tämä edellyttää kuitenkin erilaisten etunäkökohtien nykyistä parempaa yhteensovittamista yhteiskunnassamme.

Biokaasun tuottamisen mahdollisuuksia ei ole toistaiseksi Suomessa juurikaan hyödynnetty, mikä haittaa erityisesti maaseutua, jossa biokaasua voitaisiin tuottaa muun maatalouden ohessa merkittävä määrä jo pelkästään maatalousjätteistä. Maatalousjätteistä voidaan jalostaa tehokkaita lannoitteita, joiden tuottamisen ohessa syntyy biokaasua. Tämän energiapotentiaalin hyödyntäminen toisi työtä ja toimeentuloa.

Käytännössä biokaasun suurin käyttöpotentiaali olisi liikenteessä, jossa Suomen on pyrittävä lähivuosikymmeninä irtautumaan öljyriippuvuudesta. Öljyn maailmanmarkkinahinta tulee nousemaan merkittävästi, ja varautuminen siihen on aloitettava nopeasti. Uudet energiantuotantotavat olisivat myös omiaan luomaan kotimaista teollisuutta alan ympärille.

Suomessa on merkittävät metsävarat, joiden avulla voidaan tuottaa biokaasua ja turpeen käytön mahdollisuudet piilevät turpeen jalostamisessa dieseliksi. Turvetuotannossa on kuitenkin aina tarkkaan huomioitava mahdolliset riskit, jotka siihen paikallisesti liittyvät.

Sähköautoteollisuuteen liittyvässä kehitystyössä Suomen kannattaa myös olla eturintamassa, sillä tulevaisuudessa sähkötekniikan tarve sähköautojen myötä lisääntyy. Tähän panostaminen voisi luoda Suomeen paljon uusia työpaikkoja.

Energiansäästäminen on huomioitava erityisesti korjausrakentamisen yhteydessä eli energiatehokkuuskorjaukset tulee tehdä samalla muun korjausrakentamisen kanssa. Energiatehokkuuden edistämisessä on huomioitava puurakentaminen.

Jätteiden kierrätys mahdollistaa monta asiaa ja varsinkin muovijätteistä olisi jalostettavissa dieseliä jätteiden polttamisen sijaan. Biokaasutuksen avulla jätteistä saadaan sekä energiaa että lannoitteita toisin kuin

polttamalla ne. Siksi polttolaitoksia rakennettaessa on tarkasti laskettava, mikä on kokonaistaloudellisesti kannattavin vaihtoehto jätepolitiikassa.

Suomi tarvitsee monipuolista energiapalettia, joka takaa kohtuuhintaisen energian sekä suomalaiselle teollisuudelle että kotitalouksille. Lisää tietoa Perussuomalaisen energiapolitiittisista kannoista löytyy Perussuomalaisen maaseutuohjelmasta.

13 Oikeuden on toteuduttava – Perussuomalaisen oikeuspolitiikka

Suomalaiset ovat perinteisesti kunnioittaneet lakia, oikeudenmukaisuutta ja hyvää järjestystä. Perussuomalaiset kunnioittavat edelleen näitä kansallisia perusarvoja ja uskaltavat myös lausua sen julki. Tässäkin eroamme vanhoista puolueista, jotka ovat hiljaa suomalaisista perusarvoista.

Tavalliset suomalaiset luottavat yhä vankasti tuomioistuimiin ja poliisiin, kuten mielipidekyselyt ovat toistuvasti osoittaneet. Jotta luottamus voisi säilyä, Perussuomalaiset vaativat lain ja järjestyksen viranomaisille parempia toimintaedellytyksiä. Valtion tuottavuusohjelman harhanimellä on tuomioistuinten ja poliisin resursseja lyhytnäköisesti kavennettu jo aivan liikaa.

Vaadimme resursointiin suunnanmuutosta, jotta poliisi pystyy paremmin näkymään ja toimimaan lähellä kansalaisia ja jotta oikeusjutut tuomioistuimissa etenisivät nopeammin. Rikosjuttujen syyttäjävakanseja on aivan liian vähän. Tuomioistuinten riita- eli siviilijutut ovat lisäksi päässeet muodostumaan liian kalliiksi tavallisten kansalaisten oikeusturvan kannalta. On väärin, että kansalaiset yhä enemmän joutuvat rahasyistä luopumaan oikeuden hakemisesta. Valtion rahoittamaa oikeusapua on siksi tehostettava ja riitojen sovittelumenettelyä käräjäoikeuksissa kehitettävä.

13.1 Rikoslait vastaamaan kansan oikeustajua

Rikoslainsäädäntöä on nopeasti kehitettävä nykyrikollisuuden realiteetteja vastaavaksi. Vanhojen puolueiden rikosoikeusnäkemykset ovat jo kauan sitten jämähtäneet 1960–1980-luvuilla parhaat päivänsä nähneeseen vasemmistolais-liberaaliin menneisyyteen. Rangaistukset ovat siksi tänään monin kohdin kohtuuttoman lieviä, jopa Ruotsiin verrattuna, puhumattakaan monista muista EU-maista. Rangaistuksemme eivät useinkaan vastaa tavallisten ihmisten luontaista oikeustajua.

Etenkin raiskaajien olemattomat rangaistukset loukkaavat voimakkaasti ihmisten oikeustajua, uhreista puhumattakaan. Ensi kertaa kiinni jäänyt raiskaaja selviää usein varoituksella (= ns. ehdollinen tuomio) eli ei istu päivääkään rangaistusvankina. Liian heppoisia rangaistuksia annetaan myös monissa henki- ja pahoinpitelyrikoksissa. Kansainvälisesti verraten on erikoista, että murhaajien ”elinkautiset” usein todellisuudessa rajoittuvat 12–14 vuoteen. Jalkapantarangaistus on epäilyttävän vähäpätöinen eikä riitä motivoimaan rikoksentehtäjiä lainkuuliaiseksi.

13.2. Rikoksen tekemisestä kannattamatonta

Löysä rikosoikeuspolitiikka on myös synnyttänyt pikkurikollisten ”vapaasäädyn”, joka voi rangaistuksitta ryöstellä pieniä kauppoja, kantamalla varastamia tavaroina ulos yksinäisen ja syystäkin peloissaan olevan kassatyöntekijän edestä. Nämä rikolliset, jos sattuvat joskus jäämään kiinni, voivat naureskellen repiä poliisin kirjoittamat sakkolaput, koska lakia on äskettäin huononnettu niin, että maksamattomista poliisisakoista ei enää joudu sakonmuuntovankeuteen. Ulosottomieskin on käytännössä voimaton tämän rikollisaineksen maksamattomien sakkojen edessä. Melkoisia ”vapaaherroja” ovat nekin, jotka ilman reaalisia haittaseuraamuksia saattavat kärehtää ajokorttita ajosta kymmeniä kertoja vuodessa.

Suuren luokan taloudellinen rikollisuus on nykyään tekijöilleen liian usein kannattavaa myös rangaistusten vähäpätöisyyden mielessä. Rajaviiva talousrikollisuuden ja harmaan talouden välillä on veteen piirretty. Nykyhallituksen suhtautuminen harmaaseen talouteen on tekojen tasolla jäänyt ponnettomaksi. Voimakas lisäsatsaus harmaan talouden poliisi- ja muuhun viranomaistutkintaan maksaisi itsensä nopeasti takaisin runsaine korkoineen; onhan kyseessä miljardiluokkaa oleva veronkierto.

Talousrikollisuus on esimerkki sellaisesta uudemmassa rikollisuudesta, jossa tekijät ovat asioista hyvin perillä olevia alan toimijoita, jotka suunnitelmallisesti laskelmoiden ottavat rikosriskin. Tällaisessa suunnitelmallisessa rikollisuudessa ei tuomioistuinten enää tule antaa niin paljon ehdollisia tuomioita vain sen takia, että syytetty ei ole aikaisemmin jäänyt kiinni eli on ns. ensikertalainen. Perussuomalaisten mielestä rangaistuksen ennaltaehkäisevän pelotevaikutuksen on oltava nykyistä selkeästi suurempi.

13.3 Viharikoslainsäädäntö uudistettava

Eräät viimeaikaiset ilmiöt osoittavat, että lainsäädäntöämme on kehitettävä ns. viharikoksissa ja uskonrauharikoksissa, mukaan lukien nettikirjoittelussa esiintyvät pahimmat harhaisuudet. Tällöin on tarkoin pidettävä huolta syyte- ja tuomiokäytännön tasapuolisuudesta niin, että sama vaatimustaso koskee kaikkia ryhmiä, esimerkiksi mitä tulee uskontoihin/uskonnottomuuteen ja etnisiin enemmistö- ja vähemmistöryhmiin. Viharikoslainsäädäntöä kehitettäessä tulee tarkasti katsoa, ettei aleta rajoittaa normaalia poliittista keskustelua.

Viharikoslaki on kirjoitettava niin, ettei laintulkinnan käytännöksi tule joidenkin EU-maiden tapaan epäillyn käänteinen todistustaakka, jonka mukaan epäillyn on itse todistettava, ettei hänen teossaan ollut rasistista motiivia. Vihamotiivin ”automaattisuus” murentaa länsimaista oikeusjärjestystä, jonka mukaan jokainen on syytön, kunnes toisin todistetaan.

13.4 Törkeiden rikoksen valmistelu säädettävä rangaistavaksi

Rikoslainsäädäntöä on viipymättä kehitettävä myös siten, että Suomen laki ei enää sallisi törkeiden rikosten kuten esimerkiksi murhan ja törkeän pankkiryöstön valmistelua. Huono nykylaki estää poliisia puuttumasta monien törkeiden rikosten valmisteluun ennen kuin rikolliset ovat jo aloittaneet suunnitelmansa täytäntöönpanon. Tämäkin aukko laissamme on paikattavissa ilman euronkaan kustannuksia, vain muutaman lisäsanan kirjoittamisella rikoslakiin. Samoin on rikoslakiin saatava rangaistussäännös terroristikoulutukseen osallistumisesta.

13.5 Rikollisten hyysääminen kuriin

Suomen rikos- ja järjestyslakeja pitää voida kehittää havaittujen epäkohtien poistamiseksi myös siinä tapauksessa, että epäkohta johtuisi jonkun etnisen vähemmistön toiminnasta. Etninen hienotunteisuus ei saa tällöin estää lainsäätäjää reagoimasta samalla tavoin kuin lainsäätäjät reagoisi, jos saman epäkohdan aiheuttajat olisivatkin kaikki ns. kantasuomalaisia. Turhaa lainsäätäjän hienotunteisuutta on myös se yleinen roskaamisvapaus, joka nykyään on käytännössä lähes rajaton.

Vankilaolot ovat Suomessa vähäisin poikkeuksin varsin hyvät eikä vangeilla ole työvelvollisuutta. Moderneissa ”vankihotelleissa” on paremmat olot kuin tuhansilla puutteellisessa hoidossa viruvilla vanhuksilla. Tämä ei voi olla oikein. Naapurimaista ja muista lähialueista Suomeen rikoksia tekemään tulleiden vankien sijoittamista lähtömaitensa vankiloihin on edistettävä. Noissa maissa vankeusrangaistuksella on vielä pelottavaa vaikutusta. Törkeän rikoksen tai paljon rikoksia tehneen maahanmuuttajan karkottamisen tulee olla mahdollista nykyistä useammin. Järjestäytyneet ja toistuva kerjäämistoiminta on kitkettävä kaduiltamme lainsäädännöllisin toimenpitein, sillä emme halua maahamme kerjäläisten mukanaan tuomaa rikollisuutta ja muita lieveilmiöitä.

Nuorten rikosentekijöiden (etenkin 15–17-vuotiaiden) joutumista perinteiseen vankilaympäristöön on edelleenkin pidettävä poikkeuksellisenä. Onnistunutta ei kuitenkaan ole sekään, että nuorelle tuomitaan useampia peräkkäisiä varoituksia (= ehdollisia tuomioita) tai käytännössä muuntokelvottomia sakkoja. Perussuomalaisten mielestä onkin kehitettävä yhdyskuntapalvelun ja viikonloppuarestin kaltaisia todellisia muistutuksia, jotka lisäksi olisi toteutettava hyvin pian teon jälkeen.

13.6 Rikoksen uhrin asemaa parannettava

Rikosuhrien asemaa on parannettava. Julkista rahakorvausjärjestelmää on kehitettävä. Myös on edelleen laajennettava virallisen syytteen alaisten rikosten piiriä, jossa syytettyä ei voida välttää uhria painostamalla tai lahjomalla. Lakia ja syyteikäytäntöjä on lisäksi kehitettävä niin, että entistä harvemmin oikeusjutuissa tuomitusti tuleekin itseään tai omaisuuttaan puolustanut hyökkäyksen kohdehenkilö. Nykyään yrityksessään keskeytetty rikollinen pääsee vähällä.

13.7 Ei erillislainsäädännölle ja kulttuurisille erilliskäytännöille

Perussuomalaisten mielestä Suomen lakia ja oikeuselämää pitää jatkossakin kehittää nimenomaan suomalaiselta demokratian ja tasa-arvoperiaatteiden pohjalta. Siksi on heti sanottava jyrkkä ei islamilaiselle sharia-laille. Sille ei pidä Suomessa antaa mitään jalansijaa, ei edes suvun sisäisissä perhe- ja perintöasioissa eikä perheen sisäisenä miehen kurinpitovaltana. Täydet ja tasa-arvoiset oikeudet ja oikeusturva on taattava kaikille Suomessa asuville naisille ja tytöille. Tasa-arvovaltuutetun toimivaltaa on tässä suhteessa laajennettava.

13.8 Suomi tarvitsee riippumattoman perustuslakituomioistuimen

Ylimmälle valtiotasollemme tarvitaan poliitikoista riippumaton perustuslakituomioistuin. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan huono soveltuvuus ”tuomioistuimeksi” ilmeni viimeksi ex-pääministeri Vanhasen äskettäisessä kuulemisessa rikosepäilyn johdosta. Niin ikään EU:n perussopimusten muutosten voimaan saattamisten tapa ja toisaalta yritys EU-jäsenyyden liittämisestä valtiosääntöömme perustuslakivaliokunnan tuella kertoo, että perustuslakivaliokunnan toiminnassa on kyse poliittisesta tulkinnasta oikeudellisen tulkinnan sijaan.

Perussuomalaiset kannattavat parhaillaan käsittelyssä olevaa vaalilain uudistamista, jotta oikeudenmukaisuus toteutuisi paremmin sekä äänestäjien että puolueiden välillä.

13.9 Uusi suunta kriminaalipolitiikkaan

Rikollisten lainturva on Suomessa korkealla tasolla, tavallisten kansalaisten ei. Perussuomalaiset vaativat lainsäätäjältä ja hallitukselta lakeja ja tekoja, joilla tavallisten kansalaisten oikeussuojaa ja turvallisuutta parannetaan ja joilla heidän oikeustajuaan kunnioitetaan.

Perussuomalaisten eduskuntavaaliohjelmatyöryhmä:

Vesa-Matti Saarakkala, puheenjohtaja (Kurikka), Erkki Havansi (Kerava), Lauri Heikkilä (Marttila), Pietari Jääskeläinen (Vantaa), Auli Kangasmäki (Lemi), Ari Kaunisaho (Maaninka), Veli-Pekka Kortelainen (Oulu), Marja-Leena Leppänen (Lappeenranta), Maria Lohela (Turku), Jussi Niinistö (Nurmijärvi), Reijo Ojennus (Parkano), Matti Putkonen (Nurmijärvi), Kauko Tuupainen (Jyväskylä) ja Jorma Uski (Jyväskylä).

14 Perussuomalaisten maaseutuohjelma

omavaraisuus **ruoka** suurpedot maatalous harmaahylje metsä energia paikallisuus riista kala poro **vapaus** asuminen kyläkoulu hajautettu **ilo** tuoreus luomu taloudellisuus tehokkuus **gmo-vapaus** turkistarhaus olki biokaasu jätevesi maito metsästys 141- ja 142 -tuet paikallistiet kiinteistövero kloonivapaus sika työ hirvikanta postipalvelut turve kauppa maantie hankintahakkaaja elämys vastuu **subsidiariteetti**

Perussuomalaisten maaseutuohjelma

Maaseudulla kasvaa kaikki

Perussuomalainen maaseutu on ihmisläheinen, turvallinen, taloudellisesti järkevä ja ekologisesti kestävä. Perussuomalainen politiikka on itsenäistä, oikeudenmukaista, etujärjestöistä riippumatonta ja yhteistyökykyistä.

Perussuomalaisten maaseutuohjelma

Maaseudulla kasvaa kaikki

Perussuomalaisten maaseutuohjelma käsittää maatalouden, metsätalouden sekä maaseudun asumisen ja yrittämisen. Perussuomalaiset näkevät maaseudun menestystekijänä. EU ja valtio ohjaavat, mutta liiallinen valvonta ja holhoaminen johtavat lamaannukseen ja byrokratiaan. Maaseudunkin asioissa on uskottava yksityiseen yrittäjyyteen ja paikallisiin toimijoihin. Sujuva hallinnointi ja byrokratian vähentäminen edellyttävät Maa- ja metsätalousministeriön ja Ympäristöministeriön yhdistämistä Luonnonvaraministeriöksi.

Maa- ja metsätalous, kalastus ja poronhoito tyydyttävät elämän perustarpeita. Maan ja metsän antimia tuottavat, jalostavat ja kuljettavat yritykset luovat hyvinvointia koko Suomelle ja ovat maaseutuasuituksen perusta.

Maalla on hyvä asua ja kasvaa

Asuminen ja yrittäminen maaseudulla edellyttävät kehittyvää ja ennakoitavaa toimintaympäristöä. Maaseudun liikenneyhteyksiä ei ole kehitetty, palveluja on keskitetty eli lakkautettu ja elävien kylien on annettu näivettyä. Maaseudun asukkaita on syyllistetty Itämeren saastuttamisesta, pohjavesien pilaamisesta ja ilmastonmuutoksesta. Syyllistämisen ja keskittämisen kierre on katkaistava ja luotava uutta uskoa maaseudun mahdollisuuksiin. Maaseutu on hyvä ja turvallinen kasvuympäristö lapsille ja nuorille.

Maaseudun palvelut – keskittämisestä hajauttamiseen

Perussuomalaisten mielestä maaseudun palvelujen keskittämisestä on siirryttävä niiden hajauttamiseen. Aluehallinnon ja palveluiden säilyttäminen on tehokkainta aluepolitiikkaa. Elinvoimaisia kyliä on kuollut koulujen, postien ja kaupallisten palveluiden keskittämisen seurauksena, vaikka keskittämisen hyödyt ovat usein näennäisiä. Julkisten

Tiet kuntoon – suorat
tiet vievät
menestykseen

x

Subsidiariteetti on susi
– susi on
subsidiariteetti-
kysymys

x

Toimiva koulu on
elävän kylän merkki

x

Hevosharrastus antaa
juuria ja siipiä: iloa,
elämyksiä ja 15 000
työpaikkaa

x

Keskittäminen lisää
kasvihuonekaasuja –
ilman autoa ei saa
palveluita

x

Jätevesisäännöksiin
järkeä

palvelujen lakkauttamista tarkastellaan yksipuolisesti palvelun järjestäjän näkökulmasta eikä palvelun käyttäjien ja koko yhteisön tarpeita arvostaen. Julkisia palveluja on kehitettävä yli sektorirajojen ja yhdessä yritysten kanssa. Postinjakelun, koulukuljetusten, palvelutaksien ja kodinhoitopalveluiden yhteensovittamisen esteitä tulee poistaa. Poliisin ja muiden viranomaisten palveluita on oltava tarjolla syrjäseuduillakin. Viranomaistyön etätyömahdollisuuksia tulee edistää. Keskittämisen huumassa kylien lähipalvelut on säilytettävä. Kyläkouluja on ruokaloineen hyödynnettävä muidenkin kuin koululaisten käyttöön. Tietoliikenne-, puhelin- ja postipalveluja pitää olla tasapuolisesti saatavilla kaikkialla. Palvelut on oltava kaikkien saatavilla myös ilman internetiä.

Paremmat tiet johtavat korkeampaan elintasoon, auton käytön kustannuksia on alennettava

Liikenteen sujuvuus on toimivan ja tehokkaan maaseudun perusedellytys. Rauta- ja maanteiden, satamien, lentokenttien ja tietoliikenneyhteyksien turvaaminen ovat keskeisiä valtiovallan tehtäviä. Valtio on laiminlyönyt alemmanasteisen tieverkon ylläpitoa ja kehittämistä koko 2000-luvun. Perussuomalaisten mielestä paikallis- ja yksityistieverkon ylläpito ja parantaminen on panostus kansallisomaisuuden hoitamiseen, turvallisuuteen ja elinvoimaiseen yhteiskuntaan samalla tavalla kuin perustienpito. Palveluiden ja työpaikkojen siirrettyä keskuksiin ja julkisen liikenteen lakattua oma auto on maaseudun asukkaille korvaamaton. Vanhojen autojen päästöverot, polttoaineverot ja työmatkavähennysten rajoittaminen koskettavat rajuimmin maaseudun asukkaita. Kustannusten nousu voi tehdä jopa työssäkäynnin kannattamattomaksi ja harrastukset mahdottomiksi. Perussuomalaiset eivät hyväksy ympäristösyillä harjoitettavaa keskittämispolitiikkaa.

Pitkäjärteiseen rataverkon ylläpitoon ja rakentamiseen on suunnattava varoja. Uusi Jäämeren rata tarvitaan pohjoisen työllisyyden takaamiseksi ja kaivosteollisuuden tulevaisuuden turvaamiseksi.

Perheviljelmäpohjainen omavaraisuus on Suomen turvatakuu

Kannattavan pien- ja perheviljelmän edellytykset on säilytettävä koko Suomessa. Taloudellisesti kannattava ja eteenpäin pyrkivä tila voi vastata yhteiskunnan haasteisiin työllistämällä, investoimalla ja huolehtimalla hyvin niin eläimistä, ympäristöstä kuin yrittäjäperheestäkin. Perussuomalaisten mielestä maatalousväestön tulotason on vastattava yleistä tulokehitystä. Perheviljelmä perustuu tilalla asuvan perheen

Oma auto on usein välttämättömyys – liikkuminen halvemmaksi

x

Kelkkareitit vain maanomistajan luvalla

x

Matti maalaisen kukkarossa – ei uusia veroja ja velvoitteita

x

Omavaraisuus on turvatakuu

x

Kiinteistövero ei pellolle/metsälle

x

Jätevesiravinteet peltoon – ei monopoli-puhdistamoille ja niistä Itämereen

x

Kiinteistöjen ulkomaalaisomistusta on rajoitettava

työpanokseen. Perheviljelmää voi olla monen kokoisia, ja niillä voi olla palkattuakin työvoimaa. Peltopinta-alaan sidottuja tukia on voitava siirtää maatilalla sisällä.

Suomalaisen maataloustuotannon säilyminen takaa myös muiden elintarvikesektorin työpaikkojen säilymistä. Suomalainen maatalous työllistää seurannaisvaikutuksineen yli 300 000 ihmistä. Rakennemuutos ja tehostaminen ovat vähentäneet elintarvikesektorin työpaikkoja, mutta sektorin merkitys ei ole vähentynyt, koska haluamme yhä syödä kotimaista ruokaa.

Pysyvien vaikutusten saamiseksi poliittisen ohjauksen tulisi vaikuttaa suoraan kysyntään, mistä on esimerkkinä luomutuotannon markkinointikampanjat tai lähiruuan hyödyntäminen julkisissa hankinnoissa. Poliittinen ohjaus ei voi olla pysyvässä ristiriidassa kysyntävetoisuuden kanssa.

Hajautetulla tuotannolla työtä ja kriisivalmiutta

Maaelintarvikemarkkinat ovat siirtymässä pysyvästi ylijäämien kaupustelusta niukkuuden aikaan. Suomalaisen tuotannon turvaaminen on ollut suurta viisautta. Ruokaomavaraisuuden turvaamisen lisäksi on panostettava valkuaisrehu- ja energiaomavaraisuuden lisäämiseen sekä luomutuotteiden kysyntään vastaamiseen. Kriisivalmius edellyttää panostuksia varmuusvarastointiin.

Tehokkuutta tarvitaan, mutta teollinen maatalous ei sovi Suomeen. Nykyisen kehityksen suunta, jossa kotieläinyksiköt kasvavat velkavetoisiksi teollisuuslaitoksiksi, on huolestuttava. Samalla uudet perhetila -kokoluokan kotieläinyksiköt ovat harvinaisuus. Pienet yksiköt turvaavat elintarvikehuoltoa, maaseudun asutusta ja eläinten terveyttä. GMO-vapaus on puhtaan suomalaisen maatalouden vientivaltti, minkä takia Perussuomalaiset eivät hyväksy GMO-lajikkeiden viljelemistä. Emme hyväksy myöskään GMO-tuotteiden tuontia, jalostusta tai käyttöä Suomessa. Luomutuotannon ja -jalostuksen laajentumiselle on turvattava riittävät puitteet.

Elintarviketeollisuuden keskittymisen ja suurien yksiköiden rinnalle tarvitaan pienimuotoista elintarvikejalostusta. Pienten yksiköiden ympäristö- ja elintarvikemääräyksiä tulee siksi lieventää. Pienillä yksiköillä on merkitystä paitsi suomalaisen ruokakulttuurin ja paikallisuuden myös kriisiaikaisen huoltovarmuuden kannalta.

Lähiruuan
markkinoillepääsyä
helpotettava

x

GMO-vapaa Suomi

Kloonivapaa Suomi

Tulevaisuuden
vientivaltti

x

Peltoheidot ja
luonnohoitopellot
energia- ja
valkuaisvaltuutukseen

x

Yrittäjien oikeus- ja
sosiaaliturvaa
parannettava

x

Maatalous on
tulevaisuuden ala

x

Lisää luomua!! –
kuluttaja päättää,
paljonko lisää

x

Pienet jalostajat:
ruokakulttuuria ja
kriisinhallintaa

Ennustettavuutta ja oikeudenmukaisuutta on lisättävä
Maataloustuotanto vaatii pitkäaikaista sitoutumista yrittäjältä. Investoinnit tehdään kymmeniksi vuosiksi. Poliittisten päätösten on oltava ennakoitavia ja mahdollistettava yritystalouden suunnitelmallisen kehittämisen ja sukupolvenvaihdokset.

Suomalaiset tuottajahinnat ovat usein Euroopan halvimpia, mutta kustannukset ovat kalleimpien joukossa. Maatalouden tuotantopanosteollisuus, kauppa ja elintarviketeollisuus voivat hyvin. Samoin neuvontajärjestöt ja hallinto paisuvat.

Maanomistusoikeuden nakertaminen on loputtava. Maastoliikenne, virkistys tai matkailuelinkeino eivät ole yleisiä syitä, joiden edessä maanomistajan oikeuksia tulisi kaventaa. Matkailuun ja huviajeluun suunniteltuja kelkkareittejä ei saa rakentaa maanomistajan tahdon vastaisesti.

Perussuomalaiset eivät hyväksy kiinteistöveroä pellolle tai metsälle, sillä mielestämme kaikkien suomalaisten tulee voida omistaa maata ilman että siitä rangaistaan. Olisi sitä paitsi typerää kohottaa kotimaisen elintarvike- ja puuntuotannon kustannuksia. Verovapaus on myös jokamiehen oikeuksien kannalta merkityksellistä. Tilarakenteen kehittämiseksi tarpeellisilta vapaaehtoisilta tilusvaihoilta ja -kaupoilta tulee poistaa varainsiirtovero, maanmittauskulut ja mahdollinen myyntivoittovero. Spv-luopumistukiasiat on oikeudenmukaistettava niin luopujien eläke-edun kuin jatkajienkin osalta.

Tukiviidakkoa on raivattava

Maatalouden harjoittamiseen liittyvää sääntelyä ja byrokratiaa on oleellisesti vähennettävä. EU sääntelee maataloutta n. 25 000 sivun verran. Lisäksi suomalaisen sääntelyn määrä lienee tuhansia sivuja. Maatilojen omaa vapautta ja vastuuta voidaan kasvattaa ja byrokratian määrää vähentää. Maanviljelijän kartta- ja tukisulkeisia tulee yksinkertaistaa oleellisesti. Hallinnon hyväksymiin karttoihin on voitava luottaa. Tukiehdot tulee olla viljelijän ja virkamiesten omaksuttavissa ilman konsultteja. Ennalta ilmoittamattomia tarkastuksia ja tarkastusten viivästymisistä johtuvia tuenmaksatusten lykkäntymisiä ei voi hyväksyä. Nykyisin viljelijä kärsii paitsi omista myös virkamiesten tekemistä virheistä. Viljelijän on voitava luottaa hallinnon vahvistamiin karttoihin (esim. Maanmittauslaitoksen tuottamiin) ja pinta-aloihin. Perussuomalaisten mielestä viljelijän

Maanviljelijälle
ihmisoikeudet –
pelottelu lopetettava

x

Lomakesulkeiset ja
karttasimputukset –
lepo!

x

Talo elää tavallaan –
EU-tarkastaja lähtee
ajallaan

x

Paikallis- ja metsätiet
kuntoon

x

Lähiruuan jalostamista
helpotettava

x

Perheviljelmälle
mahdollisuus kasvaa
ja kannattaa

x

Ravinteet kiertoön!

x

Kuka kaipaa lisää
sääntöjä
maatalouteen? – käsi
ylös!

oikeusturvaa on parannettava kaikilla hallinnon tasoilla. Pienien takaisinperintöjen mielekkyyttä on kyseenalaistettava.

Pienille tiloille on kehitettävä veroehdotuksen kaltainen tukiehdotus. Yrittäjän, neuvojen ja hallinnon aika kuluu nykyisin tuotannon kannalta mitättömien säännösten ja ehtojen tarkkailussa.

Luonnonhaitoista johtuvia pysyviä haittoja on edelleen kompensoitava. 141- ja 142 -tukien maksamisen oikeudesta tai tasosta ei tingitä. Kansalliset tuet on suunnattava maataloilla asuville ja päätoimisille viljelijöille. Peltoviljelyn ravinnetasoja on pudotettu oleellisesti. Tuotantomenetelmiä kehittämällä ravinnepäästöjä voidaan edelleen alentaa. Ravinnetasoja on voitava soveltaa laadun ja määrän takaamiseksi lohko-kohtaisesti. Jätevesien ravinteita on voitava kierrättää paikallisesti.

Liitännäiselinkeinoilla lisätuloja maaseudulle

Maataloilla on aina osattu monenlaisia töitä. Varsinaisen alkutuotannon ohella erilaiset liitännäiselinkeinot kasvattavat koko ajan merkitystään tilojen tulonmuodostuksessa ja työllistävyydessä. Varsinaisen maa- ja metsätalouden ulkopuolinen yritystoiminta tulisi huomioida täysimääräisesti arvioitaessa tilan elinkelpoisuutta aloittamisavustusten ja investointitukien kohdalla. Alkavat ja pienimuotoiset liitännäiselinkeinot tulisi toimialasta riippumatta hyväksyä verotuksessa maatalon toiminnaksi.

Maaseudun tuotteiden ja palveluiden innovaatioihin on löydettävä riskirahaa. Tukileikkurista säästyneitä varoja on ohjattava uusien tuontia korvaavien liiketoimintojen kehittelyyn.

Metsästä iloa, tuloa, työtä ja energiaa

Metsä on suomalaisen hyvinvoinnin lähde ja vaurauden kivijalka. Metsänomistajien, metsäpalveluyritysten ja teollisuuden muodostama metsäsektori on joutunut viime aikoina suurten muutosten eteen. Koko metsäsektorin kannattavuuden, tehokkuuden ja toimintaedellytysten parantaminen on Suomen edun mukaista. Metsäsektorin kannattavuus ja uudet investoinnit poikivat hyvinvointia kaikille. Pakkosuojelu, jalostusasteen vähentäminen tai maanomistusoikeuden murentaminen taas vähentävät metsäsektorin merkitystä. Ylisuuret hirvieläinkannat, tiestön rappeutuminen ja ylimitoitettu luonnonsuojelu heikentävät metsätalouden asemaa. Metsätaloutta perusteettomasti mollaavia järjestöjä ei pidä rahoittaa julkisin varoin.

Enemmän vapautta ja vastuuta – vähemmän byrokratiaa

x

EU-Suomi – ikuinen torjuntavoittaja?

x

141- ja 142 tuet on turvattava

x

Hallinnollisia raja-aitoja alennettava

x

Ei pakkosuojelulle!

x

Maanomistajan oikeusturvaa ei nakerreta

x

Metsäteollisuutta alkoon hävitettävä

x

Kemera-tukien byrokratiaa vähennettävä

x

Metsänomistajan vapautta on lisättävä neuvontapalveluissa ja metsänkäsitelyssä

x

Hankintahakkaaja on uhanalainen

Hoidettu metsä elättää ja virkistää

Metsä tarvitsee hoitoa, sillä hoidettu metsä on taloudellisesti tuottava ja maisemallisesti viihtyisä. Suomessa on yli 700 000 metsänomistajaa, joista kasvava joukko on etä- ja kaupunkilaismetsänomistajia. Metsänomistajien vapautta neuvontapalveluiden tai metsänkäsittelyn osalta tulee lisätä. Metsänomistajan on voitava toteuttaa omia tavoitteitaan, olivat ne sitten taloudellisia, maisemallisia tai suojelullisia. Perussuomalaiset eivät hyväksy vapaaehtoisesti hakkaamatta jätettyjen alueiden pakkosuojelua. Kaikkien suojelutoimien on perustuttava vapaaehtoisuuteen. Metsätie on ekologinen ja ekonomisen investointi.

Hajautettu bioenergia: työtä ja kriisivalmiutta

Metsäenergian hyödyntäminen on tärkeä kansallinen voimavara, jonka käyttöä tulee edistää. Kemera-tukien riittävyys on turvattava ja byrokratiaa on vähennettävä. Kemerasta liian suuri osa hukkuu neuvojille ja paperinpyörittäjille, ja järjestelmässä omatoiminen metsänomistaja syrjäytyy. Perussuomalaiset esittävät omatoimisille metsänomistajille kemera-tuen vaihtoehdoksi laskennallista verovähennysoikeutta. Metsäenergiaa on hankittava kestävästi. Tuettu energiapuun ja kantojen kerääminen ei saa vaarantaa puuhuoltoa, metsäluontoa tai omatoimisen metsänomistajan mahdollisuuksia hakata ja jalostaa energiapuu itse.

Metsäenergiaa käyttävien laitosten tulisi voida tasapuolisesti kilpailla energiapuusta. Yhdistelmälaitosten mahdollistama hajautettu sähköntuotanto on erittäin kannatettavaa sekä työllisyyden, ympäristön että kriisivalmiuden kannalta. Tuontipuun tuettu energiankäyttö ei saa aiheuttaa markkinahäiriöitä.

Metsäenergian lisäksi turpeen, oljen, biokaasujen ja jätteiden energiakäytön esteitä on poistettava. Energiainvestointeihin annettavien tukien ehdot tulee olla yksiselitteisiä ja kaikille samoja sekä riittävän pysyviä.

Metsäteollisuuden ylösajo

Metsäteollisuus on vastannut yhteiskunnan asettamiin tehokkuus-, ekotehokkuus- ja taloudellisuusvaatimuksiin. Yhteiskuntavastuuta on odotettava myös työpaikkojen säilyttämisen ja lisäämisen osalta. Valtiovalta ja EU ovat kuitenkin heikentäneet metsäteollisuuden kilpailukykyä, kuuntelematta suomalaisen metsäsektorin tarpeita. Perussuomalaiset nostavat suomalaisen työn ja tuotannon etusijalle. Teollisuus tarvitsee koulutettua työvoimaa, edullista energiaa ja tasaista puuvirtaa sekä teollisuuden tarpeita kunnioittavia ympäristösäännöksiä. Teollisuuden kuljetuksille ja sivutuotteille ei saa asettaa kilpailukykyä

Kesannoista biokaasun
raaka-ainetta

x

Hajautettua
energiantuotantoa

x

BioKaasua komisario
ÖllyPalmu!

x

Maanomistajan
oikeuksia ei saa polkea

x

Missä liito-orava, siellä
ongelma – syy ei ole
oravan

x

Puusta tuohta ja työtä

x

Eläimiä on suojeltava
eläinsuojelijoilta ja
luontoa
luonnonsuojelijoilta

x

Nuoria metsästäjä
tarvitaan – metsästäjä
tarvitsee aseluvan

rajoittavia haittaveroja. Metsä- ja paikallisten mahdollistama keskeytymätön puuvirta on suomalainen kilpailuvaltti. Puuhuollon turvaamiseksi yhteiskunnan on noudatettava pitkäjänteistä ja ennakoitavaa politiikkaa. Metsäalan hallinnointia on kevennettävä ja säästyneitä varoja on suunnattava uusien puu-innovaatioiden kehittelyyn.

Pedot, riista, kalastus ja jokamiehenoikeudet – paikallisuus kunniaan

Metsästäys on osa suomalaista elämänmuotoa. Metsästäysharrastuksen aloittamista on helpotettava metsästysaselainsäädännön lieventämisellä. Maaseudun nuorille metsästäys on harvoja harrastuksia, joita voi parhaiten harrastaa lähiympäristössä. Riistan ja petojen kaatoluvat eivät kaipa sen enempää Helsingin kuin Brysselinkään ohjeita, vaan ovat päätettävissä paikallisesti läheisyysperiaatteen mukaisesti. Suurpedot eivät saa aiheuttaa haittaa asumiselle tai yrittämiselle. Karjatilaa kiertävä susi on painajainen niin omistajalle kuin kesyille vasikoille tai lampailekin.

Kalastusharrastus yhdellä katiskalla tulee kuulua jokaisen kotitalouden oikeuksiin. Metsäluonnon tarjoamia keruutuotteita ja matkailuelämyksiä on hyödynnettävä. Suomalaisilla tulee säilyttää jokamiehenoikeudet.

Maaseudun yrittäjyyden esteitä on purettava

Maaseudun yrittäjyyden haasteet ovat pääosin samoja kuin muidenkin yrittäjien. Kuntien, valtion ja julkisyhteisöjen on hankintatoimissaan huolehdittava, että näillä pk-sektorin yrityksillä on tasavertainen mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuihin. Maaseudun yritykset pystyvät vastaamaan palveluiden kasvavaan kysyntään.

Polttoaine- ja sähköverojen korotusten aiheuttamat haitat kasaantuvat maaseudun yrittäjille. Yrittämisen ja elämisen kustannusten nousuvauhti on kestävä. Samaan aikaan yrittäjät joutuvat kilpailemaan harmaan talouden sävyttämällä epäterveillä markkinoilla. Maaseudun yrityksille on tärkeää, että maaseudun palveluiden ja rakenteiden alasajo lopetetaan.

Maatilojen työllistäessä yrittäjän vain osittain on luotava mahdollisuus siirtyä joustavasti yrittäjyyden ja palkkatyön välillä, putoamatta yhteiskunnan turvaverkon läpi.

Puurakentaminen, puurakentaminen ja puurakentaminen!

x

Susi kuuluu luontoon – ei pihapiiriin

x

Riista- ja petoluvat paikallistasolle

x

Liito-oravia on enemmän kuin tamperelaisia

x

Yksi katiska taloutta kohti ilman lupia

x

Tuoretta kalaa kauppoihin

x

Keruutuotteita hyödynnettävä paikallisin voimin

x

Excuse me, are you jokamies?

x

Lähiruokaa laitoksiin

x

Kala ei parane kuljettamalla

Kalaa, poroa ja lähiruokaa kauppoihin

Kalastuksen, poronhoidon ja tilateurastamojen toimintaedellytyksiä on kavennettu liiaksi. Keskusliikkeitä ja suuria jalostajia suosivat kohtuuttomat elintarvikemääräykset ja tarkastusmaksut ovat heikentäneet lähiruuan saatavuutta. Perussuomalaisen mielestä pienten elintarvikeyritysten markkinoillepääsyä on helpotettava, lieventämällä määräyksiä ja mahdollistamalla pääsy julkisiin keittiöihin.

On hämmästyttävää, että kaupoista ei saa tuoretta kalaa. Euroopan vesistörikkaimmassa maassa vain 20 % kalasta on kotimaista ja sekin myydään usein pakattuna ja satoja kilometrejä kuljetettuna. Harmaahylkeiden määrässä ja kalavesien hoidossa on toteutettava ammattikalastajien toiveita.

Porotaloutta uhkaavia petoja on voitava hävittää. Porojen määrän on oltava luonnon, asutuksen, liikenteen ja muiden elinkeinojen kanssa sopuissa. Naapurimaista Suomen puolella laiduntavien porojen aiheuttamat haitat on korvattava.

Turkis- ja turvetuotanto: työtä ja tuloja

Turkistuotanto ja turpeennosto ovat julkisuudessa tuomittuja elinkeinoja. Perussuomalaiset kuitenkin puolustavat niitä. Turvetuotannon ympäristöhaittoja on edelleen syytä vähentää ja tuotannon ehtoja yhtenäistää. Turpeen jatkojalostusta ja innovatiivista tuotekehittämistä on edistettävä. Turkistuotannon positiivisia vaikutuksia eläinperäisen jätteen kierrättäjänä, työllistäjänä ja vientitulojen hankkijana on korostettava. Turkistarhaajiin tai tuotantoeläinyrittäjiin kohdistuvat iskut on tutkittava ryhmään kohdistuvina viharikoksina.

Kaivannaisteollisuus investoi ja työllistää

Kaivannaisteollisuudesta on muodostunut merkittävä työllistäjä ja vientitulojen lähde. Yli 10 000 työpaikkaa seurannaisvaikutuksineen luovat kaivospaikkakuntien kehittämiseen uutta tulevaisuudenuskoa. Yhteiskunnan on autettava kaivostoiminnan edellytysten luomisessa. Tiet, rautatiet, satamat ja kaavoitus ovat kaivostoiminnan edellytyksiä. Samoin kaivoslait ja ympäristönormit on laadittava nouseva teollisuudenala huomioiden. On huolehdittava, että Suomessa on myös jalostustoimintaa ja että kaivostoimintaan löytyy myös suomalaista pääomaa. Valtion roolia kaivosten omistajana ja aktiivisena toimijana on lisättävä.

Tuulivoimapuistoja
autioille alueille

x

Turve on resurssi – ei
rikos

x

Turkistarhaisku on
viharikos yrittäjää
kohtaan ja terroriteko
yritystä kohtaan

x

Turkisala kierrättää ja
työllistää

x

Kell'kulta on – sen
ylös kaivakoon

x

Kaivosteollisuus
työllistää

x

Jokamiehenoikeudet
säilytettävä
suomalaisilla

x

Vuoret roikaa, metsä
kaikaa ja taivaassa
ollaan äänettä hetki
aikaa, hetki pyhä ja
lyhykäinen

A.Kivi/ Jukolan Juhani

Maaseutu on suomalaisen kulttuurin kehto

Suomalainen kulttuuri ja perinne ovat maaseutukulttuuria. Perinteisiä kädentaitoja, luovaa hulluutta, rakennusperintöä, maa- ja metsätalouden menetelmiä tai metsästyshistoriaa ei saa hukata. Suomen kielen ja kulttuuriperinnön vaaliminen ja uudistaminen eivät saa jäädä kansainvälisten vaikutteiden jyräämiksi. Matkailu ja luovat alat ovat nousussa. Perussuomalainen maaseutu pysyy ja paranee nyt ja tulevaisuudessa!

Perussuomalaisten 50 askelta parempaan maaseutuun

Maatalous

1. Pellon kiinteistöverot on torjuttava.
2. Hallintobyrokratiaa on vähennettävä. Maatilojen valvonta on oltava oikeassa suhteessa väärinkäytöksiin. Pienistä takaisinperinnöistä on luovuttava.
3. Maatalousväestölle turvattava muita väestöryhmiä vastaava tulotaso ja eläke-edut.
4. Valkuais- ja öljykasvien osalta on pyrittävä omavaraisuuteen, vapauttamalla tukijonossa olevia peltoja niiden viljelyyn. Jalostus ja kauppa edistämään valkuaisomavaraisuuden lisäämistä rehuntuotannossa. Sokeriomavaraisuutta ei saa alentaa.
5. Pienet tilat on vapautettava jokavuotisesta tukihakemusbyrokratiasta. Näille tiloille valmisteltava mahdollisuus kevennettyyn veroilmoitusmenettelyyn.
6. Geenimuuntelusta vapaa Suomi. GMO-merkinnät on otettava viipymättä käyttöön. GMO- kokeet on lopetettava ja geenitekniikan lautakunnalta koelupien myöntövaltuudet on siirrettävä valtioneuvostolle. GMO:n tuonti on esitettävä kiellettäväksi.
7. Eläinten kloonausta ei tule sallia. Kloonieläinten tuonti on kiellettävä.
8. Luomutuotannon laajentumiselle ja kehittämiselle riittävät puitteet. Luomukoulutukseen pitää panostaa ja luomututkimus tulee elvyttää.
9. Tilojen kriisivalmiutta on parannettava. Maatiloilla tapahtuva energiantuotanto ja polttoaineiden tai elintarvikkeiden varastointi on nähtävä osana Suomen kriisivalmiutta.
10. Artiklojen 141 ja 142 tukitasot on säilytettävä ja rahoitus turvattava.
11. Maaseudun keksintöjen ja palveluiden kehittämiseen on löydyttävä riskirahaa.
12. Peltotuet tulee olla vapaasti siirrettävissä tilan sisällä.
13. Suomalaisen elintarvikekaupan keskittymiskehitys on pysäytettävä. Suomessa tuotetaan Euroopan halvinta lihaa ja viljaa, joista jalostetaan kalleimpia elintarvikkeita.
14. Maanomistusoikeutta ei saa nakertaa. Kelkkareitit tai maisemakaavat tulee toteuttaa vapaaehtoisuuteen perustuen.
15. Maatilan tai yrityksen sukupolvenvaihdoksia tulee edistää lainsäädäntöä yksinkertaistamalla. Luopujan eläke ei saa riippua asuinpaikasta tai tuotantoa jatkavan tilan sijainnista.
16. Maatalouslomittajien koulutusta, oppisopimusta ja työn houkuttelevuutta on parannettava. Eläinlääkäreitten koulutuksessa tarvitaan mieskiintiöitä.
17. Tukiehtoja tulee suoraviivaistaa niin yksiselitteisiksi, että viljelijät ja virkamiehet ymmärtäisivät ne. Suomessa ei saa vaatia monimutkaisempia ehtoja kuin EU vaatii.
18. Kotieläinten jättiyksiköille on asetettava rajat. Kotieläintaloudelle asetettavat vaatimukset on koskettava myös kotieläintuotteiden tuontia.
19. Haja-asutusalueen jätevesistä ravinteet peltoon ja metsään – ei monopolipuhdistamoille.
20. Tilojen yritystoiminta ja liitännäiselinkeinot on laskettava mukaan elinkelpoisuusarvioissa. Pientenkin tilojen sukupolvenvaihdokset on oltava mahdollisia. Elinkelpoisuusvaatimus ja verotuksellinen epätasa-arvoisuus on poistettava.

Metsätalous

21. Metsän kiinteistöverot on torjuttava.
22. Metsätalouden organisaatioita on kevennettävä. Hallinnosta ja neuvonnasta on karsittava ja siirrettävä säästyneitä varoja uusien innovaatioiden kehittelyyn ja menekinedistämiseen.
23. Metsänhoitomaksusta vapautumisen koulutusvaatimuksia on helpotettava omatoimisten metsänomistajien osalta.
24. Metsätuholaisten, kuten ruskomäntypistiäisen, aiheuttamien tuhojen estämiseksi ja korjaamiseksi tarvitaan alueellisia kokonaissuunnitelmia sekä resursseja myös terveyslannoituksiin.

25. Hirvieläinten kantoja ei saa kasvattaa metsätalouden kustannuksella.
26. Energiaveroja, laivarahtiveroja tai jäteveroja ei saa lisätä metsäteollisuuden haitaksi.
27. Yksityistiemäärärahat niin tiestön ylläpitoon kuin perusparantamiseenkin on turvattava. Niitä ja metsäautotieavustuksia on tarvittaessa korotettava.
28. Suomalaista metsänhoitoa perusteettomasti mollaavilta järjestöiltä on otettava avustukset pois.
29. Suomessa tuotetun metsäenergian lisäksi turpeen, biokaasujen, kasviöljyjen, jätteiden sekä muidenkin uusiutuvien energialähteiden hajautettua energiakäyttöä on lisättävä.
30. Uusiutuvista kotimaisista luonnonvaroista valmistettujen biopolttoaineiden liikennekäytön esteitä on poistettava.
31. Kotimainen energia korvaamaan fossiilienergian lämmöntuotannossa. Yhdistetystä sähkön- ja lämmöntuotannosta sekä biokaasulaitoksista saadaan turvaa energiahuoltoon.
32. Kestävän metsätalouden rahoituslain (KEMERA) tukien hallinnointia on vähennettävä ja tukien riittävyys on turvattava.

Riista- ja petopoliitiikka

33. Porotalouden elinkelpoisuutta ei saa rajoittaa liian tiukoilla eläinsuojelu- ja hygieniasäännöksillä.
34. Petopoliitiikkaan on saatava tolkkua. Kaatoluvat on päätettävä paikallisesti.
35. Metsästysharrastuksen aloittamista on helpotettava metsästysasetelainsäädännön lieventämisellä.
36. Suomalaista tuoretta kalaa on saatava kauppoihin. Hygieniamääräykset pilaavat suomalaisen kalan.
37. Kalavedet on pidettävä tuottavina. Harmaahylkeiden määrä on sopeutettava kalastuksen ehdolla.

Maaseudun hallinto, asuminen ja yrittäminen

38. Maa- ja Metsätalousministeriö ja Ympäristöministeriö on yhdistettävä Luonnonvaraministeriöksi.
39. Jätevesiasetus on kumottava. Ravinteita on kierrätettävä paikallisesti.
40. Lämpölaitoksia kylille ja keskuksiin.
41. Autoveron ja energiaverojen korotuksista on luovuttava. Ajaminen ja asuminen halvemmaksi.
42. Maaseudun palveluja on tuotettava yli sektorirajojen: lähikoulusta kylän sydän.
43. Viranomaisen palveluja on saatava syrjäseuduillakin. Poliisin tai ambulanssin odottelussa tunti on pitkä aika.
44. Kyläkoulujen toimintaedellytyksiä ei saa rajata uusilla vaatimuksilla eikä maaseudun uudisrakentamismahdollisuuksia saa hankaloittaa kaavamääräyksillä.
45. Arvonlisäverollisten toimijoiden on voitava vähentää tieyksikkömaksujen sekä muidenkin verottomien toimijoiden, kuten vesi- ja jäteosuuskuntien maksuissa oleva piiloarvonlisävero laskennallisesti.
46. Pienien elintarvikejalostajien toimintaa ja markkinoillepääsyä on helpotettava. Pk-yritysten on voitava osallistua julkisiin kilpailuihin.
47. Nuorten liikkumista, harrastuksia ja työharjoittelua on helpotettava. Ajokortti- ja työsuojelusäännöksiin on saatava joustoa. Nuorten on voitava harjaantua maatalan töihin.
48. Pienyrittäjän on voitava päästä huonoina aikoina joustavasti sosiaaliturvan piiriin, lopettamatta koko yritystä. Puolison yritystoiminta ei saa estää toimeentuloturva, koska tulojakaan ei saa jakaa.
49. Ekologinen kalankasvatus Suomessa on varteenotettava elinkeino, samoin hoitokalastus.
50. Jäämerelle on rakennettava rautatie.

Perussuomalaisten eduskuntavaaliohjelma

Maaseututyöryhmä: Lauri Heikkilä (Marttila; pj), Juhani Hannula (Mynämäki), Tuomo Karhunen (Pielavesi), Ari Kaunisaho (Maaninka), Anita Koivu (Rauma), Pekka Leskinen (Kangasniemi), Arto Mähönen (Ähtäri), Pirita Nenonen (Rovaniemi), Pentti Oinonen (Kuopio), Karri Ollila (Askola), Iiris Peltomaa (Pyhäranta), Ilkka Riuttamäki (Huittinen), Vesa-Matti Saarakkala (Kurikka), Jaana Sankilampi (Kajaani), Tommi Vainiotalo (Laitila) ja Alpo Ylitalo (Kokkola).